నమ్మలేని నిజాలు

తెంపరి తనం
ట్రంప్ పన్నువిధానం
ధరల మంట.

కులగణన
అశాస్త్రీయ వాదన
మళ్ళీ కొత్తగ.

తగ్గింది ట్యాక్సు
సగటు జీవికి బేష్
పేద పేదనే

త్రిముఖ పోటీ
గెలిచేది ఒకటే
జనంలో మేటి.

సోమరి మాట
అంతా విధివిలాసం
పరన్న భోజి

- రేడియమ్
సెల్: 9291527757

నేటి నిజం
తెలుగు దినపత్రిక

website2:www.netinijam.com2 ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 E-mail : netinijam93@gmail.com

శ్రీనిజాలు

మామూలు విమానంలా
లేకున్నా రన్ అప్ !
ఎయిర్ అంబులెన్స్ పైకి
రోడ్డు పైనే టేకాఫ్
ప్రమాదానికి గురైతే
ప్రాణానికి విలువైతది !
ఆస్పత్రికి చేర వేయ
వెనువెంటనే కొలువైతది !

- కందుకూరి శ్రీరాములు
సెల్:9440119245

హైదరాబాద్ గురువారం 20-2-2025 NETI NIZAM Telugu Daily, RNI No.52865/93· Postal No. HQ/SD/258/2024-2026 సంపుటి :31 సంచిక:154 పేజీలు:6 వెల: రూ.1/-

తెలుగు సాహిత్య అకాడెమీ ఏర్పాటు చేసిన మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం

హైదరాబాద్, ఫిబ్రవరి 19:ప్రజోపయోగకరమైన ఒక బృహత్కార్యక్రమం విజయవంతం కావాలంటే కొందరు వ్యక్తులు లేదా కొన్ని సంస్థలు పూనుకుంటే సరిపోదు... అందుకు ప్రభుత్వ అండదండలు ఉన్నప్పుడే అది సాధ్యమవు తుంది. ప్రస్తుతం దేశంలో నెలకొన్న రాజకీయ పరిస్థితులు అందుకు అద్దం పడుతున్నాయి. మహారాష్ట్రలో తెలుగు భాషా వికాసం కోసం ఈ మరాఠీ నేలపై అడుగుపెట్టిన మరు క్షణం నుండి తెలుగోడు అందుకు కృషి చేస్తూనే ఉన్నాడు. సంఘటితంగా ఉండేందుకు సంఘాలు ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. భాషను బతికించుకునేందుకు సాహితీ, సాంస్కృతిక సంస్థలు నెలకొల్పారు. సభలు, సమావేశాలు, సదస్సులు నిర్వహించి తన మాతృభాష కోసం తపన పడుతూనే ఉన్నాడు. తెలుగు పాఠశాలలు స్థాపించుకుని, పాఠ్య పుస్తకాలు ముద్రించుకున్నారు. తెలుగు వారి ఉనికిని, తెలుగు భాషని రెండు చేతులు అడ్డం పెట్టి కాపాడు కుంటూనే ఉన్నాడు.

ఎన్ని చేసినా, ఎంత శ్రమించినా ప్రభుత్వ అండ దండలు, సహకారం లేకుంటే అనుకున్న లక్ష్యాలు నెరవేరడం చాలా కష్టం. బతుకు దెరువు కోసం వలస వచ్చిన తెలుగోడికి అది చాలా ఇబ్బందికరమే..! అలాంటి పరిస్థితుల్లోనే ప్రభుత్వ ఆదరణ అవసరమని గ్రహించి, ప్రభుత్వ దృష్టికి తమ సమస్యల్ని తీసుకెళ్లడం పరిపాటి.

25 సెప్టెంబర్, 1928 రోజున కల్యాణ్‌లో ముంబై ప్రాంతీయ ఆంధ్ర సామాజిక పరిషద్‌ను నిర్వహించారు. ఈ పరిషత్‌కు అధ్యక్షత వహించిన వి.రాఘవ పంతులు తెలుగు భాషా వికాసానికై ప్రభుత్వం చర్యలు చేపట్టాలనీ, ముంబై విశ్వవిద్యాలయంలో తెలుగు విభాగం ఏర్పాటు చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. అంతేగాకుండా, ఆ రోజు ఆమోదించిన 14 తీర్మానాల్లో 13వ తీర్మానం భాషా వికాసం. పరిరక్షణకు సంబంధించిందే కావడం విశేషం.

ఆ తర్వాత కాలంలో, ముంబైలో ఆంధ్ర మహాసభ వారు నిర్వహించిన పలు తెలుగు సభల్లో, షిరిడిలో నిర్వహించిన తెలుగు సదస్సుల్లో, చెన్నైలో నిర్వహించిన ప్రపంచ తెలుగు రచయితల సభల్లో, హైదరాబాద్‌లో నిర్వహించిన ప్రపంచ తెలుగు మహాసభల్లో, మహారాష్ట్రలో తెలుగు భాషా వికాసానికి, పరిరక్షణకు తెలుగు ప్రభుత్వాలు మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వంతో కలిసి తగిన చర్యలు చేపట్టాలని డిమాండ్ చేశారు. మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా గత దశాబ్దాల్లో రాష్ట్రవ్యాప్తంగా తెలుగు పాఠశాలలు నిర్వహించి తెలుగు భాషను పరిరక్షించడమే కాకుండా తెలుగు విద్యార్థులకు మాతృభాషలో విద్యాబోధనకు అవకాశం కల్పించారు. కానీ, ముంబై విశ్వవిద్యాలయంలో ఇంత వరకు తెలుగు విభాగం మాత్రం ఏర్పాటు చేయలేదు.

కాగా, పలు వినతిపత్రాల ప్రభావమో, పర భాషల పట్ల ప్రభుత్వ విధానమో తెలియదు కానీ, 2023 శాసన సభ సమావేశాల్లో మంత్రి సుధీర్ మునిగంటివార్ తెలుగు సాహిత్య అకాడెమీ ఏర్పాటు చేస్తామని ప్రకటించడంతో తెలుగు భాషాభిమానుల్లో ఒక్కసారిగా ఆనందం వెల్లివిరిసింది. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ, 'మహారాష్ట్రలో తెలుగు భాషా, సాహిత్య వికాసం కోసం, తెలుగు మరాఠీ భాషల మధ్య ఆదాన ప్రదానాల కోసం తెలుగు సాహిత్య అకాడెమీని ఏర్పాటు చేస్తున్నామనీ..' ప్రకటించడం విశేషం.

మహారాష్ట్రలో తెలుగువారికి దాదాపు మూడు శతాబ్దాలకు మించిన చరిత్ర ఉంది. మహారాష్ట్ర అభివృద్ధిలో తెలుగు వారి క్రియాశీలక పాత్ర చిరస్మరణీయం. అదే విధంగా తెలుగు, మరాఠీ భాషల మధ్య, సంస్కృతి మధ్య, ఆచార వ్యవహారాల మధ్య కూడా ఎన్నో సాహిత్యాలున్నాయి.

ప్రసిద్ధ మరాఠీ రచయిత డా॥బొల్లి లక్ష్మీనారాయణ అన్నట్లుగా మహారాష్ట్రలోని తెలుగువారంతా 'తెలుగును తల్లిగా, మరాఠీని పిన్నిగా' (తెలుగు ఆయీ, మరాఠీ మౌసీ) భావిస్తారు. మహారాష్ట్రతో ఉన్న సుదీర్ఘ రాష్ట్ర సరిహద్దుల కారణంగా తెలుగు, మరాఠీల మధ్య అవినాభావ సంబంధం ఏర్పడింది. అది ఆనాటి నుండి నేటి వరకు కొనసాగుతూనే ఉంది. మహారాష్ట్ర ప్రగతిలో తెలుగువారు పాలు పంచుకోవడమే కాకుండా, సంయుక్త మహారాష్ట్ర ఉద్యమంలో పాల్గొని తమ ప్రాణాల్ని కూడా త్యాగం చేశారు. ముంబైలోని హుతాత్మ చౌక్‌లో ఏర్పాటు చేసిన శిలాఫలకం పై అమరులైన తెలుగువారి పేర్లు నమోదై ఉన్నాయి. మహారాష్ట్ర రాష్ట్రం తెలుగువారి కర్మభూమిగా, అన్నపూర్ణగా నిలుస్తోంది. సామాజికంగా, రాజకీయంగానే కాకుండా తెలుగువారు పలు రంగాల్లో ఎన్నో రికార్డులు నెలకొల్పారు. వంద సంవత్సరాల క్రితమే మహారాష్ట్రలో తెలుగు పత్రికలు వెలువరించి, తమ మాతృభాషను కాపాడుకునే ప్రయత్నం చేశారు. తెలుగుతో పాటు మరాఠీని కూడా గుండెకు హత్తుకున్నారు. మరాఠీ సంస్కృతితో మమేకమయ్యారు. తెలుగువారిని, తెలుగు భాషను మరాఠీయులు కూడా ఎంతో ఆదరించారు. అభిమానించారు..! మరాఠీ మానుస్ తెలుగోడ్ని మనసారా అలాయిబలాయి తీసుకున్నాడు.

దేశవ్యాప్తంగా ప్రాంతీయ భాషలు రోజు రోజుకు క్షీణించిపోతున్న నేపథ్యంలో, పర భాషా రాష్ట్రమైన మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం తెలుగు భాషా, సాహితీ పరిరక్షణకు, వికాసానికి పూనుకోవడం ఎంతైనా అభినందనీయం. తెలుగోడి ఏ రాష్ట్రం కూడా తలపెట్టని విధంగా, మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం మాత్రం ప్రాంతీయ భాషల పరిరక్షణలో భాగంగా, రాష్ట్రంలో ముంబై కేంద్రంగా తెలుగు సాహిత్య అకాడెమీని ఏర్పాటు చేసింది.

2023లో అప్పటి మహారాష్ట్ర సాంస్కృతిక శాఖామాత్యులు సుధీర్ మునిగంటివార్ శాసన సభలో తెలుగు సాహిత్య అకాడెమీ ఏర్పాటు చేస్తామని ప్రకటించారు. కానీ, ప్రభుత్వ ప్రకటనల్ని అందిపుచ్చుకుని సరిగ్గా ఫాలోఅప్ చేస్తేనే ఆ ప్రకటనలు అమలులోకి వస్తాయని ప్రభుత్వ రంగ పనితీరును పరిశీలించే ప్రతి ఒక్కరికి తెలుసు.

మంత్రిగారి ప్రకటన వెలువడిన వెంటనే తెలుగు రైటర్స్ అసోసియేషన్, మహారాష్ట్ర (త్వమ్) ప్రధాన కార్యదర్శి సంగెవేని రవీంద్ర, ఫెడరేషన్ ఆఫ్ తెలుగు అసోసియేషన్స్ ఆఫ్ మహారాష్ట్ర (ఎఫ్-టామ్) అధ్యక్షులు గంజి జగన్‌బాబు, ప్రముఖ పారిశ్రామికవేత్త గుండారి శ్రీనివాస్, ఎ.కె.తెలుగు మీడియా అధినేత కంటె అశోక్, తెలుగు దక్షిణ్ అసోసియేషన్ అధ్యక్షుడు దాసరి శ్రీధర్, ఆంధ్ర మహాసభ ధర్మకర్త గాలి మురళీధర్, నరహరి, తెలుగు సేన బాధ్యులు వాసాల శ్రీహరి (వంశీ) తదితరుల సంతకాలతో, ఒక ప్రతినిధి బృందం మంత్రి సుధీర్ మునిగంటివార్‌ను కలిసి, అకాడెమీ సత్వర ఏర్పాటుకై వినతిపత్రం సమర్పించారు.

మార్చ్ 2024లో నిర్వహించిన సుదీర్ఘమైన మంత్రిమండలి సమావేశంలో ఈ అకాడెమీ ఏర్పాటును అయిదవ ఎజెండాగా చేర్చి అమోదించారు.

కాగా, పలు అనివార్య కారణాల వల్ల కొంత, ప్రభుత్వపరమైన జాప్యాల వల్ల కొంత, అకాడెమీ అమలు లోకి రావడం కాస్త ఆలస్యం అయింది. అయినప్పటికీ, మహారాష్ట్ర శాసన సభ ఎన్నికలకు ముందే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒక జీవో జారీ చేసి, మహారాష్ట్ర స్టేట్ తెలుగు సాహిత్య అకాడెమీ నిర్వహణ కోసం పదకొండు మందితో కూడిన ఒక కార్యవర్గాన్ని నియమించింది.

మహారాష్ట్రలో పలు విద్యాసంస్థలు నిర్వహిస్తున్న డా॥పి.వి.రమణను కార్యాధ్యక్షుడిగా, సంగెవేని రవీంద్ర, గుండారి శ్రీనివాస్, గంజి జగన్‌బాబు, కంటె అశోక్, కెంచి హరీశ్, బుధారపు రేణుక, రవీణా చవాన్, బెజ్జంకివార్ గజానన్, కనకం సతీష్, కందుకూరి శ్రీనివాస్ తదితరుల్ని

కార్యవర్గ సభ్యులిగా ప్రకటించి, నియామక పత్రాలు అందచేశారు. వీరి పదవీకాలం మూడు సంవత్సరాలు ఉంటుంది.

మహారాష్ట్ర తెలుగు సాహిత్య అకాడెమీ బాధ్యతలు:-

ప్రతి సంవత్సరం మహారాష్ట్రకు చెందిన ఒక ప్రముఖ తెలుగు సాహితీవేత్తకు లక్ష రూపాయల గౌరవ పారితోషికంతో పాటు జీవన సాఫల్య పురస్కారం, మరో ముగ్గురికి 51 వేల నగదు పారితోషికంతో పాటు ప్రతిభా పురస్కారాలు, మరాఠీ నుండి తెలుగులోకి అనువాదం చేసిన రచయితకు అవార్డు, వర్ధమాన తెలుగు రచయితలకు పురస్కారాలు అందించడం చేస్తారు. అంతేగాకుండా, తన మొదటి పుస్తకం వెలువరిస్తున్న రచయితకు ఆర్థిక సహాయం కూడా అందిస్తారు. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా సాహితీ కార్యశాలలు, సాహితీ గోష్ఠులు, కవి సమ్మేళనాలు నిర్వహిస్తారు. జాతీయ పర్వదినాలను అనివార్యంగా నిర్వహిస్తారు. తెలుగు భాషా వికాసానికి కాలానుగుణంగా పలు కార్యక్రమాలు రూపొందిస్తారు. తెలుగు సాహితీ శిఖరాల వర్ధంతి, జయంతుల్ని ఘనంగా నిర్వహిస్తారు.

ఉభయ తెలుగు రాష్ట్రాల్లోని సాహితీ ప్రముఖుల్ని ఆహ్వానించి, సన్మానించడం, మార్గదర్శనం పొందడం లాంటి పలు కార్యక్రమాలు రూపొందిస్తారు. విద్యార్థుల్లో, యువతలో సాహిత్యం పట్ల అభిమానం, ఆసక్తి పెంచే కార్యక్రమాల్ని నిర్వహిస్తారు. మరాఠీ, తెలుగు భాషల మధ్య ఉన్న సామ్యాన్ని తెలిపే రచనలకు ప్రోత్సాహం అందిస్తారు. ఎప్రిల్ 2025 తర్వాత తెలుగు మరాఠీ భాషల్లో ఒక ఆన్‌లైన్ పత్రికను వెలువరించే అవకాశాలను పరిశీలిస్తున్నారు. వీటన్నింటి కోసం మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం సంవత్సరానికి కోటి రూపాయలు తెలుగు సాహిత్య అకాడెమీకి కేటాయిస్తోంది. కార్యక్రమాల సాంద్రతను అనుసరించి ఈ నిధి ఇంకా పెరిగే అవకాశాలు కూడా ఉన్నాయి.

పరభాషా ప్రభుత్వం తెలుగు భాషా కోసం చేస్తున్న ఈ కృషి ఎంతో అభినందనీయం. మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి మహారాష్ట్రలో ఉంటున్న తెలుగు సమాజం కృతజ్ఞతలు తెలుపుకోవాల్సిన సందర్భం ఇది. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉంటున్న తెలుగు వారందరి తరఫున మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి జేజేలు..!

– సంగెవేని రవీంద్ర,
సెల్:99871 45310
సభ్యులు: మహారాష్ట్ర తెలుగు సాహిత్య అకాడెమీ,
పధాన కార్యదర్శి : తెలుగు రైటర్స్ అసోసియేషన్,
మహారాష్ట్ర (త్వమ్)

ఏపీ, తెలంగాణకు వరద సాయం నిధులు

-తెలంగాణకు రూ.231. 75 కోట్లు విడుదల
-విజయవాడ బుడమేరు వరద..
-తెలంగాణ మున్నేరు వాగు బీభత్సం..
-కేంద్ర బృందం నివేదిక ఆధారంగా నిధులు విడుదల

న్యూఢిల్లీ, ఫిబ్రవరి 19: దేశంలోని 5 రాష్ట్రాలకు విపత్తు, వరద సాయం కింద నిధులను విడుదల చేసింది కేంద్ర ప్రభుత్వం. ఏపీ, తెలంగాణ, నాగాలాండ్, ఒడిశా, త్రిపుర రాష్ట్రాలకు రూ.1554.99 కోట్ల ఫండ్స్ రిలీజ్ చేసింది. కేంద్ర హోంశాఖ మంత్రి అమిత్ షా నేతృత్వంలో బుధవారం జరిగిన ఉన్నత స్థాయి కమిటీ మీటింగ్?లో ఈ నిధుల విడుదలకు ఆమోదం లభించింది. 2024లో వరదలు, ఆకస్మిక వరదలు, కొండచరియలు విరిగిపడటం, తుఫాను కారణంగా ప్రభావితమైన రాష్ట్రాలకు డిజాస్టర్ రెస్పాన్స్ ఫండ్ కింద కేంద్ర ప్రభుత్వం అదనంగా రాష్ట్రాలకు ఈ నిధులను అందజేస్తోంది.

ఐదు రాష్ట్రాలకు విడుదల చేసిన రూ.1554.99 కోట్లలో ఏపీకి రూ.608.08 కోట్లు, తెలంగాణకు రూ. 231.75 కోట్లు, త్రిపురకు రూ.288.93 కోట్లు, ఒడిశాకు రూ.255.24 కోట్లు, నాగాలాండ్‌కు రూ. 170.99 కోట్లు కేటాయించింది. కాగా, 2024లో ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ రెండు తెలుగు రాష్ట్రాలను వర్షాలు, వరదలు వణించిన విషయం తెలిసిందే. వరద నీరు ఉప్పొంగి ఏపీలో బుడమేరు వాగు, తెలంగాణలో మున్నేరు వాగు ఉగ్రరూపం దాల్చడంతో పదుల సంఖ్యలో మరణాలు సంభవించగా.. వందల సంఖ్యలో జనం నిరాశ్రయులయ్యారు.

వరదల్లో సర్వస్వం కోల్పోయి నిస్సాహయ స్థితిలో రోడ్డున పడ్డారు. దీంతో వరద బాధితులను ప్రభుత్వాలు ఆదుకున్నాయి. వరదల ధాటికి రోడ్లుకు కొట్టుకుపోవడం, కాలువలు తెగిపోవడంతో ప్రభుత్వానికి భారీగా నష్టం వాటిల్లింది. దీంతో వరదలతో అతలాకుతలమైన రాష్ట్రాన్ని ఆదుకోవాలని రెండు తెలుగు రాష్ట్రాల ప్రభుత్వాలు కేంద్రానికి విజ్ఞప్తి చేశాయి. వరదల వల్ల కలిగిన నష్టాన్ని అంచనా వేసి కేంద్రానికి నివేదిక పంపగా.. తాజాగా ప్రభుత్వం నిధులు విడుదల చేసింది.

పాస్ పోర్ట్ ను రెన్యువల్ చేసుకున్న కెసిఆర్ ..

హైదరాబాద్, ఫిబ్రవరి 19: బీఆర్ఎస్ అధినేత కేసీఆర్ తన పాస్ పోర్ట్ ను రెన్యువల్ చేసుకున్నారు.. దీనికోసం ఆయన ఎర్రవల్లి నుంచి సికింద్రాబాద్ పాస్ పోర్టు కార్యాలయానికి కారులో నేటి ఉదయం చేరుకున్నారు.

గతంలో ఉన్న డిప్లొమాటిక్ పాస్ పోర్ట్ ను సాధారణ పాస్ పోర్టుగా ఆయన మార్చుకున్నారు.. ఆయనతో పాటు సతీమణి శోభ పాస్ పోర్ట్ ను కూడా రెన్యువల్ చేశారు.. దీనికి సంబంధించిన అన్ని డాక్యుమెంట్లను ఆయన అధికారులకు అందజేశారు.. అంతకు ముందు పాస్ పోర్ట్ కార్యాలయానికి చేరుకున్న కెసిఆర్ కు అక్కడి అధికారులు సాదర పూర్వక స్వాగతం పలికారు.

అనంతరం ఆయన తెలంగాణ భవన్‌కు చేరుకున్నారు. . అక్కడ రాష్ట్ర కార్యవర్గ విస్తృత స్థాయి సమావేశంలో పాల్గొననున్నారు. రాష్ట్ర కార్యవర్గం, జిల్లా అధ్యక్షులు, ప్రస్తుత, మాజీ ఎంపీల, ఎమ్మెల్సీలు, ఎమ్మెల్యేలు, కార్పొరేషన్ మాజీ చైర్మన్లు, జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్లు, డీసీసీబీ, డీసీఎంఎస్ అధ్యక్షులు, నియోజకవర్గ ఇన్‌చార్జిలు సమావేశానికి హాజరుకానున్నారు.

ఛత్రపతి శివాజీకి రేవంత్ రెడ్డి పుష్పాంజలి

హైదరాబాద్, ఫిబ్రవరి 19: ఛత్రపతి శివాజీ మహారాజ్ జయంతిని పురస్కరించుకుని హైదరాబాద్ జూబ్లీహిల్స్‌లోని తన నివాసంలో జరిగిన ఒక కార్యక్రమంలో ముఖ్యమంత్రి రేవంత్ రెడ్డి ఆ మహనీయుడి చిత్రపటానికి పుష్పాంజలి ఘటించారు. ఈసందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ భారతదేశానికి అపారమైన సేవలు అందించిన శివాజీ మహారాజ్ వీరత్వం, పరిపాలనా నైపుణ్యం స్ఫూర్తిదాయకమని ఆయన పేర్కొన్నారు.

ఈకార్యక్రమంలో రాష్ట్ర మంత్రి శ్రీధర్ బాబు, ఎమ్మెల్యేలు వాకాటి శ్రీహరి, బండ్ల కృష్ణమోహన్ రెడ్డి తదితరులు పాల్గొని శివాజీ మహారాజ్ చిత్రపటానికి పూలమాలలు వేసి నివాళులర్పించారు. శివాజీ మహారాజ్ ధైర్యసాహసాలు, పరిపాలనా విధానాలు నేటి తరానికి మార్గదర్శకంగా ఉంటాయని వారు పేర్కొన్నారు. ఈ సందర్భంగా శివాజీ మహారాజ్ ఆశయాలను కొనసాగిస్తూ ప్రజల సేవలో ప్రతి నాయకుడు పనిచేయాలని నేతలు సంకల్పం వ్యక్తం చేశారు.

వేములవాడలో మహా శివరాత్రి మహోత్సవాలు.. సీఎం రేవంత్ రెడ్డికి ఆహ్వానం

హైదరాబాద్, ఫిబ్రవరి 19: వేములవాడ శ్రీ రాజరాజేశ్వర స్వామి దేవస్థాన మహా శివరాత్రి మహోత్సవంలో పాల్గొనాల్సిందిగా ముఖ్యమంత్రి రేవంత్ రెడ్డి గని ఆహ్వానించారు. ప్రభుత్వ విప్, శాసన సభ్యుడు ఆది శ్రీనివాస్ తో పాటు శ్రీ రాజరాజేశ్వర స్వామి ఆలయ అర్చకులు, అధికారులు జూబ్లీహిల్స్ నివాసంలో ముఖ్యమంత్రి ని కలిసి ఆ మేరకు ఆహ్వాన పత్రికను అందించారు.

ఈ సందర్భంగా వేములవాడ ఆలయ అభివృద్ధి పనుల గురించి ముఖ్యమంత్రి ఆ ప్రతినిధి బృందాన్ని అడిగి తెలుసుకున్నారు. భూసేకరణ, అభివృద్ధి పనులకు అవసరమైన నిధులను వెంటనే విడుదల చేయాలని అధికారులను ఆదేశించారు.

కథలు నిజ జీవితం ప్రతిబింబాలు

-బైస దేవదాసు

హైదరాబాద్, ఫిబ్రవరి 19: కథలు నిజ జీవితం ప్రతిబింబాలేనని నేటినిజం పత్రిక సంపాదకులు బైస దేవదాసు అన్నారు. వంశీ ఆర్ట్ థియేటర్స్, లేఖిని రచయిత్రుల వేదిక సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో కస్తూరి అలివేణి రచించిన 'ప్రతిబింబాలు' కథల సంపుటి ఆవిష్కరణ కళాబ్రహ్మ శిరోమణి డా॥ వంశీ రామరాజు– డాక్టర్ తెన్నేటి సుధాదేవి లకు అంకితోత్సవ సభ మంగళవారం రాత్రి చిక్కడపల్లి శ్రీ త్యాగరాయ గానసభలో ప్రముఖ రచయిత్రి అత్తలూరి విజయలక్ష్మి నిర్వహణలో జరిగింది. బైస దేవదాసు మాట్లాడుతూ వాస్తవికంగా వున్న కథలు కాల పరీక్షకు నిలబడతాయి అని అలివేణి చెప్పిన కథలు సమాజంలో జరిగే సంఘటనలను అద్దంలో చూపాయి అని ఉదహరించారు. నిజ జీవితంలో నుండి వచ్చిన కథలే నిలబడతాయని, నిజ జీవితాన్ని బాగా అధ్యయనం చేయగలిగితే కథలను గొప్పగా రాయగలుగుతామని, ఆలోచనాశక్తిని పెంచే విధంగా మనిషిలో మార్పు వచ్చే విధంగా గొప్పగా పనిచేస్తాయన్నారు. అంకితం తీసుకున్న వంశీ దంపతులు సాంస్కృతిక సాహిత్య రంగాలకు రెండు కళ్ళు అని అభివర్ణించారు. ఒక సంస్థను స్థాపించి 53 సంవత్సరాలుగా ఎన్నో విభిన్నమైన కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తు అనేక మంది కళాకారులను ప్రోత్సహిస్తున్న వంశీ రామరాజు దంపతులను అభినందించారు. సభకు అధ్యక్షత వహించిన ప్రముఖ సాహితీవేత్త డా॥ ఓలేటి పార్వతీశం మాట్లాడుతూ సాంస్కృతిక రంగంలో భీష్మాచార్యులు శిరోమణి వంశీ రామరాజు అని అన్నారు. రామరాజు కార్య నిర్వహణలో తెరవెనుక రామ రాజు సతీమణి డాక్టర్ తెన్నేటి సుధాదేవి ఎంతో విశేషంగా సేవలందిస్తున్నారన్నారు. రచయిత్రిగా, కవయిత్రిగా, తెలుగు అకాడమీ డిప్యూటీ డైరెక్టర్‌గా తన స్థానాన్ని గొప్పగా నిర్వహించారన్నారు. అటు సాంస్కృతిక రంగంలో రామరాజు, ఇటు సాహిత్య రంగంలో తెన్నేటి సుధాదేవి ఎంతో గొప్పగా రాణిస్తున్నా రని, వారిరువురు పుణ్య దంపతులు అని ముందు తరాలకు అనుసరణీయ మార్గాన్ని నిర్దేశించారన్నారు. కస్తూరి మాటకు సార్థరతను కల్పించింది ఎవరంటే కస్తూరి అలివేణి అని అన్నారు. ఆమె రాసిన రచనలన్నీ సరళంగా ఉంటాయన్నారు. సులభ మైన పదాలతో ఎట్టి అతిశయోక్తులు లేకుండా చెప్పే నేర్పు రచయిత్రి కస్తూరి అలివేణి సొంతమన్నారు. ఇంటిపేరు కస్తూరిలోనే సుగంధం నింపుకున్న ఆమె కథలు సువాసన భరితమని ఆయన కొనియాడారు. కథల సంపుటిని ఆవిష్కరణ చేసిన బైస దేవదాసు చేస్తున్న సాహితీ సేవను ఓలేటి పార్వతీశం అభివర్ణించారు. రచయిత్రి శైలజామిత్ర ప్రతిబింబాలు కథల సంపుటిని సమీక్షించారు.

'ప్రతిబింబాలు' కథల సంపుటి ఆవిష్కరణలో శైలజామిత్ర, ఆవిష్కర్త బైస దేవదాసు, కస్తూరి అలివేణి, డా॥ఓలేటి పార్వతీశం, కళాబ్రహ్మ శిరోమణి వంశీరామరాజు, డా॥ తెన్నేటి సుధాదేవి, అత్తలూరి విజయలక్ష్మి, వెంకట ఫణీంద్ర

కళాబ్రహ్మ శిరోమణి వంశీరామరాజు దంపతులకు "ప్రతిబింబాలు' కథల సంపుటిని అంకితమిస్తున్న రచయిత్రి కస్తూరి అలివేణి, అతిథులు

రచయిత్రి కస్తూరి అలివేణిని సత్కరిస్తున్న అతిథులు

ప్రముఖ గాయనీ గాయకులు వై.ఎస్.రామకృష్ణ దంపతులను సత్కరిస్తున్న అతిథులు

కథలను గొప్పగా మల్చడంలో తన ప్రతిభను కనబర్చారని రచయిత్రిని కొనియాడారు. వంశీ సంస్థను స్థాపించి నప్పటి నుండి చేపట్టిన కార్యక్రమాలకు మహామహుల అండదండలతో వారి అభినందనలతో విజయవంతంగా కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తున్నామని వంశీ రామరాజు అన్నారు. పుస్తక ప్రచురణలు కూడా చేపట్టి రచయితలకు తమ వంతు ప్రోత్సాహాన్ని అందిస్తున్నామని తెలిపారు. కస్తూరి అలివేణిగారు ఎంతో ఆప్యాయతతో తన పుస్తకాన్ని అంకితం ఇవ్వడం ఆనందంగా వుందని అన్నారు. డా॥ తెన్నేటి సుధాదేవి, మాట్లాడుతు తాను రచయిత్రినని, సాహిత్యం పట్ల తనకు మక్కువ ఎక్కువ అని వంశీ సంస్థ కార్యక్రమాలు రామరాజుగారి కృషి ఫలితమేనని తెలిపారు. 'అద్దం' కథల సంపుటి తర్వాత ఎంతో కాలానికి రెండవ కథల పుస్తకం "ప్రతిబింబాలు" వెలువరించడం జరిగిందని, నన్ను అభిమానించే వారందరు ఈ పుస్తకం రావడానికి వెన్నుతట్టారని రచయిత్రి కస్తూరి అలివేణి అన్నారు. ముఖ్యంగా వంశీ రామరాజు దంపతుల ప్రోత్సాహం తనకు ఎంతో వుందని అందుకు వంశీ రామరాజు దంపతు లకు ధన్యవాదాలు తెలిపారు. అనారోగ్య కారణాల వల్ల సభకు రాలేకపోతున్నానని కానీ, ఈ కథల పుస్తకంలోని కథలన్నీ చదివానని, చాలా బాగున్నాయని రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పూర్వ సలహాదారులు డా॥ కె.వి. రమణాచారిగారు తనను ఫోనులో అభినందించడం తననెంతో ఆనంద పరిచిందని రమణా చారిగారికి సభాముఖంగా ధన్యవాదాలు తెలిపారు. నన్ను ప్రోత్సహిస్తున్న మా లేఖిని సంస్థలోని సభ్యులందరికి ఈ సందర్భంగా ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నానని అన్నారు. వంశీ మేనేజింగ్ ట్రస్టీ శైలజ సుంకరవల్లి తదితరులు పాల్గొన్నారు. కార్యక్రమంలో భాగంగా 'ఝుమ్మంది నాదం' పేరుతో కళాతపస్వీ కె. విశ్వనాథ్ చిత్రాలలోని 'పాటకు పట్టాభిషేకం' పేరుతో గాయనీ గాయకులు వై.ఎస్.రామకృష్ణ, తుషారనిలయ, సాయి మేఘన తదితరులు పాడిన పాటలు అందరిని అలరించాయి. అంతకుముందు సాయి అర్చన జోస్యుల (కెనడా) నిర్వహించిన స్వాగత నృత్యం అందరిని ఆకట్టుకుంది. లలిత నేమాన నిర్వహణలో జరిగిన కార్యక్రమానికి వ్యాఖ్యాత్రిగా సుధామయి వ్యవహరించారు. లేఖిని సంస్థ అధ్యక్షురాలు అత్తలూరి విజయలక్ష్మి స్వాగతం పలుకుతూ సంస్థ కార్యక్రమాలు పరిచయం చేశారు.

తెలంగాణ సాంస్కృతిక శాఖ సౌజన్యంతో
డా. మాడభూషి రంగాచార్య స్మారక సంఘం

ఆహ్వానం

2024 సంవత్సరానికి
డా. మాడభూషి రంగాచార్య స్మారక కథా పురస్కార ప్రదానం
శ్రీ పి.శ్రీనివాస్ గౌడ్ గారికి
('మార్జినోళ్ళు' కథల సంపుటి)

సభాధ్యక్షులు
శ్రీ సుధామ

ముఖ్య అతిథి, బహుమతి ప్రదాత
శ్రీ విహారి

ఆప్త వాక్యం
డా. మామిడి హరికృష్ణ

'మార్జినోళ్ళు' పుస్తక పరిచయం
డా. నాళేశ్వరం శంకరం

పుస్తకావిష్కరణ
నేటి కాలపు నేటి కథకులు - 5వ సంపుటి

ఫిబ్రవరి 25, 2025 మంగళవారం సాయంత్రం 5:30.గం. లకు
వేదిక రవీంద్రభారతి మినీ హాల్

నిర్వాహకులు
శ్రీమతి మాడభూషి లలితాదేవి

తెలంగాణ ప్రభుత్వం
తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమి
సాహిత్యవారం

రేడియమ్ రచనలు
నమ్మలేని నిజాలు
జీవ గణితం
గ్రంథాల ఆవిష్కరణ కార్యక్రమం

సభాధ్యక్షులు
డా.నామోజు బాలాచారి, కార్యదర్శి, తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమి
అతిథి&ఆవిష్కర్త (నమ్మలేని నిజాలు)
బైసా దేవదాసు, ఎడిటర్, నేటినిజం
అతిథి&ఆవిష్కర్త (జీవగణితం)
డా.అమ్మంగి వేణుగోపాల్, ప్రముఖ సాహితీవేత్త
ఆత్మీయ అతిథులు
డా.చెన్నకేశవరెడ్డి, ప్రముఖ సాహితీవేత్త
డా.ఏనుగు నరసింహారెడ్డి, ప్రముఖ సాహితీవేత్త
నాగవరం బలరాం, కవి

వేదిక: తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమి కార్యాలయం,
రవీంద్రభారతి ప్రాంగణం, హైదరాబాద్-500 004
తేది: 01.03.2025 (శనివారం), సమయం : సా॥ 4.00 గంటలకు

సాహితీప్రియులందరికీ సాదర ఆహ్వానం..
RSVP : 040 - 29703142

చురక

ఈసి కూడా రాజకీయ
ఇరుకుల్లో చేరుతుంది
స్వతంత్రతను కోల్పోయి
సమస్యగా మారుతుంది
ప్రభుత్వం తెచ్చినట్టి
పకడ్బందీ చట్టం
అమలులోన కట్టబెట్టె
అనుకూలులకే పట్టం

-వేల్పుల నారాయణ
9440433475

నేటి కందం- నేటికి అందం

పోకార్చగ విద్వేషము
చేకూర్చగ పరమశాంతి శ్రేయోగుణుడై
పాకిస్థానుకు వెడలెను
రాకాశశి వాజిపాయి రసబోధ నిడన్

(20-2-1999 వాజపేయి చొరవ తీసుకుని పాకిస్థాన్ ను ద

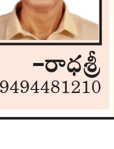

-రాధశ్రీ
సెల్:9494481210

నేటినిజం సాహితీ కెరటాలు

E-mail : netinijam93@gmail.com website: www.netinijam.com

2 హైదరాబాద్ ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 గురువారం 20-2-2025

ఘంటారావం

అలసటగా ఉందని అంటున్నారంటే
సంభాషణ చలించనున్నట్లే
అందరిలో అపహాస్యం చేయడమంటే
అన్యులను అవమానించినట్లే..

స్నేహితుడే శత్రువైతే
సమస్యలెక్కువ
శత్రువే స్నేహితుడైతే
సంతోషాలెక్కువ.

జటిలమైన మనస్తత్వముందంటే
అభద్రతా భావముందని అర్థం
తటస్థభాషనుపయోగిస్తేనే
తగవులు తగ్గుతాయని అర్థం

ఆలోచనలు
భావోద్వేగాల ప్రభావితాలు
ఆచరణలకు
ప్రాతిపదికలు

-గంటా మనోహర్‌రెడ్డి
సెల్:9949992964

నానీలు

అక్షరం మట్టిలో
స్పందనలు నాటు
కవిత్వం చెట్టుతో
హరితాన్ని మీటు.

ఆకాశంలో
ఎన్ని బల్బులో!
చుక్కలకు
కరెంటు అక్కర్లేదు మరి!

బుద్ధుడికి ప్రభుద్ధుడికీ
ఒకటే తేడా
అది వెలుగు మేడ
ఇది నీడ.

జీవితం జామెట్రీ
సంసారం కెమిస్ట్రీ
మరి ప్రేమ!?
మధురమైన పోయెట్రీ.

కుర్చీకే కాకా
హోదాకే బాకా
భ్రమ తొలగిపోతుంది
నిండా మునిగినాక.

-డా॥శిరీష
సెల్: 98660 50220

పుస్తక సమీక్ష

జీవిత సత్యాల నిజరూపదర్శనం "ఆనంద తాండవం"

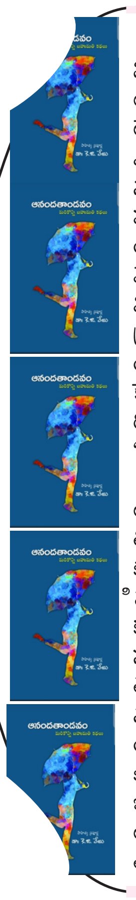

ఏ సాహిత్యానికైనా జీవితం, అందులోని సందర్భం లేదా సంఘటన ఒక పార్శ్వమున, ఒక సమస్యను ఎరుక పరచడంలో, పరిష్కారం చూపడంలో మేధను కదిలించి విపులంగా, సమగ్రంగా చర్చించగల రచయిత డాక్టర్ కె.జి.వేణు వెలువరించిన కథా సంపుటి "ఆనందతాండవం".

ఈ సంపుటిలోని 20 కథలు తీసుకుంటే ఒక్కొక్క కథ ఒక్కొక్క ఆణిముత్యమే, ఎందుకంటే కథల ద్వారా సమాజంలో మార్పు తేగలనన్న దృఢ సంకల్పంతో ఈ రచయిత రాసిన కథలు చదివితే, ఇటువంటి సమాజంలో మనం బ్రతుకుతున్నామా! అన్న ఆశ్చర్యం కలుగక మానదు. మొదటి కథ **'ఆనందతాండవం'** లో రచయిత ఒక పెళ్ళికాని అమ్మాయి పుట్టింటి నుండి పెళ్ళికూతురుగా అత్తవారింటికి ఏ విధంగా వెళ్లాలో, నిజ సంఘటన ద్వారా తెలుసుకుని ఒక ఉపద్రవం నుండి తప్పించుకొని ఆనందతాండవాన్ని కుటుంబానికి అందిస్తుంది. ఒక కోయిల ముందే కూయబోయి ఆగిపోతుంది.

'నాన్నా! నన్నిలా పెంచండి' కథలో నేటి పోటీ ప్రపంచంలో బిడ్డల మీద విద్యను బలవంతంగా రుద్దుతూ వారి ఆలనాపాలనా చూడకుండా ధనార్జనలో పడిపోతారు, చివరకు ఆ బిడ్డ ఇలా అంటుంది "అమ్మ ఎన్ని ఉద్యోగాలు చేసినా అమ్మతనం ఉద్యోగానికి రాజీనామా చేయవద్దంటుంది'. మూడవ కథ 'బల్లిశాస్త్రం' లో నోరులేని జంతువుల మధ్య అనురాగం ఒక కరడు కట్టిన మనస్సును కరిగిస్తుంది. బల్లిలాంటి జంతువు కూడా ఇక్కడ ఒక గురువు పాత్రను పోషిస్తుంది. నాల్గవ కథ **'చేదు చెఱకులు'** లో తీపిని పండించే రైతుకు చేదును మిగిల్చిన చెఱకు

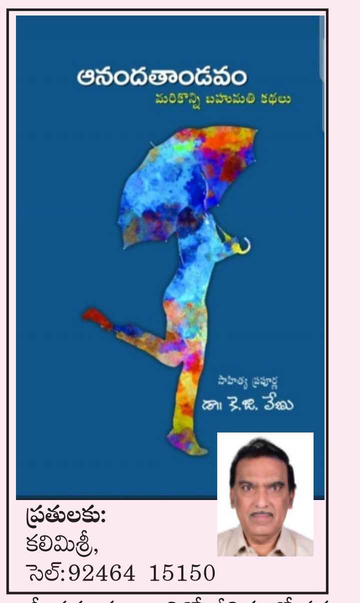

ప్రతులకు:
కలిమిశ్రీ,
సెల్:92464 15150

లారీ ప్రమాదం, దానితో జీవితంలో సర్వం కోల్పోయిన రైతు దీనగాథ ఇది.

'ఇదీ ఈ దేశం' కథలో పెత్తందారీ సమాజపు పోకడలు, ఆకలి కేకలు వేసే అణగారిన మనుష్యుల బలహీనతలతో ఆడుకునే దుర్మార్గులకు గుణపాఠం చెప్తూ, కాలంలో కలసి పోతారు. మనదేశంలో జరిగిన ఒక యదార్థ సంఘటనకు ప్రతిరూపమే 'రాజయ్య దేవుడయ్యాడు'. ఈ కథలో పట్టుదల, కార్యదీక్ష, త్యాగనిరతి కలిగిన వ్యక్తికి సమాజంలో ఇతర వ్యక్తుల సహాయనిరాకరణలాంటి జీవిత సత్యాలున్న కథ ఇది. సమాజంలో ఎందరో మంచి వ్యక్తులుంటారు. వీరు తమ బాగుకోసం కాకుండా పరుల బాగుకోసం పాటుపడతారు. అటువంటి త్యాగజనులకు ఈ సమాజం ఇచ్చే బహుమానం కృతఘ్నత. 'మహాదాత' కథలో మంచితనాన్ని రక్షణ కవచంగా మలచు కున్న శ్రీనివాసరావు సమాజానికి అన్నివిధాలుగా సహాయపడతాడు. కానీ శ్రీనివాసరావు అంత్యక్రియలకు, అతడి నుంచి సహాయం పొందిన ఏ ఒక్కరూ సహకరించరు, చివరకు ఆయన కోరిక ప్రకారం శరీరాన్ని వైద్యకళాశాలకు దానం చేస్తుంది భార్య.

ధరల శరాఘాతానికి విలవిలలాడే బడుగు బ్రతుకుల ప్రతిరూపం **'జిందాబాద్...జిందాబాద్'** కథ. చివరకు నిస్సహాయతలో తాను పట్టిన చేపకు ప్రాణదానం చేసి నోరులేని చేపచేత కూడా జిందాబాద్ అనిపిస్తాడు రచయిత. ఈనాటి ఆధునిక ప్రపంచంలో సనాతన సాంప్రదాయాలకు విలువ లేకుండా పోతుంది. ఒక భారతీయ మాతృమూర్తి చివరకు అనాథబాలికల సేవలో తరిస్తుంది 'మేనత్త తలదువ్వుతోంది' కథలో. ఈ కథను ఆద్యంతం మంచి ఉత్కంఠతో నడిపించారు రచయిత. **'మరోమహామంత్ర పుష్పం'** కథలో రచయిత విధివంచితుని జీవితాన్ని వివరిస్తూ, కథను మొత్తం గుండెలు పిండివేసే సంఘటనలతో, మలుపులతో, అద్భుతమైన ముగింపుతో రచయిత డా. వేణు నడిపించిన తీరు అభినందనీయం. 'మబ్బుల్లో మందహాసం' కథలో మానవ సంబంధాలు, మనోవిశ్లేషణలు దండిగా ఉన్నాయి. అక్క కాపురం కోసం అబద్దమాడి శంకరాన్ని దోషిగా తాత్కాలికంగా నిలబెట్టిన ఒక మహిళ కథ ఇది. 'మేడిపండు రాజకీయం' కథలో రాజకీయాల్లో నైతికత ఎంతగా దిగజారి పోయిందో కళ్లకు కట్టించారు రచయిత. బడుగు బ్రతుకుల పునాదులపై నాయకుల భవంతులు నిర్మితమైన వైనం చక్కగా విశదపరచారు డా. వేణు.

ఇంకో రెండు మంచి కథలు **'మా తల్లి బంగారం', 'ఆ బిడ్డ నాకు కావాలి'...** ఈ రెండు కథలు భారతీయ స్త్రీ ఔన్నత్యాన్ని అమ్మతనాన్ని, త్యాగనిరతిని అద్భుతంగా చిత్రీకరించిన తీరుకి, ముగింపుకు నిజంగా అభినందనలు. మొదటి కథ **'మా తల్లి బంగారం'** లో నిరాదరణకు గురైన అత్తమామలను, తాను విడాకులు పొందికూడా ఆదుకున్న వైనం నభూతో నభవిష్యతి. అలాగే

'ఆ బిడ్డ నాకు కావాలి' కథలో నిస్సహాయ తండ్రిని ఆదుకొని బిడ్డగా ప్రకటించుకున్న కూతురి అమ్మతనాన్ని లోకానికి చాటి చెప్పిన అరుదైన కథ ఇది. ఈ కాంక్రీటు కీకారణ్యంలో మానవ సంబంధాలను చక్కగా చిత్రీకరించిన కథ 'ఔను నేను గయ్యాళినే'. ఇంతేకాక 'మిస్టర్ శంభు ప్రసాద్' హాస్య, వ్యంగ్య కథ. **'అనగనగా ఒక రాజ్యం'** కథలో చక్కని సందేశాన్ని ఇమిడ్చి కథను నడిపించిన తీరు అద్భుతం. ఒకచోట శ్రీ శ్రీ చెప్పినట్లు "యుద్ధం లో మరణించేది సైనికులే, రాజ్యమంతా రాజులదే" అన్నది నిరూపించారు **'అనగనగా ఒక రాజ్యం'** కథలో రచయిత డా. వేణు. ఈ కథా సంపుటి చదివిన తర్వాత పాఠకునిలో ఎన్నో భావాలు, ఎన్నో ఉద్వేగాలు, ఎన్నో నిట్టూర్పులు, ఎంతో బాధ, ఎంతో కరుణ, దయ... మొదలైన భావాలు ముప్పిరిగొని ఈ లోకమింతేనా అన్న భావన కలుగుతుంది. ఒక సమకాలీన సమాజ చిత్రాన్ని సంతృప్తిగా, గొప్ప అనుభూతితో ఆనందింపచేసిన "ఆనంద తాండవం" కథా సంపుటిని అందజేసిన డా. కె.జి. వేణు ఎంతయినా అభినందనీయుడు.

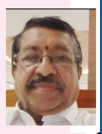

-శేఖరమంత్రి ప్రభాకర్
98858 74474

మంచు వర్షంలా కురుస్తుంది
డిల్లీ ఇండియా గేట్ మసక మసకగా కనిపిస్తుంది
కాశ్మీర్ తటాకంలో
పడవలకు మంచు తెరల శోభ
కడలి తరంగాల పై మంచు
వంతెనలు కడుతుంది
అరకులోయ మంచు ముత్యాల పందిరిలో
శోభలీనుతుంది
గోదావరి ఒడ్డులో కొబ్బరితోటకు
దోమతెర కడుతున్న మంచు పొర
రోడ్ల అద్దాలపై నడుస్తున్న కార్లు జారి పడుతున్నాయి
ఆ పత్తి చేలోకి వెళుతున్న
శ్రామిక స్త్రీలు తలపాగాలు ధరించి
మెరుస్తున్న కళ్ళతో నడుస్తున్నారు
చలి పసికందులు పొత్తిళ్ళలో
జొరబడి వణికిస్తుంది
జీవితం, ప్రకృతి ఘర్షణలో వున్నాయి
పాలకులు అంకెల గారడీలు చేస్తున్నారు
కోటి మంది నవ్వులు కోట్ల మందిలో నిరాశ
అంకెలు ఎప్పుడూ సౌందర్యంగానే వుంటాయి
రాజ్యం అంకెల మెట్ల మీద అధిరోహిస్తుంది
ఆ మట్టి తీసే వాడి చేతుల్లో
పలుగు, పార ప్రశ్నిస్తున్నాయి?
నీ చెమట చుక్కలకు ఫలితం ఏదని?
ధాన్యాగారాల లెక్కలు చెబుతున్నారు
ఆ మొక్క నాటుతున్న
ఆ సువార్త చారెడు నేలలేక మరణిస్తుంది
నదీ తరంగాలను కల్మషం చేస్తున్నారు
త్రివేణి సంగమంలో తొక్కిసలాట
ఎందరో మృత్యువాత పడుతున్నారు
తిరుపతిలో తొక్కిసలాటలో
కైలాస యాత్రకు ఎందరో వెళ్ళారు
హజ్‌యాత్రలో వందల మంది హతులవుతున్నారు
ఇజ్రాయేల్ విమానాల మారణహోమం
మృత్యువు నోరు తెరిచి వుంది
మత మత్తు విస్తరిస్తుంది
ముందు నివశిస్తున్న నివాసంలో
శాంతిని సాధించండి
పుణ్యం అంటే ఏమిటి?
నీ ఇంట్లో పది మందికి చేయి కడిగిస్తే
అదేగా పుణ్యం
విగ్రహాలు, క్షేత్రాలు సందర్శిస్తే ఏమి వస్తుంది?
అత్త చనిపోయింది
ఆ కోడలు తలుపు వేసుకొంది
ఆ శవం వర్షంలో తడిసింది
ఊళ్ళో వాళ్ళు శవదహనం చేశారు
ఆ కోడలు ఇల్లు తగల బడింది
ఎవరు ఆ దరికి రాలేదు
ఎవరో, సంపాదించినదాన్ని
ఆక్రమించాలను కోవడం ఒక దురాశ
స్వీయ జీవన నిర్మాణం ఒక జీవన ధర్మం
ప్రకృతి విధ్వంసం అవుతున్న కొలది
శరీర రుగ్మతల విస్తృతి.
ప్రపంచం నలుమూలల ద్వారాలు
మూసుకొంటున్నాయి
మన దేశ ఆత్మ గౌరవం ఏమౌతుంది
నేల కింద జీవ శక్తులున్న వారు
జీవితం మీద ఆశ కలిగే ఉన్నారు
వారిలో ఆత్మహత్యలు లేవు
మేఘాలు నిస్సార భూములకు చేరుతున్నాయి
తెల్ల నేలపై విమానాల ఘర్షణ
అక్కడ డాలర్ విలువ పెరుగుతోంది
మనిషి మాత్రం తరిగిపోతున్నాడు
నీ రూపాయిని రష్యా వాడు చెల్లదంటున్నాడు
అంబేద్కర్ అప్పుడే చెప్పాడు
మీరు దేశీయ భావన పెంచుకొండి
మీ ఒనరులను మీరు గుర్తించండి
అవి మిమ్మల్ని వెలిగిస్తాయి
నిజమే!
అక్షరం వెలుగు కిరీటంగా మారుతూవుంది
బాలికలు విద్యార్జన అభిలాష ఓ వెన్నెల
భాషల అభివ్యక్తి ఓ నదీ ప్రవాహం
ఒకే యూనిఫామ్‌లో వారు బారులు తీరి
అసెంబ్లీ చేస్తున్న దృశ్యం, రమణీయం
తనకు పుట్టిన్న బిడ్డ
నూత్న భాషలో మాట్లాడుతున్నప్పుడు
ఆ తల్లికి కలిగే ఆనందం అపూర్వం
చేస్తున్న కష్టం మరచిపోతుంది కదా
మార్పు ఎక్కడోలేదు
నీ కళ్ళ ముందే వుంది
నిరాశ, నిస్పృహ జీవితానికి తిరోగమనం
జీవించటం అంటే అనుభూతి చెందడం
ఆస్వాదించడం, ఆలోచించడం
అవగాహన చేసుకోవడం
జీవితాన్ని అనుభవైకం చేసుకోండి
అందులోనే భవిష్యత్ దర్శనం వుంది
అనేక వైరుధ్యాలు అనేక సానుకూలతలు
చెయ్యి చాచినపుడంతా అధీనత
ఇస్తున్నపుడు కలిగేదే అనుభూతి
అంబేద్కర్ జ్ఞానం ఇచ్చే వెళ్ళాడు
ఆయనకు మరణం లేదు
ఆయన ఒక జ్ఞాన వృక్షం
ఆ ఫలాలను అందుకుందాం
జ్ఞాన తృష్ణతో మనమూ నడుద్దాం
జీవితాన్ని సానుకూలంగా చూద్దాం
సముజ్వలింపపడుదాం
అక్షరమే వెన్నెల అక్షరమే సూర్యుడు
అక్షరాన్ని ధరిస్తున్న పిల్లలే
నేటి భవిష్యత్తు దూతలు
అందుకే అంబేద్కర్‌ది ఈ యుగం
ఆయన బాటలో నడుద్దాం .

-డా॥ కత్తి పద్మారావు
9849741695

గొర్రెపాటి మాధవరావు చిరస్మరణీయుడు

మాధవరావు సంస్మరణ సభలో పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరిస్తున్న జస్టిస్ సుదర్శన్

పేదల పక్షాన నిలిచిపోరాడిన గొర్రెపాటి మాధవరావు చిరస్మరణీయుడని ఆయన మరణం పేద ప్రజలకు తీరని లోటని జస్టిస్ సుదర్శన్ అన్నారు. ఆదివారం సుందరయ్య విజ్ఞాన కేంద్రంలో మానవ హక్కుల వేదిక ఆధ్వర్యంలో న్యాయవాది గొర్రెపాటి మాధవరావు సంస్మరణ సభ నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరించారు. అనంతరం ఆయన మాట్లాడుతూ చట్టాలపై అవగాహన కల్పిస్తు న్యాయం కోసం వచ్చిన పేదల పక్షాన పోరాడి ప్రజల హక్కుల నేతగా అందరి హృదయాలలో నిలిచిపోయారని కొనియాడారు. మానవ హక్కుల వేదిక మాజీ అధ్యక్షుడు జీవన్‌కుమార్ మాట్లాడుతూ విలువలకు కట్టుబడి ప్రజల సమస్యల పరిష్కారంలో ముందుండే వారని అన్నారు. రాజ్యాంగం న్యాయం, చట్టపరమైన అంశాలపై అవగాహన కల్పిస్తూ ఎన్నో వ్యాసాలు రాశారని కొనియాడారు. ఈ కార్యక్రమంలో మానవ హక్కుల వేదిక రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు భుజంగరావు, నాయకులు, న్యాయవాదులు కృష్ణరావు, రవి, కె.గోవర్ధన్, చంద్రశేఖర్, రామకృష్ణ, మీరాసహాని, స్మైలీ, బాబురావు, శంకర్, మార్వాడీ సుదర్శన్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

'మీది తెనాలి-మాది తెనాలి' హాస్య కథల సంపుటి ఆవిష్కరణ

తిరుపతి జూనియర్ ఛాంబర్ ఇంటర్నేషనల్ వారి ఆధ్వర్యంలో తిరుపతి ఛాంబర్ ఆఫ్ కామర్స్ కార్యాలయంలో సోమవారం ఆర్సీ కృష్ణస్వామి రాజు రచించిన 'మీది తెనాలి-మాది తెనాలి' హాస్యకథల సంపుటి ఆవిష్కరింపబడింది.

ఈ కార్యక్రమలో శ్రీ వేంకటేశ్వర పశు వైద్య విశ్వవిద్యాలయం ఉపకులపతి ఆచార్య జంపాల వెంకట రమణ, హాస్యానందం పత్రిక ఎడిటర్ పి.రాము, భాషావేత్త ఆచార్య మూలె విజయలక్ష్మి, కడప సి.పి.బ్రౌన్ పరిశోధన కేంద్రం సహాయ పరిశోధకులు డాక్టర్ చింతకుంట శివారెడ్డి పాల్గొన్నారు. జూనియర్ ఛాంబర్ అధ్యక్షులు ఆర్.శేషసాయి, కార్యదర్శి వి.దిలీప్ కుమార్, కోశాధికారి ఎం. దిలీప్ కుమార్ రెడ్డి లు ఈ కార్యక్రమం నిర్వహించారు.

ఊటబావి

కాలాన్ని బంధించాలనుకుంటాం
నవ్వుతూ ఇసకలా జారిపోతుంటుంది
జీవితం జావళీలా ఉండాలనుకుంటాం
అది లయ తప్పిన స్వరమై
స్పృహ తప్పుతుంటుంది.
ఎక్కడైనా సరే చక్రం తిప్పాల్సిందే అంటాం
చక్రవడ్డీలా కర్మ వెంటాడుతుందని
మర్చిపోతుంటాం.
ఉన్న కొద్దిపాటి జీవితాన్ని
కొరుక్కు తినేస్తాం
సుఖాల ఊబిలో ఇరుక్కుపోతాం.
బతుకు బండికి
గతుకుల దారి తప్పదు
అప్పుడే కదా
దారితప్పక గమ్యం చేరేది.
జీవితమో భిన్నరుచుల ఊటబావి
అంతులేని రహస్యాల పచ్చలదీవి
దానిని పెచ్చులూడకుండా
కాపాడమనికోరేవాడే కవి

-సి.యస్.రాంబాబు
8374818961

పుస్తక సమీక్ష

చక్కని గీతాల "మధురోహలు"

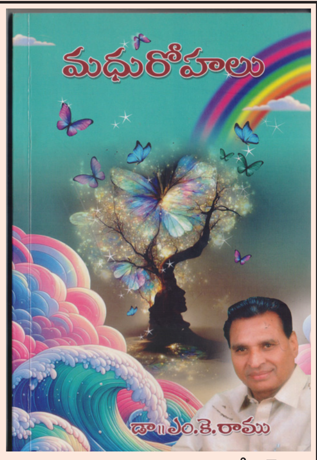

ప్రతులకు : రసమయి పబ్లికేషన్స్,
ఫోన్: 98480 14783

'మధురోహలు" మధురమైన ఊహలను జతచేర్చి రచించిన ఈ గేయ సంపుటి శీర్షిక నుండే ఊహల్లోకి పంపారు ఈ కవి డా॥ ఎం.కె. రాము గారు కేవలం రసమయి సంస్థ నిర్వహణే కాకుండా కవిగా, గేయకర్తగా గీతరచయితగా తెలుగు సాహిత్యానికి సుపరిచితులు. గీతారామం కవితా కల్హారం, హృదయరాగం, స్వతంత్ర్య బంగ్లా, హంస దూత్యం, సహజీవనం, మనిషి ఎదిగితే, కవితాభిషేకం, సినారె కవిత లయాత్మకత,(పిహెచ్‌డి గ్రంథం) , నృత్యనాటికలు, నాటికలు, బాలల నాటకాలు, ఆడియోక్యాసెట్లు, డాక్యుమెంటరీలు రూపంలో ఎన్నో రచనలు చేసారు. వీటితో పాటు ఎందరో ప్రఖ్యాత కవులకు, నటులకు, కళాకారులకు ఎన్నో పబ్లికేషన్స్, ఆవిష్కరణలు, సన్మానాలు, పురస్కారాలు, గౌరవాలు అందించిన ఘనత వీరిది. రసమయి రసస్వాదనలో మునిగి తేలని కళాకారులు లేరంటే అతిశయోక్తి కాదు.

ఇన్ని సాధించిన వీరికి మద్రాసు తెలుగు అకాడమి వారి ఉగాది పురస్కారం మొదలుకొని ఢిల్లీ తెలుగు అకాడమి అవార్డు, భరతముని అకాడమీ అవార్డు, ఎఱ్ఱన్న పీటం సాహితీ పోషక బిరుదు, అక్కినేని గారిచే స్వర్ణకంకణ సత్కారం, డా॥ సినారెగారిచే 'బాలబంధు' పురస్కారం, ఉత్తమ గేయరచయితగా ఆంధ్రప్రదేశ్ నంది అవార్డు, బంగారు నంది అవార్డు, అల్లూరి కళానిలయం అవార్డు, నాగార్జున సంస్థ పురస్కారం వంటి అనేక ప్రతిష్టాత్మకమైన అవార్డులు వీరిని అలరించాయి.

అయితే ఇపుడు మనకు అందించిన గేయసంపుటి 'మధురోహలు'. ఈ గేయాల్లో చాలా వరకు చక్కని పదాల అల్లిక, భావస్ఫోరకమైన అభివ్యక్తి మనకు గోచరమవుతాయి. గేయం ఒక ప్రత్యేకమైన ప్రక్రియ. రచించడం అంత సులువు కాదు. గేయానికైనా, గీత రచనకైనా చదివినంతమాత్రాన, చూసినంతమాత్రాన, విన్నంత మాత్రాన ఆకళింపుచేసుకోగలం అంటే తప్పు. ఉత్తమమైన సాహిత్యం మనకు అలవడాలంటే జన్మసంస్కారం వుండి తీరాలి.

గతుల నిర్ణయంలో, ఏ భావానికి ఏ పదం అయితే సరిగ్గా అతుకుతుందో తెలుసుకుని రచించిన కవి రాము గారు. సినీపాటలకు ఒక దశ, దిశ ను నిర్దేశించిన ప్రఖ్యాత కవి మహాత్ములు డా॥సినారె గారినే వీరి గేయరచన ద్వారా మెప్పించారంటే సామాన్యమైన విషయం కాదు.

సాహిత్యానికి సంగీత మధురిమను జోడించి రచించేదే గేయం. ఈ రెండూ సమపాళ్ళలో ఉంచి, ఎక్కడ జతి, ఎక్కడ గమకం, ఎక్కడ ఉచ్ఛ్వాస నిశ్వాసలు వుంచాలో, ఎక్కడ అకారం చోటుచేసుకోవాలో తెలుసుకుని రచిస్తేనే అది సంపూర్ణమైన గేయమవుతుంది. కవి తమలోని ఉత్తమ సంస్కారాలతో జీవిస్తూ అవసరమైన వస్తువును ఎన్నుకుని, వాటి ఆవశ్యకతను, వాటిలోని ప్రాథమిక ప్రస్థానాన్ని ఎలుగెత్తి చాటేదే గేయం. నేను చెప్పేది ఏమిటి? ఇందులోని గేయాలను, గీతాలను మీరంతా చదివితే మరింత అవగతమవుతుంది.. మనం కొన్ని గీతాలను పరిచయం చేసుకుందాం!

ఈ సంపుటిని శ్రీరాముని లలిత గీతంతో ప్రారంభం చేసి నందమూరి, అక్కినేని, పినాకపాణి, బాలసుబ్రహ్మణ్యం , సినారె, రాజేశ్వరరావు, అష్టదిగ్గజ కవులు, త్యాగయ్య, క్షేత్రయ్య, అన్నమయ్య వంటి వారిపై రచించిన గీతాలు ఎంతో అలతి పదాలతో విద్యార్థులు సైతం పాడుకునేలా, రాబోయే తరాలకు వారి యొక్క ఔన్నత్యాన్ని తెలుసుకునేలా రచించిన తీరు ప్రశంసనీయం. కవి ఎపుడు తన కవిత్వం రాయ సంకల్పించినా మొదటగా వారికి కనిపించే వ్యక్తి అమ్మ. వీరందరి తర్వాత అమ్మను గురించి నాలుగు గీతాలు రచించారు. "అమ్మంటే అక్షరాలా ఆదిదైవం/ అమ్మంటే అనురాగానికి అక్షర రూపం/అమ్మంటే ఆత్మీయతకు ప్రతిరూపం/అమ్మంటే ఆదరణకు మణిదీపం" వంటి సాధారణమైన పదాలతో అమ్మ గొప్పదనాన్ని గురించి రచించారు.

మనిషి జీవితానికి ఆదిగురువైన అమ్మను మొదటగా పరిచయం చేసారు. మరోచోట బాలల గురించి "బాలలే మన బంగారు భవితలు/ఆగామిని అందించు అందాల బొమ్మలు/ఇన్నినాళ్ళ మన సంస్కృతిని/ ఎన్ని నాళ్ళైనా బతికించే భావి పౌరులు" అంటూ రచించారు. బాలలంటే ఆ భగవంతుని ప్రతీకలు అనే విషయాన్ని తెలియజేసిన తీరు హృద్యంగా వుంది.

మరోచోట పక్షుల అరుపుల్ని, జీవిత సత్యాలతో కలిపి రచించిన గీతం "చిగురాకుల మాటున' రచిస్తూ చివరికి ఆధ్యాత్మికత వైపు తొంగిచూడటం ఎంతో ఆకర్షణీయంగా వుంది "కోకిల తన మాధుర్యాన్ని తెలియజేస్తూనే వున్నా, కోడి కాలజ్ఞానాన్ని తెలుపుతూ వున్నా, గువ్వల జంటలు మనిషి అన్యోన్యతను సూచిస్తున్నా,ఏ ప్రతిఫలాన్ని ఆశించని మల్లెలు సువాసనలు వెదజల్లుతూనే వున్నా, చందమామ చల్లదనాన్ని పంచుతూనే వున్నా చివరికి "ఎంతటి వారైనా ఎన్నినాళ్ళని నెలవుంటారు?/ కాలగర్భంలో కలిసిపోయేదాకా/ కర్మఫలాన్ని ఈ జన్మలోనే అనుభవించేదాకాకా" అని ముగించిన తీరు ఎంతో ఆకట్టుకునేలా వుంది.

గీతాలన్నీ ఏ ఒక్క వస్తువుకే పరిమితం చేయకుండా విశ్వంలో మనిషి నుండి మట్టి దాకా మనం ఎదురుచూసే ప్రతి విషయాన్ని ఆకళింపు చేసుకుని కవి రాముగారు రచించారనే చెప్పాలి.

ప్రతి బియ్యపు గింజ, రైతన్న, ఆమని, దరహాసం, పక్షుల్ని, ప్రకృతి కరుణిస్తే, సౌజన్యం ఎవరిసొత్తు? క్రమశిక్షణ, చందమామ, దేవుడు కరుణిస్తే, ముత్యాలమ్మో, వేణువు ఒకటే, పదిమంది, అఆలు నేర్పందే, ఏవి ఆ ఆప్యాయతలు; ఓంకార శబ్దమే, చిలుక పలుకులో, ఎందరు ఏకమైతే, చిత్రమైన జగతిలోన మాటలన్నీ మల్లెపూల వంటి అనేక గీతాలు ఒకదానికొకటి ఏమాత్రం తీసిపోకుండా అద్భుతంగా రచించిన తీరు సుకవి డా॥ రాము గారి సొంతం. ఈ గీతాలు పాఠశాల నుండి, పెద్దవారి వరకు చక్కగా పాడుకోగలిగేలా వున్నాయి. సమాజానికి మరింత చేరువయ్యేలా, సమాజ శ్రేయస్సును దృష్టిలో పెట్టుకుని రచించిన ఈ గీతాలు అందరూ అందుకుంటారని ఆశిస్తూ..

-శైలజామిత్ర
9290900879

కవిత్వం మానవతావిలువల లోగిలిగా ఉండాలి -పొత్తూరి సుబ్బారావు

'కలల లోగిలి' పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరించిన పొత్తూరి సుబ్బారావు, వైరాగ్యం ప్రభాకర్ దాస్యం సేనాధిపతి తదితరులు

కలల లోగిలిలోని కవితలు మానవ సంబంధాలను కలిగి ఉండి,మానవతావిలువల లోగిలిగా ఉండాలని, కవిత్వంలో అంతర్లీనంగా ఉన్న భావనలను పాఠకుడు అందిపుచ్చుకోవాలని సాహితీ కిరణం సాహిత్య మాస పత్రిక సంపాదకులు, వ్యంజకాలు ప్రక్రియ రూపకర్త పొత్తూరి సుబ్బారావు అన్నారు. ఆదివారం రోజున కరీంనగర్ లోని వాగీశ్వరి డిగ్రీ కళాశాలలో భవానీ సాహిత్య వేదిక ఆధ్వర్యంలో వైరాగ్యం ప్రభాకర్ అధ్యక్షతన నిర్వహించిన సభకు ముఖ్య అతిథిగా హాజరై నగునూరి రాజన్న రచించిన 'కలల లోగిలి' పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ కవికి మారుతున్న ప్రపంచ పరిణామాలపై అవగాహన ఉండాలని, సాహిత్యంలో భిన్న ప్రక్రియల సృజన శుభపరిణామమని అన్నారు. విశిష్ట అతిథిగా హాజరైన ప్రముఖ కవి రచయిత విమర్శకులు దాస్యం సేనాధిపతి నగునూరి రాజన్న రాసిన హైకూల సంపుటి వెలుగు పూలు పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరించి మాట్లాడుతూ విభిన్న భావాల కవితా లోగిలి కలల లోగిలియని అన్నారు. కవిత్వ రచన గురించి తెలుపుతూ, శీర్షిక ఆకట్టుకునేలా ఉండాలన్నారు. శైలి, కవితా రచన నడక, ముగింపు పాఠకుని చదివింపచేసేదిగా ఉండాలని,పలు జాగ్రత్తలు తీసుకొని కవిత్వం రాయాలన్నారు. మరొక విశిష్ట అతిథి జిల్లా సాంస్కృతిక సంస్థలు కళాకారుల సమాఖ్య కరీంనగర్ అధ్యక్షులు వైయస్.శర్మ మాట్లాడుతూ సామాజిక నేపథ్యంలో కొనసాగిన కవితలతో పాటు భావ కవిత్వం కూడా ఈ సంపుటిలో చోటుచేసుకున్నాయని కవి రాజన్న అభినందనీయుడని అన్నారు. ఆత్మీయ అతిథిగా పాల్గొన్న కరీంనగర్ మొదటి డివిజన్ మాజీ కార్పొరేటర్ కొలగాని శ్రీనివాస్ నగునూరి రాజన్న కవిత్వం సామాజిక మార్పుకోసం దోహదపడుతుందని అన్నారు. సమైక్య సాహితీ అధ్యక్షులు మాడిశెట్టి గోపాల్ నగునూరి రాజన్న కలల లోగిలి పుస్తకాన్ని సమగ్రంగా పరిచయం చేస్తూ అలతి పదాలతో అందరికీ సులభంగా అర్థం అయ్యేలా రాజన్న కవిత్వం ఉందని, మనుషుల్లో విలువలను పెంపొందించే దిశలో కవితలున్నాయని వివరించారు.

కె.వి.గోపాలాచార్య ఆహ్వానం పలికిన సభలో దాస్యం సేనాధిపతి, బొమ్మకంటి కిషన్,సంగనభట్ల చిన్న రామకిష్టయ్య జనగాని యుగంధర్,నడిమెట్ల రామయ్య, ఇటిక్యాల రాము,మఠం సాంబమూర్తి,విలాసాగరం రవీందర్,గంప ఉమాపతి,వెల్మల జయపాల్ రెడ్డి, దామరకుంట శంకరయ్య,దేవి యాదగిరి, ఎలగొండ రవి,యడవెల్లి తిరుమల రెడ్డి, శ్యామ్ సుందర్, సింగిరెడ్డి రాజిరెడ్డి, పి.రాంమోహన్,ఆర్.పాండురంగం తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ప్రయాణం

ప్రయాణం మనదే కావచ్చు
ప్రయాణించే పాదాలు సాధనాలు
మనవే కావచ్చు
దారిమీద పడ్డామా
నీ యానం నీ నుంచి
పగ్గాలు తెంపుకుంటది.
అనుకోకుండా ఆత్మీయ చూపులు
నీ గుండెకు జాలిదారాలై
చుట్టు కుంటయి
ప్రయాణం దారితప్పి
దాహం తీర్చుకుంటది
లేదా!ఎవరో నీ రూట్ మెట్అవసరం
నిన్ను కనబడనిగొలుసులకుకట్టేస్తది
నిన్నూనీకాలాన్ని
బలవంతపు గుంజకు
పశువునుచేస్తది.
పోతూ పోతూ
ఏదో ఒక
అవాంతరంనీప్రయాణనికి
దాటలేని వరద కావచ్చు
నీ కోసం ఎదురుచూసే మర్యాదలు
పందె పొద్దులా
ఎర్రబడి కొయ్యబారి
నిట్టూర్పుల
కునుకు పాట్లు తీస్తది .
నీ మనుసు
తల్లి నుంచి బలిమికి గుంజేసిన
శిశువులా తల్లడిల్లుతది
చేరే వరకు,జాగు లావైనందుకు
సభా వేదిక వాడిపోయి నందుకు
క్షమాపణల వాక్యాలు
అందంగా బహుసుందరంగా పేని
కొన్ని అబద్దాల క్రీములు పూసి
అయ్యో పాపం అనడానికి
కొన్ని అసందర్భ పౌండ్స్ రాసి
నానా తంటాలు పడి
తిరుగు ప్రయాణం ముగిస్తావు.
నీలో మనిషి మాత్రం
ఇక నుంచి పదాన్ని
మాటి మాటికీ హబ్ చేస్తూ
రేపటి ప్రయాణన్ని
ముందే చేసేస్తడు.

- డా.ఉదారి నారాయణ
9441413666

పట్టు పరికిణీ

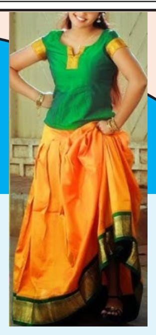

కొండ ప్రాంతంలోని గోవిం దాపురం నిద్రలేచే సమయం. కన్నులు నిమురుకుంటూ అందరూ లేస్తుండగా, ఒక్క రాధ మాత్రం నిద్రలోనే ఉంది.

వెండలోని గంటల శబ్దానికి అనుగుణంగా, రంగయ్య హరినామ సంకీర్తన పాడుతున్న శబ్దం శ్రావ్యంగా వినిపిస్తోంది.

ఊరిలోకి వస్తున్న గుర్రపు బండి చప్పుళ్లు, పీచు మిఠాయి బండి వాడి అరుపులు, పిల్లల హడావుడి – అన్నీ కలిసి గోవిం దాపురం చిత్రాన్ని మరింత అందంగా తీర్చిదిద్దుతున్నాయి.

ఊరికి నడిబొడ్డున చిన్న ఇంటి ముందు, అమాయకత్వం నిండిన చిన్న పిల్ల ఆడుకుంటోంది. తన పేరు రాధ. ఆమె చేతిలో పట్టు పరికిణీ. బామ్మ గారిని ఒప్పించి పట్నంలో తనకు నచ్చిన రంగులో కొనిపించుకున్న పరికిణీ అది.

తన చుట్టూ చుట్టుకుని అటూ ఇటూ తిరుగుతూనే ఆనందిస్తోంది రాధ. పరికిణీ చూసి మురిసిపోతుంది. ఆనందంగా నవ్వుతుంది. పరికిణీని గట్టిగా పట్టుకుని పరుగులు తీస్తుంది. పరికిణీ అంచుల్లో ఒదిగిన అద్దాలతో మెరిసిపోతున్న సూర్యకాంతిలో ఇంద్రధనస్సులా మెరిసింది.

అందులో తన ముఖం చూసి నవ్వుకుంది. ఆ నవ్వు గ్రామమంతటా వినిపించింది. గ్రామంలో పండుగ సందడి మొదలైంది. అందరూ కొత్త బట్టలు వేసుకుని, దైవానికి తమ కొర్కెలు విన్నవించుకునేందుకు గుడికి వెళ్తున్నారు. అందులో రాధ కూడా ఉంది. అందరికీ తన పరికిణీ చూపిస్తూ, నాన్నమ్మ చేతులు పట్టుకుని ముందుకు సాగిపోతుంది.

పగలంతా, పరికిణీని చూపిస్తూ అందరితో సరదాగా గడిపేసిన రాధ అలసి సోలసి నిద్రలోకి జారుకుంది. కలలో తన పరికిణీతో ఇంద్రధనస్సుపై కూర్చుని తన నాన్నమ్మతో కబుర్లు చెప్పుకుంటూ, చందమామకు తన పరికిణీ చూపిస్తూ, కవ్విస్తుంది.

కలలో నుండి మేల్కొన్న రాధకు, తన చేతిలోని పరికిణీ సాధారణంగానే కనిపిస్తుంది. కానీ, ఆమె మనసులో మాత్రం, ఆ పరికిణీ ఒక అపురూపమైన వస్తువుగానే ఉంది.

కాలంతోపాటు రాధ ఎదిగింది. ఆమె మనసులో పరికిణీ ఒక మధురమైన జ్ఞాపకాన్ని మిగిల్చింది. నేటికీ తన గదిలో పరికిణీ కొరకు కొంత స్థలాన్ని కేటాయించే అంత మక్కువను పెంచుకుంది. నాన్నమ్మ

పర్యావరణ పరిరక్షణ కోసం చెట్లు నాటడం, నీరు ఆదా చేయడం లాంటివి చేసి మన గుండె గ్రామాన్ని పచ్చగా ఉంచేందుకు తన వంతు కృషి చేసింది.

జ్ఞాపకాలను పరికిణీతో ముడివేస్తూ, రాధ చిన్నప్పటి నుండి చదువుల్లో మేటి. పాఠశాలలో ఎల్లప్పుడూ తొలి స్థానం సాధించేది. కేవలం చదువు మాత్రమే కాదు, ఆటల్లోనూ తనకంటూ ఒక ప్రత్యేక గుర్తింపు ఉండేది. వాలీబాల్, బాడ్మింటన్, కబడ్డీ.. ఇలా ఏ ఆట అయినా ఆడటానికి ఆమె ఎప్పుడూ సిద్ధంగా ఉండేది.

రాధకు పెద్దల పట్ల గౌరవం అధికం. తన కంటే వయసులో పెద్దవారిని గౌరవిస్తూ అందరి ఆశీస్సులు అందుకుంటుంది. ఎల్లప్పుడూ పెద్దల మాట వినడానికి సిద్ధంగా ఉంటుంది. పెద్దలను ఎలా గౌరవించాలో అనేక పర్యాయాలు నాన్నమ్మ నుండి అడిగి తెలుసుకుంది. పెద్దల అనుభవాలు మనకు మార్గదర్శకంగా నిలుస్తాయి అని నమ్ముతుంది. తన కుటుంబం నుండి తాను నేర్చుకున్నది తన తోటి వారికి వివరిస్తుంది.

పెద్దయ్యాక రాధ తన చదువును కొనసాగిస్తూనే, సమాజ సేవలోనూ చురుగ్గా పాల్గొనేది. గ్రామాల్లోని పిల్లలకు చదువు చెప్పడం, పేదలకు సహాయం చేయడం ఇలా ఎన్నో సేవా కార్యక్రమాలలో పాల్గొనేది. తనలోని నాయకత్వ లక్షణాలను గుర్తించిన రాధ, జిల్లా కలెక్టర్‌గా ఉండాలనే తీర్మానం చేసుకుంది.

కష్టపడి చదివి, ప్రభుత్వ పరీక్షల్లో ఉత్తీర్ణులై రాధ తన కలను సాకారం చేసుకుంది. ఒక జిల్లాకు కలెక్టర్‌గా నియమితురాలైంది. కలెక్టర్‌గా బాధ్యతలు స్వీకరించిన తర్వాత కూడా తన లోని ఆట స్ఫూర్తిని మరచిపోలేదు.

జిల్లాలోని విద్యార్థులలో క్రీడలపై ఆసక్తి పెంచడానికి ఎన్నో కార్యక్రమాలు నిర్వహించింది. ప్రతి శనివారం ఉదయం జిల్లా కలెక్టరేట్ వద్ద క్రీడా కార్యక్రమాలు నిర్వహించి, ప్రజలతో కలిసి ఆడేది. తన స్నేహితులతో కలిసి గ్రామంలో చిన్నపాటి గ్రంథాలయం ఏర్పాటు చేసింది. పోటీ పరీక్షలకు కావాల్సిన ఎన్నో పుస్తకాలను విద్యార్థులకు అందుబాటులో ఉంచింది.

పర్యావరణ పరిరక్షణ కోసం చెట్లు నాటడం, నీరు ఆదా చేయడం లాంటివి చేసి మన గుండె గ్రామాన్ని పచ్చగా ఉంచేందుకు తన వంతు కృషి చేసింది.

రాధ తన జీవితంతో నిరూపించింది, ఒక మనిషి ఏదైనా సాధించవచ్చు. కష్టపడితే అసాధ్యం అనేది ఏదీ ఉండదని. విద్య వినయంతో పాటు బాధ్యతలను నేర్పుతుంది.

నేడు రాధా ఎందరో యువతీ యువ కులకు ఆదర్శంగా నిలిచింది.

–రాము కోలా.
9849001201

వర్షపు నీళ్ళలోనో

నేను లేవనని మృత్యువుతో పోల్చారు
నేను చచ్చానని సమాధిలో బంధించారు
నా పు(గి)ట్టినరోజు
శ్మశానానికి వచ్చి ప్రేమతో పూలెట్టి.
అయ్యో అక్కడలేను
రప్పల్లో రాళ్లకుప్పల్లో లేను
కూలిన గోడల్లో గోడల నీడల్లో లేను
కదలిక నా ప్రాణం చలనం నా ధ్యేయం.
అడ్డంకుల్ని అధిగమించి
మార్గం సుగమం చేసుకొని ప్రవాహమై
పరవళ్ళు తొక్కండి మీరు నదీజలంలా
స్ఫూర్తిదాయక ప్రస్థానం చేయండి మీరు
బీ(మో)ళ్ళనీ తడిపే ఏ వర్షపునీళ్ళలోనో
దాక్కొని వుంటాను నేను
కలుస్తాను నేను

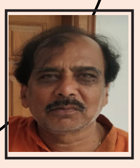

–కోటం చంద్రశేఖర్
9492043348

కాకెంగిలి తీపి

రక్త బంధం కన్న
పేగు బంధం కన్న
పోగు బంధం కన్న
స్నేహ బంధం మిన్న
ఆట పాటల్ల వడి
ఆకలి దప్పు లెరుగని
అమ్మ పిలుపుకు పలుకని
'కాకెంగిలి' తీపి పంచుకుని
ఆబాల గోపాలుర
చిగురు కబురుల చెలిమిని
ఏమని ఎంతని చెప్పాలి
స్నేహ బంధం విలువని
కుసుమాలు విరబూసే
ఆ దినకరుణి స్నేహ కిరణాలను
ఆ కలువల రాయుడి
జలతారు వెన్నెల వెలుగులను
నింగికి నేల కు నిచ్చెనలు వేయు
ఆ ఇంద్ర ధనుస్సు కూరిమిని
ఏమని పొగడుదు
కలిమి లేమిల యందు
కలిసి వుండే స్నేహమే కనువిందు
విశ్వ జగతి కి స్నేహమే ముందు
శాంతి సౌభాగ్యాలకు
స్నేహమే మందు

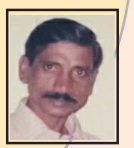

–పి.బక్కారెడ్డి
9705315250

రైతులు-సేద్యాలు

బిగుతుగోచిగట్టి
బిగువైనబలముతో
దున్నుభూమిరైతు దృఢముగాను
ఎండవానయనక యెదలో నకోరిక
తీర్చగలడు చూడ తీరు ఘనము!.
గొర్రుపట్టిరైతు గుట్టులేకనుదున్ను
మడులుగట్టివడిగ మణులపంట
లెన్నొచెమటకోర్చి యెవ్విధి కష్టాలు
లెక్కలేకయుండి చక్కగాను!.
సేద్యమన్నబహుగ
స్వేద ముచిందించు
రైతుమేనురగిలి రాట్టుదేలు
హాలికులిలజూడ
యపరదే వుళ్ళును
నిక్కమైన మాట నేలపాట!.
దేశప్రగతికోరు దేదీప్యమానంగా
రైతులన్నయిలను రాజులేను
జగతి జనులకు చక్కగ తిండిని
అన్నదాతలిచ్చి హాయిగాను!.
హర్షకులునులేక యవనికే నష్టాలు
వారి మేలుకోరు వారుగొప్ప
అన్నిదానములలొ యన్న
దానముమిన్న
తెలిసి వాడుకొనుము తెలుగు బిడ్డ!

–డాక్టర్ గన్నోజు
శ్రీనివాసాచార్య
8555899493

గురుతర లోకానికి రక్షనెట్లా..!

విద్యా గంధపు చెట్టును
విద్యార్థి లోక బాంధవులు
విస్తుపోయేలా ఆ....
విద్యార్థులు కోపమనే
రాక్షసత్వంతో ప్రవర్తించీ
కక్షతో మాటేసి
తక్షకుడిలా కాటేసీ
భక్షిస్తే... గురుతర లోకానికి
రక్షనెట్లా...!.
విధి నిర్వహణలోనున్న గురువుకు
విధిగా వినయంగా ఉండాల్సినోళ్ళే
వీధికుక్కల కన్నా ఘోరంగా
మీది మీదికొచ్చి కుమ్మేస్తే
మది గదిలో మనస్తాపమై
వదిలి పోయెను దివి నుండి తారలా..
ఆట పాటలతో ఉల్లాసంగా
పాఠాలు వల్లె వేయాల్సిన
మల్లెల మకరందాలు
ఊసరవెల్లుల్లా మారుతూ
ఉసురు తీస్తుంటే
ఎటు పోతుందీ లోకం...
ఏమై పోతారీ పిల్లలు....
వందన లేదు
దండన లేదు
ఓరిమి లేదు
కూరిమి లేదు
కోరికలతో కోపాలతో
మితి మీరిపోతూ
మతి పని జేయక
మసిబారే పనులు జేస్తూ
మోసగిస్తేట్లా...!
మోసపోతెట్లా..!!

–కొక్కె రాములు
9985341992

పుస్తక పుటలు

పుస్తకంలోని పుటలది
ఒక క్రమశిక్షణ
తెరిచినపుడైనా
మూసి వుంచినపుడైనా
క్యూలోనే నిలుచుంటాయి
మొదటి పుట బాల్యం నుండి
పెరుగుతూ ఎదుగుతూ
నుదుటున సంఖ్యల రాతతో
చివరికి మృతి భ్రాంతి కలిగిస్తుంది
పుట పూర్తికాగానే కనులు
పచ్చజెండా ఊపితేనే
వ్రేళ్ళు
పుటల బండిని నడిపిస్తాయి
పుస్తకాలకి కూడా
చావూ పుటుకలు
మరణించకుండా
చిరకాలం బతికుండే
పుస్తకాలు కొన్నే!.

–మాధవీసనారా
8639491246

నాటి తరం వారి కథలు నేటి తరానికి
కథల వంతెన

1999లో రాసిన కథ

కాలం మారకపోతుందా?

–మాటేటి శ్రీరామారావు

పట్టాభిరామారావు గారి ఇంటికి మామిడాకు తోరణాలు అలంకరించబడి ఉన్నాయి. ఇంటి ముందు తాటాకు పందిర్లు వేసారు. బంకుల్లో షామియా నాలు వేసి ఉన్నాయి. పెండ్లి కళ ఉట్టి పడుతున్నది.

భార్య రమణమ్మ హడావుడిగా కంగారు, కంగారుగా నుదుటి మీద జాలు వారుతున్న స్వేద బిందువులను తుడుచుకుంటూ వచ్చి, భర్తతో ఏమండి, పేపర్ చదువుకుంటూ కూర్చుంటే కాల చక్రం ఆగుతుందానండి!

సమయం సందర్భం ఉండాలి కదండీ. ముహూర్తం సమీపిస్తోంది. పురోహితులు పేరయ్య శాస్త్రీగారు ఇంకా రాలేదు. అబ్బాయి తరపు వాళ్ళంతా బస్సులో వస్తున్నామని మార్గ మధ్యమంలో ఉన్నామని ఇంతకుముందే కదా ఫోన్ చేసారు. మన కూతురు పెళ్ళికి కూడా మనలో చలనం లేకుంటే ఎలాగండి? మన అమ్మాయి ప్రవల్లికను పెళ్ళి కూతురుగా ముస్తాబు చేస్తునే ఉన్నారు. పెళ్ళి వారిని రిసీవ్ చేసుకునేందుకు ఎదుర్కోలు కార్యక్రమం ఉంది కదా! బాజాభజంత్రీవారు వచ్చి మంగళవాయిద్యాలు మోగించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. పెళ్ళి వారిని రిసీవ్ చేసుకునేందుకు 'ఎదుర్కోలు' కార్యక్రమం ఉంది కదా! శాస్త్రిగారికి కబురు పెట్టించండని గబగబా ఆవేశంతో రుస రుసలాడుతూ పెళ్ళి పనుల్లోకి ఉపక్రమించింది.

పట్టాభిరామారావు గారు తెలంగాణా (నైజాం)ను నవాబులు పాలించిన కాలంలో జాగీరు ప్రాంతంలో తహశీలు కచేరీలో గిర్దావర్ (రెవిన్యూ ఇన్స్‌పెక్టర్)గా పేష్కార్ (సూపరింటెండ్)గా అంచెలంచెలుగా ఎదిగి పదోన్నతిపై తహశీల్దారుగా పనిచేసారు. ఆ రోజుల్లో, హోదా, డాబు, దర్పం, అధికారం, ఆడంబరం, కీర్తి ప్రతిష్ఠలు, అంబరాన్నంటేవి. ఆయన తలచుకుంటే కో, అంటే కోటి బ్రహ్మణులు వచ్చేవారు. కాని ఆయన ఇంటి విషయాలలో, సంసారిక జంఝాటాలలో తలదూర్చేవారు కాదు. తరచూ, తోటి అధికారులలో ధావత్, ఝాఫత్ (విందు వినోదాలు)లలో విలాసవంతంగా మునిగితేలేవారు. వారి వేషభాషలు కూడా ముస్లిం సంప్రదాయానికి వై ఉండేవి. లోపల కమీజు పైన షేర్వాణి తొడిగి ధోతి ధరించి తలకు కుచ్చు రూమీ టోపి, పాదాలకు బూట్లు ధరించేవారు. ముఖానికి మాత్రం హిందూ సాంప్రదాయకంగా తిలకధారణ చేసుకునేవారు.

ఎట్టకేలకు కుటుంబ సభ్యుల పట్టుదలతో బంధు వర్గాల ప్రోద్భలంతో, తహశీల్దారు గారి పలుకుబడిలో షాన్‌దారే, చెమక్ చెమక్‌లలో

ఆనాడు ధనార్జన కుటుంబ పోషణకు, జీవన మనుగడకే తప్ప, ఒక పిచ్చి వ్యామోహంగా సభ్యసమాజ అసహ్యించుకునే వికృతరూపంగా మారలేదు.

ప్రవల్లిక పెండ్లి మహోజ్వలంగా జరిగి తోడైన దాంపత్యంలోకి సహజీవన సౌరభంలోకి వెళ్ళి ఒక ఇంటి కోడలైపోతుంది. పట్టాభిరామారావుగారి కుమారుడు రఘురాంకి డెబ్బయేళ్ళ ప్రాయంవాడు ఆయన ఒకనాడు ఆయన భార్య ఆరాధ్యలో ఆనాటి జాగీరు కాలం నాటి పరిస్థితులు ఇప్పటి వర్తమాన పరిస్థితులు బేరీజు వేసుకొని పాత జ్ఞాపకాలలోకి వెళ్తూ ముచ్చటిస్తున్నాడు. ఆనాడు ధనార్జన కుటుంబ పోషణకు, జీవన మనుగడకే తప్ప, ఒక పిచ్చి వ్యామోహంగా సభ్యసమాజం అసహ్యించుకునే వికృతరూపంగా మారలేదు. ఈ రోజుల్లో ఆదాయాలకు మించిన ఆస్తులు కబలిస్తున్నారు. కొందరు కర్మచారుల అక్రమ సంపాదన, అవినీతి భాగోతం ప్రజాధనం దుర్వినియోగ దురంతాలు కటకటాల పాలౌతున్న కఠోర సత్యాలు లెక్కకు మిక్కుటంగా ఉన్నది.

ఇంతలో రఘురాం కుమారుడు ఆవేదన్ వచ్చాడు. అమ్మనాన్నల సంభాషణలలో కల్పించుకొని, నాన్నా! అమ్మతో తర్క, వితర్కాలు దీర్ఘసమాలోచనలు చేస్తున్నారేంటి నాన్నా! ఏమిటి విశేషం.

తర్కాలు లేవు వితార్కాలు లేవురా నాయనా! ఈ రోజుల్లో పరస్పర విశ్వాసాలు తగ్గి, కుట్రలు, కుతంత్రాలు వంచనలు, రాజ్యమేలుతు న్యాయనే బాధ పునరాలోచనలోకి తీసుకువెళ్ళిందిరా!

ఇంతలో కొడుకు ఆవేదన్ కల్పించుకొని, ఇంతేకాదు నాన్నా! 63 స్వాతంత్ర్య దినోత్సవాలు చేసుకొని దేశం ఎంతో వేగంగా పురోగమిస్తున్నా అంతే వేగంతో సమస్యలు చుట్టుముట్టుతున్నాయి. భారతదేశాన్ని ప్రపంచ దేశాలో కెల్లా తలమానికంగా నిలపడం ఎట్లా?

నేను పోస్టుగ్రాడ్యేషన్ చేసి "ఐదు" సంవత్సరాలుగా ఉద్యోగాన్వేషణలో ఉన్నా అగ్రకులస్తుడనని రిజర్వేషన్లు అడ్డొస్తున్నాయి. మతాలు, కులాలు ప్రసక్తి లేని లౌకిక రాజ్యం మనది. కులాతీత, మతాతీత రాజ్యంలో అందరూ సమానమే. విదేశాల తరహాలో విద్యా ప్రావిణ్యతను బట్టి, పనితనాన్ని బట్టి, చురుకుతనం, నైపుణ్యతను బట్టి మన దేశంలో కూడా కుల ప్రసక్తి లేకుండా ఉద్యోగాలివ్వాలి. అన్ని కులాలకు సమాన ప్రాతిపదిక కల్పించినప్పుడే, సర్వసమానత్వం, సౌభ్రాతృత్వం, మతాతీతకులాతీత లౌకిక రాజ్యం ఏర్పడుతుంది అని"ఉపన్యాసమిస్తున్నారు.

తండ్రి కల్పించుకొని, ఏరా ఆవేదన్ నీ ఆవేదనంతా గంగానదీ ప్రవాహంలా ప్రవహింపజేస్తూ గంభీరోపన్యాసం చేస్తున్నావు. కాల గమనాన్ని గమనిస్తూఉందాం. విధి బలీయమైనది. రాబోయే కాలంలోనైనా సర్వజనులు సుఖ సౌభ్రాలను అనుభవించే శుభదినాలను చకోరపక్షిలా వీక్షిద్దాం అంటూ తండ్రి పట్టాభిరామారావు గారు ముగించారు.

(జ్వలిత సంపాదకత్వంలో వెలువడిన "ఖమ్మం కథలు" నుండి...)

జీవితంలో....

పువ్వులా బ్రతకాలోయ్ నవ్వులూ చిందాలోయ్
పొంకాలు ప్రదర్శించాలోయ్
పరిమళాలు ప్రసరించాలోయ్
అందాలను ఆలోకింపచేయాలోయ్
ఆనందాలు అందేటట్లుచూడాలోయ్
కాంతులు వెదజల్లాలోయ్ కన్నులు తెరిపించాలోయ్.
సుకుమారంగా ఉండాలోయ్ సున్నితంగా మెలగాలోయ్
రమ్యంగా కనిపించాలోయ్ సౌమ్యంగా ప్రవర్తించాలోయ్
రంగులు చూపించాలోయ్ చెంగులు వేయించాలోయ్
హంగులు కలిపించాలోయ్ పొంగులు ప్రదర్శించాలోయ్.
సుర్యునిలా కిరణాలు వెదజల్లాలోయ్
జగతినెల్లా జాగృతము చేయాలోయ్
చంద్రునిలా పిండివెన్నెల కురిపించాలోయ్
చల్లదనంతో ప్రాణుల సంబరపరచాలోయ్
ఉయ్యాలలూగాలోయ్ సయ్యాటలాడాలోయ్
మకరందము ముట్టచెప్పాలోయ్ మదులను మురిపించాలోయ్.
పిందెలు తొడిగించాలోయ్ ఫలాలు పండించాలోయ్
ప్రకృతిని తలపించాలోయ్ పురుషుడిని పరవశపరచాలోయ్
ఎంతకాలం బ్రతికావని లెక్కకాదోయ్
ఎంతబాగా జీవించావనేది ముఖ్యమోయ్
ఏమిచేసినా ఫలితాలు ఇవ్వాలోయ్
ఎక్కడకేళ్ళినా గుర్తింపు పొందాలోయ్.
గమ్యాలను చేరుకోవాలోయ్ సుఖాలను అనుభవించాలోయ్
విజయాలను అందుకోవాలోయ్
జీవితాలను సఫలంచేసుకోవాలోయ్
ఆనాడే బ్రతుకు అందాలమయము ఆనందభరితము
అప్పుడే జీవితము సార్ధకము సంపూర్ణము.

–గుండ్లపల్లి రాజేంద్రప్రసాద్
సెల్: 7981616630

వదులుకో

వెలుతురు కావాలంటే
చీకటిని వదులుకో
పుణ్యం సంపాదించడానికి
పాపాత్ముల తోడు వదులుకో
ఊబకాయం తగ్గడానికి
కొవ్వును వదులుకో
పని వొత్తిడి తగ్గించుకోవడానికి
కొంత పని ని వదులుకో
ఆరోగ్యంగా బ్రతకడానికి
అనారోగ్యం కలిగించేవి వదులుకో
శాంతిగా బ్రతకడానికి
అశాంతి కలిగించే కార్యాలు వదులుకో
సమాజంలో గౌరవం పొందాలంటే
అగౌరవం కలిగించే పనులు వదులుకో
చదువు రావాలంటే
సోమరితనం వదులుకో
భార్య నీతో వుండాలంటే
ప్రియురాలిని వదులుకో
మిత్రులు కావాలంటే
శత్రుత్వం వదులుకో
ప్రేమ పొందాలంటే
పగను వదులుకో
గురుకృప కావాలంటే
అహంకారం వదులుకో
జ్ఞానం కావాలంటే
అజ్ఞానం వదులుకో

–ఎస్ . ఎమ్ . షరీఫ్
సెల్:9618045319

ఏకాకి వలపోత!

ఒంటరి పక్షుల్లెక్క జంటై గట్టెక్కితే,
ఆరోజు సాయంత్రానికి,
నెత్తి మీద కట్టెలయి బయల్దేరద్దుము
మోరీలని సాపు చేసిన ఆ చేతులే,
పచ్చి కట్టె మోపులని కట్టిన ఆ చేతులే
ఈరోజు లేకుంటయినయ్!
కాళ్ళకి సెప్పులు లేని రోజులల్ల గూడా,
గట్టెక్కి దిగిన ఆ కాళ్ళే,
ఇయ్యాల తొక్కితే
ఇరిగే ఎండు తొగరి కట్టె లయినయంటే,
తెలవకుంటనే నా కంట్ల నుంచి,
మా ఊరి మల్లన్నాగు పారినట్టయింది.
ఎన్ని జెప్పుకున్నా, ఎంత ఏడ్సినా,
నా వలపోత ఆగునా? నా సుశీల తిరిగొద్దునా?.
అయిషిల ఎండకు ఎండొచ్చి,ఇంట్ల దీపం పెట్టేది
అవ్వగారింటికి పురుడుకు పోతే,
నన్నిడిచిపోయినందుకు కంట నీరు పెట్టుకుంది.
"నీ మొగునికేం చాతనైతదే మోరీలు తీసుడు తప్ప"
అని చిన్నక్క ఎక్కిరిస్తే,
నేనచ్చి సముదాయించిందాక
బుక్కెడు బువ్వ నోట్ల పెట్టకపోయింది.
మా యవ్వ అర్ధాంతరంగా పోయిందని,
పోని దుఃఖంల నేనుంటే,
మందపువ్వసొంటి మొఖంతోని,
నా గడపల అడుగుపెట్టి,
బంతిపువ్వసొంటి తోటబెంచిన
నువ్వియ్యాల లేవంటే,
మన బిడ్డ పురిట్లనే పొయ్యిందంటే,
బొందలు తొవ్వి తవ్వి మా అయ్య,
ఆ బొందల్నే పడి సచ్చినట్టే,
తట్టుకోలేని నా గుండె –
నా మెడనే దూలంగజేసి
నా ఊపిరిని కాస్తా
ఊదేసినట్టయింది!

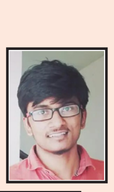

–బాలాజీ పోతుల
8179283830

ప్రేమంటే ఇదేరా...

తన తొలిచూపుతో
నా మనసుపై విసిరిన వలపు వల
తన ముద్దు మాటలతో
నా చెవులను తాకిన తీయని తేనె అల
తన మెత్తని స్పర్శతో
నా మేనిలో చెలరేగిన సంవేదనల జ్వాల
తన కళ్ళ కాంతిలో నా కళ్ళు చూసిన కమ్మని ఊహల కల
తన వెచ్చని కౌగిలిలో నా మెడ చుట్టూ అల్లుకున్న
ఆ చేతుల సుకుమార సుమమాల
తన ఊపిరి ఊయలలో ఊగుతుండగా
నిశ్శబ్దాన్ని చీలుస్తూ చెవులకు సైతం వినిపించే
నా ఉద్రేకాల హృదయ స్పందనల గోల
తానే నేనై నేనే తానై ఇద్దరమొకటై పెనవేసుకున్న
ఆ క్షణం స్వర్గపు అంచులకు చేర్చిన ఉద్రూతల ఊయల.
ఇదంతా ప్రేమేనా..
ప్రేమంటే ఇదేనా...
రోజుకు పదిసార్లు దాహం వేస్తుంది
నీరు తాగితే అది తీరుతుంది
రోజుకి మూడుసార్లు ఆకలేస్తుంది
ఆహారం తీసుకుంటే అది తీరుతుంది
ఒక పూట తిన్న పదార్థం ఇంకో పూటకు రుచించదు
కొత్తదనం కోరుకుంటుంది.
ఆకలి దాహం నిత్యం వెంటాడుతాయి
కానీ పదార్థంలో పానీయంలో
కొత్తదనాన్ని అనునిత్యం కోరుకుంటాయి.
మనం అనుకుంటున్న ఈ ప్రేమ కూడా అంతే..
ఇది మనస్సుతో మనస్సు తీర్చుకునే ఆకలి
దేహంతో దేహం తీర్చుకునే దాహం.
ఒక మనసు ఎన్నో మనసులపై మనసు పడుతుంది
ఒక దేహం ఎన్నో దేహాలపై మోజు పడుతుంది.
అందుకే ఇది ప్రేమ కాదు ప్రేమ కానే కాదు.
ప్రేమ మన జన్మ కోసం
తాను పునర్జన్మ పొందే సాహసం చేస్తుంది
ప్రేమ మన ఆకలి తీరడం కోసం
తాను పస్తులు ఉండడానికైనా సిద్ధపడుతుంది
ప్రేమ మనం హాయిగా నిద్ర పోవడం కోసం
తాను నిద్రలేని రాత్రులు గడుపుతుంది.
ప్రేమ కష్టం అంతా తాను భరించి
సుఖాన్ని పూర్తిగా మనకే ధారపోస్తుంది.
ప్రేమ మనకు కలిగిన నొప్పికి తాను కన్నీరు కారుస్తుంది.
ప్రేమ మన విజయానికి తాను గర్వపడుతుంది
ప్రేమ మనకు అన్నీ ఇస్తుంది కానీ తిరిగి ఏమీ ఆశించదు.
ప్రేమంటే గౌరవం
ప్రేమంటే త్యాగం
ప్రేమంటే శ్రేయస్సు
ప్రేమంటే వీడని తోడు
ప్రేమంటే ఒక గొప్ప అండ
ప్రేమంటే ఒక గొప్ప మార్గదర్శనం
ప్రేమంటే గొప్ప ఆదర్శం
ప్రేమకు రూపం అమ్మ
ప్రేమకు రూపం నాన్న
ప్రేమకు రూపం గురువు
ప్రేమకు రూపం దైవం
ప్రేమకు రూపం తోబుట్టువు
ప్రేమకు రూపం భార్యాభర్తలు
ప్రేమకు రూపం బంధువు
ప్రేమకు రూపం స్నేహితుడు.
ప్రేమకు రూపం ప్రేయసి ప్రియులు.
ప్రేమంటే ఇదే రా..

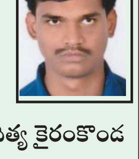

– ఆదిత్య కైరంకొండ
8790771348

ఆహ్వానం

ఆంధ్రా యూనివర్శిటీ తెలుగు విభాగం
అరసం విశాఖ శాఖ సంయుక్త నిర్వహణలో
హరి వెంకట రమణ రచించిన బర్మాకేంపు కథలు
పుస్తకావిష్కరణ సభ
తేది : 22 ఫిబ్రవరి 2025 (శనివారం) ఉదయం 11 గంటలకు.
వేదిక : సమావేశ మందిరం, ఆంధ్రా యూనివర్శిటీ తెలుగువిభాగం,విశాఖ.
సభాధ్యక్షత : ఆచార్య జర్రా అప్పారావు
తెలుగు శాఖ అధ్యక్షులు,ఆంధ్రా యూనివర్శిటీ.
వక్తలు : జె.వి. సత్యనారాయణ మూర్తి
అధ్యక్షులు, వై.విజయకుమార్ మార్క్సిస్టు అధ్యయన కేంద్రం

ఆచార్య అన్నంశెట్టి ఈశ్వరమ్మ
తెలుగు శాఖ, ఆంధ్రా యూనివర్శిటీ.
ఉప్పల అప్పలరాజు
అరసం, రాష్ట్ర కార్యదర్శి.
బసు పోతన
కవి,అరసం.
సాయి వంశీ
ఎడిటర్, రేగిఅచ్చులు, హైదరాబాద్.
గూండ్ల వెంకటనారాయణ
పబ్లిషర్, రేగిఅచ్చులు, హైదరాబాద్.

పుస్తక సమీక్ష

మెచ్చదగిన శతకం-పద్యామృత వర్షిణి

తెలుగు సాహిత్య కళాపీఠం వ్యవస్థాపకులు చిక్కా రామదాసుగారు పద్మశాలీయ వంశాన ప్రభవ మంది వస్త్రములనమ్ము వృత్తిలో బ్రదుకుచుంటి యిలను కష్టించు, నాదు సైకిలుయె సాక్షి, పద్య శారద కృప ధాత్రి వరలుచుంటినంటూ అరమరికలు లేకుండా రాసుకున్నవారి మాటల్లో నిష్కల్మషత్వం నిరూపితమవుతుంది. ఈ పుస్తకంలోని పద్యాల్లో చాలా వరకు సుభాషితాలుగా గోచరిస్తాయి. తల్లిదండ్రుల మించిన దైవమకట లేదు లేదని చెప్పుచున్నారేగానీ, ఆచరణలో అది శూన్యంబయ్యె అంటారు. కష్ట సుఖాలందూ, కలిమిలేములందు ఈ ఉర్విలోన మిత్రుడొక్కడే రక్ష అంటూ, ఇతరులను నమ్మడం వ్యర్థం అంటారు. ఎన్నో విషయాలను వారు స్వానుభవంతో తెలియజేసినట్లుగా తెలుస్తుంది. విషపు నవ్వువాడు, విర్రవీగెడివాడు, సొగసు నాదెయంచు సొక్కువాడికి అంత్యదశలో సర్వమూ అర్థమై తీరుతుందంటారు. సజ్జన

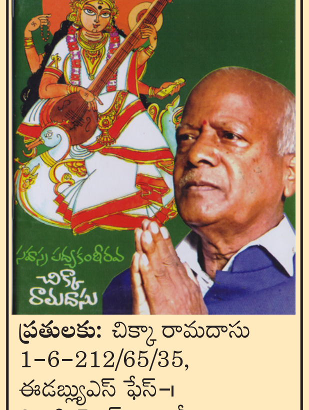

ప్రతులకు: చిక్కా రామదాసు
1-6-212/65/35,
ఈడబ్ల్యుఎస్ ఫేస్–I
ఎం.సి.హెచ్. కాలనీ,
వెస్ట్ పార్సిగుట్ట, ముసీరాబాద
హైదరాబాద్500 020

మైత్రియే జగతిలో ఎప్పుడైనా మన యశస్సును పెంపొందిస్తుందనీ, పరుల హితము కోరే నరుడివై మెలగాలనీ, అలా వుంటే లోకం మెచ్చుకుంటుంది అని చెప్పిన ఎన్నో హితోక్తులు సర్వదా గుర్తుంచుకోదగినవి. తప్పుచేసి నేర్పుగా తప్పించుకున్ననూ, ముందు ముందు దాని ఫలితం తెలిసిపోతుంది. లోకంలో రోజులన్నీ మనవి కావు పరుల కడుపుగొట్టి బ్రతుకలేము అంటూ ఆట వెలదుల్లో చెప్పుకొచ్చారు. వైద్యరంగంలో జరుగుతున్న విషయాలను వ్యంగ్యంగా ఎత్తిచూపారు. అమ్మ లేనివారికి 'ఆవు' అమ్మ అన్నారు. భోగభాగ్యాలు స్థిరమని పొంగబోకు, నీతిమార్గము, విడువకు, సత్కార్యాలు పుణ్యఫలాలను ఇస్తుంది అంటూనే నరునకు త్యాగగుణం అవసరం అన్న పద్యాలు ఆచరణ యోగ్యాలు. మందు మాకులే తిండి అయ్యిందట నేటి రోజుల్లో. మన సిరులకన్నా, గొప్ప తెలివికన్న, దైవ బలమే గొప్పదన్నారు. సర్వమతాలు ఒక్కటేనన్న సత్యంను మరో పద్యంలో నొక్కి చెప్పారు. చర్చి, గుడి, మసీదులు సర్వమూ దేవుని నిలయాలన్నారు. ఈ సృష్టిలో ఆలోచించి చూస్తే, వ్యర్థమైన వస్తువు ఒక్కటీ లేదన్నారు. మంచి వారినెపుడు వంచింప బోరాదు, చెడ్డ జనుల చెల్మి చేయబోకు, గుణము జూడుమంతే, కులములు చూడకు ఈ వసుధలో అన్న ఆటవెలది పద్యాలు భేషుగ్గా వున్నాయి. పండితులకే గాదు పాండిత్యం లేని సామాన్యులకూ తేలిగ్గా అర్థం అయ్యే రీతిగా వున్నాయి. తాను తెలంగాణ బిడ్డను, మిత్రవరుడ, ప్రథిత గుణుడను నా పేరు 'రామదాసు' అంటూ చెప్పుకొచ్చిన తీరు రామదాసు గారి స్నేహతత్వాన్ని ఇట్టే తెలియజేస్తుంది. తెలంగాణాలో పుట్టడం తన భాగ్యంగా చెప్పుకున్న రామదాసు తన పుణ్య ఫలమేనంటారు. సహస్ర పద్య కంఠీరవ, ధారణా వాచస్పతి, చిక్కా వారి నుండి మరిన్ని హితభాషితాలను మనం ముందు ముందు ఆశిద్దాం..

– డా।। పులివర్తి
కృష్ణమూర్తి,
సెల్: 99490 92761

పశుత్వం నుండి మానవత్వం వైపు అడుగులు - ది హ్యూమన్ బీస్ట్

-రమాదేవి కులకర్ణి
8985613123

తనని మొదటగా చూస్తే ఎవరూ ఒక ఐఆరెస్ ఆఫీసర్ అని అనుకోరు. ఎక్కడా ఇసుమంతైనా తొంగిచూడని గర్వం, నిండుదనము, నిండైన వ్యక్తిత్వం, కళ్ళల్లో ప్రశాంతత, ప్రతి వారితో మర్యాదగా మాట్లాడే విధానం.. ఇవన్నీ మన స్నేహితుడే సుమా.. అనిపించేలా ఉంటాయి! విమల సాహితి అనే ఒక వాట్సాప్ సమూహం ద్వారా ఎందరో అభ్యుదయ కవులకు ప్రోత్సాహాన్నిస్తూ అదే పేరుతో పూర్తిగా మహిళల సంపాదకత్వంలో పత్రిక నడుపుతూ సాహితీ సేవ చేస్తున్న హితవరులు డాక్టర్ జల్దీ విద్యాధరరావు గారి ఫేస్బుక్ వాల్ పైన చదివిన ఈ "ది హ్యూమన్ బీస్ట్" తర్వాత దానిని సమీక్షించ కుండా ఉండలేని స్థితిని తెచ్చింది!

కవిత్వం అనేది కేవలం భావోద్వేగాల ప్రవాహమే కాదు, అది సమాజానికి అద్దం, వివేకానికి వేదిక, మార్పుకు మానసిక దిక్సూచి. **"ది హ్యూమన్ బీస్ట్"** కవిత కూడా అలాంటి ఉద్యమకావ్యమే! ఇది మృగాళ్లను మనుషులుగా మారుస్తుందో, లేదా మనుషుల్లో దాగున్న మృగత్వాన్ని బహిర్గతం చేస్తుందో, కాని నిశ్చయంగా చదివిన ప్రతి మనసును కుదిపేస్తుంది. ఈ కవిత హింసకు వ్యతిరేకంగా నిరసన గానో, బాధితురాలి మనోవేదనకు దర్పణంగానో, లేదా సమాజపు నిర్లక్ష్యపు తుపాకి గుండుగానో మారుతుంది. ప్రతి పంక్తి ఓ నిప్పుకణిక. ప్రతి పదం ఓ తిరుగుబాటు. ఈ కవితను చదివిన మనసు ఊరుకోదు? కదలడం మొదలు పెడుతుంది! ఈ కవిత ఒక తీవ్రంగా స్పందించే, హృదయాన్ని కదిలించే కృతి. ఇది మానవ సంబంధాలలోని హింస, క్రూరత్వం, అమానుషత్వాన్ని శక్తివంతమైన రూపకాలతో ఆవిష్కరించింది. ప్రేమ, అనురాగం, సౌమ్యతల్ని చిదిమేసిన ఒక వికృత వ్యక్తిత్వం మీద ఈ కవిత సూటిగా గుద్దినట్లు ఉంది.

కవి ఈ కవితలో స్త్రీని ఒక తేలికపాటి భావనగా చూడలేదు, కేవలం బాధితురాలిగా కూడా చిత్రించలేదు. ఆమె అంతరంగాన్ని, లోతైన బాధను, సమాజం ఆమెపై మోపిన బాధ్యతల్ని, తనలో పోరాడే ద్వంద్వాన్ని, చివరకు ఆమె తిరుగుబాటు చేయగల శక్తిని కూడా అర్థం చేసుకుని, ఆమె ప్రేమకు ఎదురైన అగౌరవాన్ని, ఆమె స్వేచ్ఛను సంకుచితంచేసే వాతావరణాన్ని, ఆమె భయాన్ని, ఆమె కోపాన్ని, ఆమెలో చిగురించే తిరుగుబాటు భావాన్ని కవి ఎంతో బలమైన దృక్పథంతో ప్రకటించారు.

ఇది చైతన్య దీప్తి ఆమెకు మార్గదర్శనం చేస్తుంది.

ఈ కవితలో విద్యాధర్ గారు స్త్రీ హృదయాన్ని సంపూర్ణంగా అర్థం చేసుకున్నారా? అనే ఉదయం బయటికి.. చిరునవ్వుతో మొదలవుతుంది, కానీ లోపల ఆవేదనతో నిండివుంది. ఆమె ఒంటరి తనం నిశ్శబ్దంగా ఉంది, కానీ ఆమె ఆత్మ ఘోష కనిపిస్తుంది. ఆమె భయపడే సొసైటీ ని చూస్తుంది, కానీ ఆమె ఓ రహస్య గుహ, లోపల జ్వలించే అగ్నిపర్వతం. కవి ఈ కవిత ద్వారా ఆమె హృదయాన్ని పొరలుగా విప్పి చూపించారు. ఆమె ప్రేమ, నమ్మకం, ఆవేశం, నిరసన, ప్రతీకారం అన్నీ కలిసి ఒక శక్తివంతమైన వ్యక్తిత్వాన్ని అద్భుతంగా వెల్లడించారు.

ఎంతో సున్నితమైన హృదయంలో తడి - ఆప్యాయత 'నిజమైన సమత్వ భావన' ఉంటే కానీ ఒక పురుషుడి నుండి ఇలాంటి ఒక రచన రాదు! ఇంత క్రితం చదివిన వీరి కోణమారు కూడా అంతే! అదొక ప్రేమైక ప్రసూనం!!

జెండర్ బయాస్ గురించి చాలా రచనలు చదువుతాం! వ్యాసాలు, ఎన్నో అద్భుతమైన కవితలు నాటి నుండి నేటి వరకు వస్తూనే ఉన్నాయి...కానీ " ది హ్యూమన్ బీస్ట్" అల్టిమేట్ ఆల్ ఎంటైమ్ గొప్ప కవుల రచనలను అనే... వాటిని మరపించేలాగా చేసింది అనడం అతిశయోక్తి కాదు!

1. భావవ్యక్తీకరణ - భావనా స్ఫూర్తి:

కవి వ్యక్తపరిచిన భావాలు అనిర్వచనీయమైన వేదనను ప్రతిబింబిస్తాయి. ప్రేమను చిదిమేసిన పురుషుడి నిర్దయను, అతని క్రూరత్వాన్ని తీవ్రమైన ఉపమానాలతో, గాఢమైన ప్రతీకలతో మలిచారు. ఇది లింగవివక్ష, హింస, అన్యాయాన్ని మానవ సంబంధాల్లో ఎలా రూపుదిద్దుకుంటాయో నిరూపిస్తుంది.

కీలక పాయింట్లు:

హింసా సంబంధాలు:

"నీ నిష్కారణ ద్వేషాగ్ని ఆమెను నిలువెల్లా కాల్చిందేమో"

ఇది మహిళ అనుభవించే మానసిక వేధింపుల్ని శక్తివంతంగా చూపిస్తుంది.

ఆత్మ గౌరవ నష్టం:

"ఆమె ఎద కోవెలలో స్థానం కోల్పోయిన నీవు అపవిత్రుడవే" మనిషిగా పతనమైపోయిన పురుషుని పై తిరుగుబాటు స్వరాన్ని సూచిస్తుంది.

ఎంత శక్తివంతమైన మాటలు ఇవి. నిజంగా పురుష జన్మకు విలువ ఏమిటి? స్త్రీ హృదయాన్ని గాయపరిచి, హింసించి కూడా.. ఆమె హృదయంలో గౌరవ స్థానాన్ని పొందాలని ఎంత బాగా చెప్పారు.

సామాజిక తీరును ప్రశ్నిస్తూ:

"సమాజాన్ని కల్మషంచేసే దుర్గంధపూరిత శ్వాస ఆగాల్సిందే"

బాధితురాలి కన్నా, బాధను కలిగించే వ్యక్తిని మార్చుచెప్పాలి అనే సామాజిక చైతన్యం.

"నేరం చేసిన వాడు మాత్రమే కాదు, నేరం జరుగుతున్నది చూస్తూ మౌనంగా ఉన్నవాడు కూడా దోషే!" అని చెప్పే చట్టాన్ని గుర్తుకు తెచ్చే లాగా శక్తివంతమైన పద ప్రయోగాలు చేశారు ఇక్కడ వీరు.

2. శిల్పం - కవిత్వపు రూపం:

శబ్ద పరిమితి: కవితలో పదబంధాలు గంభీరంగా ఉన్నాయి. పదాలు పదునుగా ఉండటం దాని నాటకీయతను పెంచింది.

అనుప్రాస - ప్రాస: రిథమ్ కన్పిస్తుంది. ఉదాహరణకు,

"భీతహరిణిని చీల్చిన మృగాన్ని ఒక్కవేటుకి వధించాల్సిందే" అనే వాక్యం చాలా బలంగా ఉంది.

రూపకాలు – ఉపమానాలు:

ఈ కవితను దృఢంగా నిలబెట్టే మూలతత్వం. మృగం, రాక్షసత్వం, చెడిపోవడం వంటి రూపకాలు ఎక్కడికక్కడ బలంగా ఉన్నాయి.

పశుత్వం నుంచి మానవత్వం వైపు అడుగులు

"ది హ్యూమన్ బీస్ట్" ద్వారా కవి, తన ఆవేశాన్ని, నిరసనను, సృజనాత్మకతను స్త్రీ హృదయాన్ని అర్థం చేసుకోవడంలో, అన్యాయం మరియు హింసకు వ్యతిరేకంగా పోరాటం చేయడంలో డెవలప్ చేయాలని కోరుకున్నారు. కవి వ్యక్తీకరించే భావన ఇది:

కవి మృగత్వాన్ని ప్రశ్నిస్తాడు. స్త్రీలపై చేసిన హింస, అన్యాయం, అగౌరవం అనేవి మనుషుల కంటే మృగాల కర్మలై ఉంటాయన్నది కవికి గాఢమైన అభిప్రాయం. అప్పై, అటువంటి హింసాత్మ యంగా, అపకీర్తంగా పరిగణించి, పోరాటం అవసరమనే సందేశం ఇస్తాడు.

బాధ, గాయాల నుంచి తిరుగుబాటు కావాలంటాడు కవి.

"పాలించలేని నీవు భ్రష్టుడవే
ప్రతిక్షణం ఆమె గుండెను తూట్లు పొడిచిన నీవు దుష్టుడవే
విగత శరీరాన్ని ముక్కల్లా కోసి పాడి చేసిన నీవు కసాయివే"

స్త్రీలు నిర్లక్ష్యానికి గురికాకూడదన్నది, వారి లోని తిరుగుబాటు చేయగల శక్తి సమాజం కవి వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఆమె గాయాలు, బాధను చూస్తే, అది నెమ్మదిగా శక్తిగా మారిపోతుంది అన్నది కవి భావన.

"మృగాన్ని ఒక్కవేటుకి వధించాల్సిందే" అనే భావన స్త్రీలోని ప్రతీకారం, ధైర్యాన్ని, ఉద్ధరించే శక్తిని పరోక్షంగా ఉద్భవింపజేస్తుంది.

కవి, తన కవిత ద్వారా, పశుత్వాన్ని మాత్రమే కాదు, మానవత్వాన్ని ఎంచుకోవాలని సంకేతం ఇచ్చారు. "ప్రేమ ప్రవాహ వాహినిని ఆపిన నీ పశుత్వం తెగిపడాల్సిందే" అనే వాక్యంతో, ప్రేమ, మానవ గౌరవం పై దృష్టి పెట్టారు.

సమాజానికి సందేశం:

హ్యూమన్ బీస్ట్ ఒక గొప్ప సందేశాత్మకమైన కవిత్వం. ఆధునిక సమాజంలో కూడా అణగారిపోతూ , హింసకు గురి అవుతున్న, చెప్పుకోలేని మానసిక వేదన పడుతున్న ఎందరో మహిళలకు, నిస్సహాయమైన కన్నీటికి పన్నీటి జల్లు ఈ 'ది హ్యూమన్ బీస్ట్'

కవి "హ్యూమన్ బీస్ట్" ద్వారా సామాజిక అన్యాయానికి వ్యతిరేకంగా సమాజం స్పందించాలని, స్త్రీని ఒక సమానమైన వ్యక్తి అని గుర్తించాలని విజ్ఞప్తి చేయడం అందరికి నచ్చింది. సమాజం శాంతిగా ఉండాలని, హింసకు సహభాగ్యాన్ని సూచించారు.

మానవత్వాన్ని, న్యాయాన్ని, స్త్రీ గౌరవాన్ని ప్రోత్సహించడంతో పాటు, అత్యాచారం మరియు హింసకు మానవ సమాజం ప్రతి క్షణం ప్రతిస్పందించాలని కోరుతున్నారు.

"ది హ్యూమన్ బీస్ట్" ఒక అలర్ట్ కవిత. ఇది కేవలం ఒక కథ కాదు, సమాజానికి హెచ్చరిక. ఇది బాధితుల స్వరాన్ని శక్తివంతంగా ప్రతిబింబిస్తూ, క్రూరత్వాన్ని ఎదురు నిలబడే శక్తిని కలిగించేందుకు ప్రయత్నిస్తుంది.

ఇది నిజంగా శక్తిమంతమైన సమాజోద్ధరణ కవిత!

ఇలాంటి రచనలు చరిత్రలో అనేకమంది కవులు, రచయితలు చేసినా... జల్దీ విద్యాధర్ గారి కలం నుంచి వచ్చిన ఈ పశుత్వం నుంచి మానవత్వం వైపు మళ్ళించాలనే కాన్సెప్ట్ కలిగిన 'ది హ్యూమన్ బీస్ట్'ఈ సమకాలిక సమాజంలో జరుగుతున్న ఎన్నో అన్యాయాలకు ఒక సమాధానం మరియు హెచ్చరిక అని మాత్రం చెప్పవచ్చు! ముఖ్యంగా మహిళలపై హింస, అన్యాయం, క్రూరత్వం వంటి విషయాలను విమర్శిస్తూ గాఢమైన భావోద్వేగంతో, శక్తివంతమైన భాషలో రాసిన ఈ కవిత "ది హ్యూమన్ బీస్ట్" చాలా ఏకాగ్రతతో, విమర్శాత్మకంగా, గాఢమైన భాషలో రాశారు. దీని ద్వారా కవికి స్త్రీ యెడల ఉన్న గౌరవనీయమైన భావం, సమాజంలో జరుగుతున్న అన్యాయాల మీద కసి,అంతే ఆర్ద్రత...,అంతే తపన.. స్పష్టంగా తెలుస్తున్నాయి.ఈ కవిత ఒక సామాజిక సందేశమైన రచనగా నిలవవచ్చు!

మనో విజ్ఞాన శాస్త్రం పరిధిలో "ది హ్యూమన్ బీస్ట్"

స్త్రీలలో ధైర్యాన్ని పెంపొందించి, మానసికంగా స్త్రీలను ప్రభావితం చేసి, ధైర్యాన్ని నింపుతుంది ఈ కవిత.

1. ఆమె బాధను గుర్తించి, అనుభూతులను నిజంగా చైతన్యపరచగలదు ఈ కవిత.

మనస్తత్వ శాస్త్రంలో "Validation Theory" (గుర్తింపు సిద్ధాంతం) ప్రకారం, ఎవరైనా బాధపడుతున్నప్పుడు తన బాధను ఏదో ఒకరైనా గుర్తిస్తే, అంగీకరిస్తే, వారికి ఊరటనిస్తుందని పరిశోధనలు సూచిస్తున్నాయి.

"నీ నిష్కారణ ద్వేషాగ్ని ఆమెను నిలువెల్లా కాల్చిందేమో"

"ఆమె ఎద కోవెలలో స్థానం కోల్పోయిన నీవు అపవిత్రుడవే"

ఈ వంక్తులు బాధితురాలి బాధను నిజమైనదిగా అంగీకరిస్తూ, ఆమె ఏకాకిగా లేదని, సమాజం దీనిపై స్పందించాల్సిన అవసరం ఉందని చెబుతాయి.

ప్రభావం:

బాధిత మహిళ తన బాధను సమాజం అర్థం చేసుకుంటుందని భావించి, నిశ్శబ్దంగా బాధపడటాన్ని మానేసి స్పందించేలా మారుతుంది.

ఆమె స్వీయవిలువను తిరిగి గుర్తించేందుకు ఇది ఒక ముఖ్యమైన మెట్టుగా ఉంటుంది.

3 బాధిత స్థితి నుంచి వీరత్వ స్థితికి మార్పు (Empowerment Psychology) "Victim to Survivor to Warrior" అనే మనస్తత్వ సిద్ధాంతం ప్రకారం, బాధితురాలి లోని ఆహాయపడుతున్న దాటి, తనలోనే బలాన్ని వెతికేలా చేయడం ముఖ్యమైన లక్ష్యం.

"భీతహరిణిని చీల్చిన మృగాన్ని ఒక్కవేటుకి వధించాల్సిందే"

"సమాజాన్ని కల్మషంచేసే దుర్గంధపూరిత శ్వాస ఆగాల్సిందే"

ప్రభావం:

ఇది బాధితురాలిని ఆత్మవిశ్వాసంతో ముందుకు నడిపేలా చేస్తుంది.

తాను భయపడాల్సిన అవసరం లేదని, ఆ మృగత్వాన్ని ఎదిరించే శక్తి తనలోనే ఉందని ఆమెకు గుర్తుకు తెస్తుంది.

3."Fight or Flight" మోడ్ – ఒక సైకాలజికల్ ట్రిగ్గర్

మన మానసిక వ్యవస్థలో "Fight or Flight Response" అనే వ్యవస్థ ఉంటుంది. హింస లేదా అన్యాయాన్ని ఎదుర్కొన్నప్పుడు, మనసు "భయపడి పారిపోవాలా?" లేక "దాన్ని ధైర్యంగా ఎదుర్కోవాలా?" అనే ప్రశ్న ఎదుర్కొంటుంది.

"ప్రేమ ప్రవాహ వాహినిని ఆపిన నీ పశుత్వం తెగిపడాల్సిందే"

"పాపపంకిలమైన నీ రాక్షస బ్రతుకు తక్షణం ముగియాల్సిందే"

ప్రభావం:

ఇది "పారిపోవద్దు, పోరాడి గెలవాలి" అనే సంకేతాన్ని మానసికంగా మహిళలకు పంపుతుంది.

దీనివల్ల ఆమె మరింత ధైర్యంగా తన పరిస్థితిని ఎదుర్కోవచ్చు.

4. బాధితురాలి మనస్సులో సమాజంపై నమ్మకాన్ని పెంపొందించడం

కష్టాల్లో ఉన్నప్పుడు మనం ఒంటరిగా ఉన్నామనే భావన మన ఆత్మవిశ్వాసాన్ని తక్కువ చేస్తుంది. కానీ, న్యాయం కోసం ఒక శబ్దం లేవడం, సమాజంలో మార్పు కోసం పిలుపునివ్వడం బాధితులకు ఒక ఆశాభావాన్ని ఇస్తుంది.

"ఆమె అంతరంగ అంతరిక్షంనుండి జారిపడిన నీకు అదోగతే"

"సుకుమారి చేతిని సున్నితంగా చేపట్టని నీవు పరాజితుడవే"

ప్రభావం:

ఆమె ఒంటరిగా లేదనే భరోసా కలుగుతుంది.

ఈ అనుభవం తర్వాత ఆమె కొత్త జీవితం ప్రారంభించగలదనే విశ్వాసం పెరుగుతుంది.

5. పురుషాధిక్య సమాజాన్ని ప్రశ్నించే సామాజిక చైతన్యం

ఈ కవిత ఒక వ్యక్తిగత బాధని కాకుండా, మొత్తం మహిళా సమాజాన్ని ప్రభావితం చేసే సామాజిక సమస్యగా చూపుతోంది. ఇది Collective Empowerment అనే సిద్ధాంతాన్ని సూచిస్తుంది.

ప్రభావం:

ఒకరికి జరిగిన అన్యాయం ప్రతి ఒక్కరికీ సంబంధించినదే అనే భావన కలుగుతుంది.

సామాజిక మార్పుకు ప్రేరణ కలుగుతుంది.

హ్యూమన్ బీస్ట్ – కవి హృదయం

ఈ కవితలోని భావాలను పరిశీలిస్తే, కవి మనసులో వివిధమైన భావోద్వేగాలు, వ్యక్తిత్వ లక్షణాలు ఉండి ఉంటాయో మనం అర్థం చేసుకోవచ్చు.

1. గాఢమైన న్యాయస్పృహ ఓ అన్యాయం పై ఆగ్రహం

కవి న్యాయాన్ని ప్రాముఖ్యంగా చూస్తాడు. హింస, అన్యాయం, క్రూరత్వాన్ని ఆయన సహించలేడు.

"నీ అరాచక అకృత్యాలు ఆమెను భయకంపిత చేసిందేమో"

"పాపపంకిలమైన నీ రాక్షస బ్రతుకు తక్షణం ముగియాల్సిందే"

అన్యాయాన్ని తట్టుకోలేని తెగువ కలిగినది హృదయం.

బాధితుల గాయాలను తాను అనుభవించినట్లు స్పందించే భావసంపత్తి కవి సంపద!

కవికి బాధితురాలిపట్ల లోతైన అనుభూతి ఉంది. ఆమె బాధను కేవలం వివరించడమే కాదు, ఆమె తరఫున కష్టాన్ని సవాలుగా తీసుకోవాలని కూడా కోరుతాడు

"ఆమె అంతరంగ అంతరిక్షంనుండి జారిపడిన నీకు అదోగతే"

"మురికిలో కలిసిన నీ పటుత్వం విముఖురాల్ని చేసిందేమో"

బాధితుని మనస్థితిని పూర్తిగా అర్థం చేసుకునే దయాగుణం.

కేవలం అవలోకనం చేయడం కాదు, బాధితురాలి తరఫున మాట్లాడే ధైర్యం.

3. సమాజంపై బాధ్యత ఓ చైతన్య భావం

కవికి సమాజం పట్ల లోతైన ఆలోచన ఉంది. దుర్మార్గులు పెరిగితే, సమాజం ఎలా కలుషితం అవుతుందో గమనించి, మార్పు కోరుతున్నారు.

"సమాజాన్ని కల్మషంచేసే దుర్గంధపూరిత శ్వాస ఆగాల్సిందే"

"ప్రేమ ప్రవాహ వాహినిని ఆపిన నీ పశుత్వం తెగిపడాల్సిందే"

సమాజ హితాన్ని కోరే బాధ్యతగల వ్యక్తి.

మార్పు కోసం తన కలాన్ని ఆయుధంగా మార్చిన యోధుడైన హృదయం.

4. తిరుగుబాటు & సంఘర్షణ మనస్తత్వం

ఈ కవితలో కవి నెరవేర్చదగిన పోరాట స్వభావం కన్పిస్తోంది. హింసను మౌనంగా అంగీకరించకుండా, దాన్ని ఎదుర్కోవాలని స్పష్టం చేస్తాడు.

"భీతహరిణిని చీల్చిన మృగాన్ని ఒక్కవేటుకి వధించాల్సిందే"

"సుసంపన్న సువిశాల రాజ్యాన్ని పాలించలేని నీవు భ్రష్టుడవే"

5. ప్రేమలో పవిత్రత ఓ గౌరవం పట్ల విశ్వాసం

కవి ప్రేమను ఒక పవిత్రమైన బంధంగా భావిస్తున్నారు. ప్రేమ కేవలం ఆకర్షణ కాదు, అది గౌరవం, నమ్మకం, పరస్పరమైన గౌరవభావంతో నడిచే బంధమని నమ్ముతున్నారు.

"సుకుమారి చేతిని సున్నితంగా చేపట్టని నీవు పరాజితుడవే"

"ఆమె ఎద కోవెలలో స్థానం కోల్పోయిన నీవు అపవిత్రుడవే"

ప్రేమను గౌరవంగా చూడాల్సిన అవసరాన్ని గుర్తించే వ్యక్తిత్వం.

శారీరక ఆకర్షణ కన్నా హృదయ సంబంధమే ముఖ్యమని నమ్మే అభిప్రాయం.

తుది విశ్లేషణ:

ఈ కవిత ద్వారా కవి హృదయాన్ని అర్థం చేసుకుంటే, అతనిలోని ప్రధాన లక్షణాలు ఇలా ఉంటాయి:

న్యాయాన్ని కోరే నిబద్ధత

బాధితుల పట్ల అపారమైన సానుభూతి

సామాజిక చైతన్యాన్ని కలిగించే జవాబు కోరే తత్వం

తిరుగుబాటు స్వభావం– అన్యాయాన్ని సహించలేని ధైర్యం

ప్రేమ, గౌరవం పట్ల పవిత్రమైన విశ్వాసం

బాధితురాలికి తన బాధను అంగీకరించే అవకాశం ఇస్తుంది.

హింసను తట్టుకొని ముందుకు సాగే ధైర్యాన్ని నింపుతుంది.

భయాన్ని పోగొట్టి, తిరుగుబాటును ప్రేరేపిస్తుంది.

వ్యక్తిగతంగా మాత్రమే కాకుండా, సామాజికంగా కూడా మార్పు కోరేలా చేస్తుంది.

ఇదొక తిరుగుబాటు కవితే మాత్రమే కాదు, కవి హృదయంలో ఉన్న అగ్ని, దయ, న్యాయం, ప్రేమ, ధైర్యాన్ని ప్రతిబింబించే రచన!

"ది హ్యూమన్ బీస్ట్" నిజమైన బాధాతప్తుల ధైర్యాన్ని నింపే రచన! తండ్రి వల్లైనా చెలి సర్వ ఈ రచన" అన్యాయాన్ని చెండాడే నిప్పు కణిక ఈ రచన!ది హ్యూమన్ బీస్ట్ నేటి కాలపు రచన! సమకాలీన సమాజంలో జరుగుతున్న అన్యాయాలపై సర్కాకోల్ ఈ రచన!

ది హ్యూమన్ బీస్ట్

నీ ప్రేమరాహిత్యం ఆమె ఆశల చిగుళ్ళను రాల్చిందేమో
నీ నిష్కారణ ద్వేషాగ్ని ఆమెను నిలువెల్లా కాల్చిందేమో
నీ సూటిపోటి బాణాల పదును తన ఒళ్లంతా గుచ్చిందేమో
అనుక్షణం అనుమానపు చూపుతో ఆమె గాయపడిందేమో
మారిపోయే నీ వికృత ప్రవృత్తి అభద్రతకు గురిచేసిందేమో

నీ అరాచక అకృత్యాలు ఆమెను భయకంపిత చేసిందేమో
మాడిన నీ చెక్కమొహం ఆమె రసానుభూతి దహించేదేమో
మురికిలో కలిసిన నీ పటుత్వం విముఖురాల్ని చేసిందేమో
గురకలో జారే నీ జడత్వం ఆమెలో విరహం మేల్కొందేమో
ఉక్కపోత గదిలో ఆమె చల్లగాలికి కొత్త కిటికీ తెరిచిందేమో

ఆమె ఎద కోవెలలో స్థానం కోల్పోయిన నీవు అపవిత్రుడవే
సుకుమారి చేతిని సున్నితంగా చేపట్టని నీవు పరాజితుడవే
సుసంపన్న సువిశాలరాజ్యాన్ని పాలించలేని నీవు భ్రష్టుడవే
ప్రతిక్షణం ఆమె గుండెను తూట్లు పొడిచిన నీవు దుష్టుడవే
విగత శరీరాన్ని ముక్కల్లా కోసి పాడిచేసిన నీవు కసాయివే
ఆమె అంతరంగ అంతరిక్షంనుండి జారిపడిన నీకు అదోగతే

ప్రేమ ప్రవాహ వాహినిని ఆపిన నీ పశుత్వం తెగిపడాల్సిందే
భీతహరిణిని చీల్చిన మృగాన్ని ఒక్కవేటుకి వధించాల్సిందే
సమాజాన్ని కల్మషంచేసే దుర్గంధపూరిత శ్వాస ఆగాల్సిందే
పాపపంకిలమైన నీరాక్షస బ్రతుకు తక్షణం ముగియాల్సిందే

-జల్దీ విద్యాధరరావు
9490469606

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక, దర్పణం సాహిత్య వేదిక సంయుక్తంగా ప్రతిరోజు ఒక అంశం ఇచ్చి కవిత్వ రచన చేయిస్తున్నాయి. కవిత్వాన్ని నిరంతరం సాధన చేయిస్తున్నాయి. కవులు రాసిన పద్యాలు, వచన కవితలు, గేయాలను విశ్లేషించి; మెరుగు పరచుకోవడానికి ప్రతిరోజూ సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఈ దైనందిన కార్యక్రమంలో భాగంగా 1384వ రోజు 'అహంకారం' అనే అంశంపై పలువురు కవులు కొన్ని కవితలను పంచుకున్నారు. కవితల సాధన చేస్తున్న కవులందరికీ అభినందనలు. 'అహంకారం' అంశంపై వచ్చిన కొన్ని కవితలను 'నేటి నిజం' పాఠకుల కోసం ప్రత్యేకంగా అందిస్తున్నాం.

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక & దర్పణం సాహిత్య వేదిక వాట్సాప్ సమూహం
అడ్మిన్ & ఏకాంశ కవిత్వ నిర్వహణ:
-డా॥రాయారావు సూర్యప్రకాశ్ రావు,9441046839

మసక పొరలు

అహం నిండిన అభిజాత్యం
కలిమి కన్నా
చెలిమి ఘనమని
చెప్పుకోనీయదు
కులం కన్నా
గుణమే ప్రధానమని
ఒప్పుకోనీయదు
ఎదుటివారి గొప్పతనాన్ని
అస్సలు గుర్తించనీదు!
అభిజాత్యానికి పోయి
అనర్థాలను కొనితెచ్చుకున్న
దుర్యోధనులెందరో!
అభిజాత్యంతో నియంతగా మారి
అందరిని హింసించిన హిట్లరెందరో!
అభిజాత్యంతో తన తప్పిదాన్ని
పాపాన్ని మన్నించేవారికి
ఉపయోగించిన
దుర్మార్గ మహిమని
బ్రహ్మాడి విజ్ఞానులెందరో
అభిజాత్య వృత్తాంతాలు
మనకు బోధిస్తాయి పాఠాలెన్నో!
అహంతో అల్లకల్లోలమయ్యే
కాపురాలెన్నో
అహంభిమానానికి
అహానికి మధ్యనున్న
సన్నని సరిహద్దు రేఖను గుర్తించక
దురభిమానంతో
దూరదృష్టిని కలిగించలేక
కోల్పోయే అనుబంధాలెన్నెన్నో!
అహపు మసకపొరలను
తొలగించుకున్న కళ్లకు
కనిపిస్తాయి ఎదుటివారిలో
సుగుణాలెన్నో!!

-చంద్రకళ దీకొండ

ఆనందంగా గడపాలి

పనికి రాని అహంకారం వద్దు
అది జీవితాన్ని కాలరాస్తుంది
ఎప్పటికీ మరువలేని అహంకారం
జీవితాన్ని తొలగిస్తుంది
ఎప్పటికీ మరువలేని జాత్యహంకారం
స్వాతంత్ర్య సాధనకు దారి తీసింది
అందుకే
దేశం నుండే అహంకారం పారిపోవాలి
సూటి పోటి మాటలతో
మలకనగా చూడకు
అహంకారం
అంధకారమయం చేస్తుంది.
నీ పేరు నువ్వు గొప్పగా చెప్పుకుంటే
నీ కున్న అహంకారం
బయటపడక తప్పదు.
రాయినా శిలగా మారుతుంది
కానీ నీ గుండె కరగదు
నీకున్న అహంకారం
కరగనీయకుండా చేస్తుంది .
ఎప్పటికీ అహంకారం పనికిరాదు
పనికిరాని అహంకారం
నిన్ను పాతాళానికి తొక్కేస్తుంది.
చెప్పలేని మాటలను
చెప్పకోకు నీవు
కాలమంత వేగంగా
తిరుగుతుంది తుదకు
అహంకారంతో ఉండకు
అందరితో కలిసికట్టుగా ఉండు
గర్వాన్ని వంచేసి
ఆనందంగా గడపాలి.

-వి.సంధ్యారాణి

అనర్థం!

అహం బ్రహ్మస్మి అనుకోవడం
ఆత్మవిశ్వాసం
అహం సర్వస్వం అనటం
ఆత్మ వంచన.
ఆత్మ వంచన అవధులు
దాటితే అహంకారమే
అతిపలకు అందమున్నపనే పొగడ్త
పెంచుతుంది అహంకారాన్ని.
మగవాని సంపాదన
పెంచుతుంది అహంకారం
సంతాన విజయాలు
పెంచుతాయి పెద్దల అహంకారం
కళారాధకులను చూస్తే
కళాకారుల్లో అహంకారం.
వంశ ప్రతిష్ట వల్ల
కొందరి అహంకారం
అహంకారం
అహంభావం వినాశ కారణమే
రాజాధిరాజులు అహంకారులే
వినాశనం పొందినవారే!
అత్యంగ మారిన అతివ
మరుస్తుంది
తానా ఒకింత కోపమైనది
ఆదిలిద్ర వ్యవహారం
ఆ ఇంటి విచ్ఛిన్నానికి అహంభావంతే.
మనిషికి అహంకారం
భస్మాసుర హస్తం
తన అహంభావం
తనకే కొన్నిసార్లు చేస్తుంది బూడిద.

-ప్రశాంతి రేపూరి

పతనానికి వేదిక

వ్యక్తి అహంకారం
భస్మాసుర హస్తం
పతనానికి కారణం
మానవ విలువలను
దిగజారుస్తుంది
వ్యక్తి వికాసానికి
విఘాతం కలిగిస్తుంది
పదవి వల్ల
కులం వల్ల
ధనం వల్ల
విద్యవల్ల
అహంకారిగా మారవద్దు
సహచరులను దూరం చేసుకోవద్దు
బంధువులను బాధపెట్టద్దు
ఏకాకిగా మారిపోవద్దు
పిచ్చోడిని బిరుదు తెచ్చుకోవద్దు
అహంకారులందరూ
కాలగర్భంలో కలిసిపోయారు
మృదు స్వభావులు
చరిత్రలో నిలిచిపోయారు
అహంకారాన్ని ఆవల పడేసి
మంచిని పెంచి
ప్రేమను పంచి
మంచి వ్యక్తిగా పేరుపొందితే
చరిత్రలో నిలిచిపోతారు
ప్రజలందరి మెప్పు పొందుతారు.

-గుండం మోహన్ రెడ్డి

జాగ్రత్త

ఓ అహంకారమా!
సకల వికారాలకు
నీవే మూల కారణం
నిన్నొదిలితే
నా అస్తిత్వానికే సవాల్!
నిన్ను ఆశ్రయిస్తే
మతి భ్రష్టుణ్ణి చేసేస్తావు,
నీ పై మమకారం ఉంచినా
నాకు అంటకారం నిరహంకారమే.
కర్తవ్యం వియ్యం
నీతో సరి కాదు.
స్వాభిమానం స్వయంకృషికి
అహంకారం అడ్డౌతది
వ్యక్తిత్వం తెలుసుకుని వ్యవహరించు
స్వాభిమానం అడుపుతప్పితే
అహంకారం విజృంభణ
నియంత్రిత వ్యవహారమే ఉత్తమం.
పలువురి సహకారమే
నీ విజయానికి కారణం,
పరువు ప్రతిష్టలు
నీ వ్యవహారాన్ని చూసి వస్తాయి
లేక మాత్రపు అహంకారం
క్షణంలో ఉడిపివేయడం
అస్తిత్వ జాగ్రత.. జాగ్రత!

-రాజప్ప

పెద్దరికం

నేను వెనక్కి తగ్గేది లేదు
అన్నీ నీకే నేనే పెద్ద అన్న
అహంకారం నాది
అందరు నామాట వినాలి
నాకళ్ళ ఎప్పుడు నెత్తిమీదనే
అందరూ
నన్ను చూస్తే సలాం కొట్టాలి
నన్ను చూస్తే అందరు భయపడాలి
ఇవన్నీ అహంకారానికి ప్రతిష్ట
అహంకారం పతనమయ్యేది
అహంకారి తోటే
అహంకారం
ధుర్యోధనున్ని గుర్తుకు తెస్తుంది
మనిషిని అథో పాతాళానికి తొక్కేస్తుంది
అహంకారం
అహంకారిరలేకుంటే
మనిషి అద్భుతమే
నడవడిని బట్టి
గౌరవం, పెద్దతనం వస్తాయి
హుందాతనం కొంతే వచ్చేది కాదు
మన్ననతో మెలిగి
సంపాదించలేని
అడిగి మడిగి వున్నవారు
అభివృద్ధిలోకి వస్తారు
ఎంత పున్నా మనిషికి
వినయ విధేయత కావాలి
అప్పుడు మనిషి
అద్భుతం అవుతాడు.
అహంకారంతో
హార్థిక్యం కలిపేడు చచ్చాడు
ఆయుధంతో
ప్రపంచాన్ని అందరికీ నచ్చాడు
అహంకారం
చేస్తుంది మనిషిని నాశనం
నిరాడంబరం
ఇస్తుంది మనిషికి పెద్దరికం.

-కందుకూరి మనోహర్

వినాశకారి

అహంకారం
వినాశనానికి కారణం
వినాశకాలే విపరీత బుద్ధి
ఆ బుద్ధే అహంకారం
అహంకారులుగా
చరిత్రలో
నిలిచిపోయినవారెందరో-
భస్మాసురుడు
రావణబ్రహ్మ
హిరణ్యాక్షుడు
జరాసంధుడు
కంసుడు
ఉదాహరణలెన్నో!
అహంకారం
చివరికి నేలకొరిగేలా
చేయడం ఖాయం
చదువు- డిగ్రీలు
అందం
గౌరవం
ఆస్తులు
పదవి
కుటుంబ గౌరవం
అహంకారం నిదివి పెంచేవి
అణకువ విద్యలో నేర్పవలసిన గౌరవం
మొదటి పాఠం
అన్ని గర్వకారణాలై
అహంకారాన్ని
మనిషిని
మానవత్వాన్ని
బలిచేస్తాయి
అన్నీ ఉన్న ఆకు
అణగి ఉంటుంది
ఏమీ లేని ఆకు
ఎగిరెగిరి పడుతుంది
అన్నీ ఉన్నవారికి
నిజమైన సంపద
వినయ విజ్ఞానం
వారు అందర్నీ
అహంకార భావన లేకుండా
సమానంగా
గౌరవంగా చూస్తారు.

-ఆర్.రమాదేవి

గర్వం

అహంకారం విషపూరితం
మనసును చీల్చివేస్తుంది
గర్వం అందకారం
దారి తప్పిపోతాం.
అహంకారం
సంతోషాన్ని చేస్తుంది దూరం
ద్వేషం పుట్టిస్తుంది,
స్వార్థపరులుగా మారుస్తాము.
అహంకారం ఒక చీకటి గుహ
అందులో చిక్కుకుపోతాం
బయటకు రాలేకపోతాం
భాధతో కుమిలిపోతాం.
వినయంతో
దయతో జయించాలి,
ప్రేమతో
ఇతరులతో కలిసి ఉండాలి
అహంకారం
పతనానికి మార్గం
ఫలితం సర్వనాశనం.

-విజయలక్ష్మి వడ్లపల్లి

నేను నేనే!

అంతస్థులెంచుతూ
పేదా గొప్ప తేడాలను సృష్టిస్తూ
అభిజాత్యపు అహంకారంతో
నేను నేనే నేనంటూ
ఈ లోకం నా పతమంటూ
విశృంఖల ధోరణితో
వ్యవహరిస్తున్న దురహంకారం
పదవీ అధికారంతో
నిండిన స్వార్థాహంకారంతో
రాజ్యాలేలుతూ
సంస్కారాలకు తిలోదకాలిచ్చి
వివేక విచక్షణలను కట్టుపెట్టి
కన్నూ మిన్నూ కానని
ఎందరో రాజులు
మహారాజులు కూడా
మట్టిలో కలిసిపోయారు
విశ్వ విజేత అలెగ్జాండర్
లోకాన్నే జయించేస్తానంటూ
శూన్యంతోనే
చేతులు చాపబెడుతూ
ఏమీ పట్టుకు పోలేమనే
సత్యం చదివారు..
చెలిమేమి కలిమేమి
వివేకముల్లో
ఆత్మబలమని
ఆత్మీయానురాగాలను పంచుతూ
అనుబంధాలను పంచుతూ
అందరిలో ఒక్కడిగా నిలబడి
ప్రేమను పంచుతూ
స్ఫూర్తి నింపుతూ
కలిసి మెలిసి జీవించడమే
మనిషి లక్షణం..
అహంకార భస్మాసుర హస్తంతో
నీవే అవుతావు
పతనం దిశగా పయనం!

-పి.పద్మావతి

మూర్ఖత్వం

తనకున్నదే తెలుసని
భావించడమే గాక
ఇతరులకు ఏమీ తెలియదని
చిన్న చూపు చూడడం
అహంకారం జన్మతః
ఉన్నత కుటుంబానికి చెందినందుకో
మంచి పరిసరాల మధ్య పెరిగినందుకో
సరైన మార్గదర్శకులు
ప్రోత్సాహం లభించినందుకో
కొన్ని విషయాల్లో
కొందరు చూపుచున్న ప్రతిభ
అంతర్జాతీయ తనను తాను
సూపర్ పవర్ అనుకోవడం అహంకారత్వం
కొందరికి ప్రజ్ఞ ఉన్నా
బయట పెట్టకున్నా
అవకాశం రాకపోవచ్చు
తన మీద తనకు
నమ్మకం ఉండాల్సిందే
ఆత్మవిశ్వాసంతో ఎదగాల్సిందే
తాను ఎదుగుతూ
ఇతరులు ఎదగడానికి
తగిన ప్రోత్సాహ సహకారాలందించాలి
తనను మించిన ప్రజ్ఞాపాటవాలు
ఎవరూ ప్రదర్శించకూడదని
విశాలవుకుండేఆలి వారికి
ఆరుకట్టలేమేదంటే మూర్ఖత్వం
ఆస్తులు ఉంటే
లేనివారికి సేవ చేయాలి
తెలివి ఉంటే ఇతరులకు నేర్పాలి
పెద్ద ఉద్యోగం ఉంటే
తనను కలిసిన వారి సమస్యలకు
సత్వర పరిష్కారం చూపించాలి
వివిధ పదవులలో ఉన్నవారు
పేద ప్రజల సంక్షేమ పథకాలకై
చర్యలు తీసుకోవాలి.

-నాగిరెడ్డి అరుణజ్యోతి

సమాజానికి సందేశాన్నిచ్చే బిక్కి కృష్ణ రచనలు

మార్మిక నది పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరిస్తున్న నరసింహప్ప, జెల్ది విద్యాధరరావు, బిక్కి కృష్ణ, డా॥నాళేశ్వరం శంకరం తదితరులు

హైదరాబాద్, ఫిబ్రవరి 19:సమాజానికి సందేశాన్నిచ్చేవి బిక్కి కృష్ణ కవితా రచనలు అని ఆదాయ, పన్నుల శాఖ రిటైర్డ్ కమిషనర్ ఎం.నంసింహప్ప అన్నారు. విమల సాహితీ సమితి ఆధ్వర్యంలో ఆర్టీసీ క్రాస్‌రోడ్స్‌లోని సిటీ కల్చరల్ సెంటర్‌లో శుక్రవారం సాయంత్రం జరిగిన కార్యక్రమంలో బిక్కి కృష్ణ రచించిన మార్మిక నది సంపుటిని ఆవిష్క రిం చారు. మార్మిక నదితో పాటు కృష్ణ రచనలు వాన వెలిశాక, కాలం నది ఒడ్డున, ప్రకృతి పర్యావ రణం కావ్య సమీక్ష విమల సాహితీ సమితి అధ్యక్షుడు జెల్ది విద్యాధర్ రావు అధ్యక్షతన జరిగింది. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లా డారు. కార్యక్రమంలో ప్రసిద్ధ కవి, విమర్శకులు డా॥ నాళేశ్వరం శంకరం, బీరం సుందరరావు, కోయి కోటేశ్వరరావు, శ్రీనివాస్‌గౌడ్, మంజుల సూర్య,రమాదేవీ కులకర్ణి, రాధా కుసుమ, అరికపూడి రఘు, పద్మశ్రీలత తదితరులు పాల్గొన్నారు.

స్వాతంత్ర్యయోధుల జీవితాలను స్ఫూర్తిగా తీసుకోవాలి

పురస్కార గ్రహితలతో అతిథులు.

హైదరాబాద్, ఫిబ్రవరి 19:స్వాతంత్ర్య యోధుల జీవితాలను స్ఫూర్తిగా తీసుకోవాలని యువతకు వక్తలు సూచించారు. గురువారం రాత్రి త్యాగరాయ గానసభలో సరోజినీనాయుడు జయంతి సభ నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా ప్రముఖ జర్నలిస్టు, రచయిత ఉదయవర్లు, ప్రముఖ సాహితీవేత్త, చిమ్మపూడి శ్రీరామమూర్తిలకు సరోజినీ నాయుడు జీవన సాఫల్య పురస్కారాలు బహూకరించారు. ముఖ్య అతిథులుగా పాల్గొన్న కేంద్ర మాజీ మంత్రి సముద్రాల వేణుగోపా లచారి, తెలుగు యూనివర్సిటీ వీసీ ఆచార్య వెలుదండ నిత్యానందరావు మాట్లాడుతూ, అవకాశాలు వస్తే మహిళలు అన్ని రంగాల్లో తమ ప్రతిభా పాటవాలు ప్రదర్శిస్తారన్నారు. వారి వారి రంగాల్లో నిష్ణాతులైన ఇద్దరు ప్రముఖులను సత్కరించడం అభినందనీయ మన్నారు. కార్యక్రమంలో డా॥ఓలేటి పార్వతీశం, ఓరుగంటి భాగ్యలక్ష్మి, శ్రీలక్ష్మి, కృష్ణవేణి, లలితా పమేశ్వరి, నిర్వాహకులు భారతి కమలాకర్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

నిర్వహణ
-కందుకూరి శ్రీరాములు
-బెల్లంకొండ సంపత్ కుమార్

తెలంగాణ రచయితల సంఘం జంట నగరాల శాఖ ప్రతి వారం 'జూమ్'లో నిర్వహిస్తున్న "సోమవారం కవిసమ్మేళనం - కవివారం'లో కవులు పాల్గొని చదివిన కొన్నికవితలను నేటినిజం పాఠకుల కోసం..

మన మనసుల మధ్య..

ఎదుట నువ్వుంటే
కళ్లలో కాంతి మొగ్గలు
చూపుల పూలయ్యేవి
మృదువయిన నీ బుగ్గల మీద
ముత్యమంత ముద్దయ్యేవాణ్ణి
ఏమీ తోచక ఉన్నా
ఎదురై ఏ దారి రాకున్నా
ఎదుట నా గోదారి లేకున్నా
ఈ ఉదయాస్తమయాలు
నన్నేమి చేశాయి ప్రియా
గాలి అలలకు కొట్టుకొని
గోలలు చేయకుండా
గోడలనే హత్తుకునేవి కదా.
ఇపుడు చూడు
ఈ ఫిబ్ర'వరి ' మి(త)గిలింది
నీకు నాకు
రాత్రిపగల్లు వేరు
నా బాధలుదిగుల్లు వేరు
నువ్వులేని
గుబుల్ ట్రబుల్ లోకం నాది
ట్రంపు కాల దేశం నీది.
నీకు పగలు
అల్లుడూ బిడ్డె
మనవరాలై
మనువుల మంచై కురిసి
శీతలచిరునవ్వై
సన్నని సందేరేఖలో
కలిసిపోతుందనుకుంటా.
నా పగలు
శిక్షల జీవితాల
ఆంక్షల కాగితాల
గమ్యంచేరని రూట్లు,
అర్థంలేని లక్ష్యాల
పదాల అక్షరాలైన విధిలో
సెగలు కక్కుతూ
కొండలా స్థిరంగా ఉంది.
సందె వేళ వినిపించు
ఒంటరిరాగంలో
చిరుచీకట్లు విర్రవీగుతూ
నన్నువింతగా మూగుతున్నాయి.
ఇదీ ఫిబ్రవరేనంటావా?
నువ్వు లేని గుండెల తీరంలో
గోదారి
ఓ చిన్ని దారైన ఎండకాలంలో
నేను ఏకాకిని కాదంటావా?
నా విరహాలు
నేను అడుగుపెట్టిన నేలంతా
నిండుతాయి సాల్లుగా
అటు చూడు
నువ్వు లేక
మనహాలు దీనంగా విలపిస్తుంది
అదిప్పుడు రాణి లేని
రాయలవారి రాజమహాలుగా
తలపిస్తుంది నాకు.
అయినా ఒకటి చెప్పు
మూడుముళ్ల వేశాక
నీకు నాకు మధ్య
నంగనాచి ఈ ఎడబాటు
దూరిందేమో కానీ
మనసులోపొరపాటు
సాహసించి
ఎప్పుడైనా పొడించిందా?.
మన మమతలకు లేవు దూరాలు
మనకు లేనేలేవు శిశిరాలు
మనది వసివాడని వసంతం
మన ప్రేమ అనంతం
వేలమైళ్ల దూరమైతేనేం అమెరికా
మన మనసులమధ్య
అణువంత దూరమే బహుశా.

-రమేశ్ నల్లగొండ

ఎంతకాలం వేచి చూడాలి

చరిత్రను అడుగు
ఏమి చెప్తుందో విను.
కన్నీళ్ల కాలువలు
రక్తపు మరకలు
ఏమున్నదని ?.
మానప్రాణాలు దోస్తిరి
ఎవడబ్బ సొమ్మనీ
వేల ఎకరాలు
కంచెలు పెడితిరి
ఎంతకాలం
ఎంగిలి బతుకులు
మా తాతల నుంచి
ఇట్లనే ఉంటిమి
ఎప్పటికీ చిన్నచూపే
అయ్యా బాంచనని
ఇంకా ఎంతకాలం అడగాలి?.
కుక్కకు బొక్క లెక్క
ఇంత పడేస్తే కాపలాగా
ఎంత కాలం ఉండాలి?.
మా జీవితాలలో
వెలుగులు రావా!
వస్తున్నాయ్ వస్తున్నాయ్
జగన్నాథ రథచక్రాలు
వస్తున్నాయ్ వస్తాయనుకున్నాం
అమాంతంగా
సంకనబెట్టుకుపోయే
ఇనుప ముక్కల దేగలు వస్తున్నాయ్.
నాకెందుకులే అని
నాన్చుతుంటే
కాగడ పట్టేదెవడు?
చీకట్లను చీల్చేదెవరు?.
పేర్ల కోసం పాకులాడుటే
పెసరంత పోరాటం ఏది ?.
మురికి కాలువల తోటి
సోపతి చేసుకుంటా
అండ్ల నే కలిసి పోబడుతిమి
పంట చేలల్లో
పురుగుల మందు అయితిమి
ప్రాణాలు పంటచేలకు
ప్రాణంగా పోయ్యబడితిమి
పెద్ద పెద్ద చదువులు చదివి,
మీసాలు గడ్డాలు పెంచుకొని
సిగ్గుతో అమ్మయ్య మీదనే
బతుకుతుంటిమి.
చేసే వ్యాపారంలో నష్టం వస్తే
ప్రాణాల సాక బెట్టబడుతిమి
ఓ స్వాతంత్రం అని
మొత్తుకుంటాం
ఎవ్వని ఇంటి
గుంజకు కట్టేసింర్రో !
ఎవ్వని జేబులల్ల పోసుకొని
తిరుగుతుంర్రో!
ఎవరిని అడుగుతం?
కట్టే ఎత్తితే నక్సలిజం అంటారు
రాతలు రాస్తే జైల్లో పెడతారు
వాక్ స్వాతంత్రాన్ని
గుమ్మం కాడ కట్టుకున్నారు
మనం మనం మాట్లాడుకోవాల్సిందే
ముచ్చట్లుగా మాట్లాడుకోవాల్సిందే
కానీ మాట్లాడుకోం
ఆడపిల్లల్ని అమాంతం
ఎత్తుకుపోయి
రాక్షసానందం పొందుతారు
మాట్లాడుకోం
మాట్లాడటం మన హక్కు
ఉన్నదో లేదో అన్నట్టుగా
ఉంటాం
గుండెపై చెయ్యి పెట్టుకొని
చెప్పు
నీలో రాక్షస మృగం లేదా !
నన్ను ఎందుకు నిందిస్తావ్ !
నిన్ను నీవు నిందించుకో !
బాల కార్మికులనీ
గగ్గోలు పెడతావ్
నీ వ్యాపారానికి
తక్కువ జీతానికి
వాళ్లనే తెచ్చి పెట్టుకుంటావ్ ?
ఎవడు నీతిపరుడు ?
భుజాలు పనికి చూసుకునే వాళ్ళని
నిలదీస్తానిలా
ధర్మాన్ని నిలబెట్టాలె
చరిత్రను అడుగు
ఏం చెప్పుతుందో
కన్నీళ్ళ కాలువలను
రక్తపు మరకలను తడిమి చూడు
ఎలా ఘోషిస్తున్నాయో !

-గుండెల్లి ఇస్తారి
9849983874

జ్ఞానం!

నక్షత్రాలులేని
ఆకాశమెందుకు?
సూర్యచంద్రుల్లేని జగత్తెందుకు?.
అన్నం కన్నా అక్షరం ముఖ్యం
ఆచారవ్యవహారం కన్నా
వృత్తి ధర్మాగ్రహం ముఖ్యం.
ప్రేమ కరుణ అనురాగం లేని
తెల్లకాగితం బతుకెందుకు ?
కష్టాల్లో ఆదుకునే
కనిపిస్తున్న మనుషులే
దేవతలు !
ఆపదల్లో ఉన్న అభాగ్యజీవుల్ని
గట్టెక్కించిన వాళ్ళే పూజనీయులు !
సత్యాన్ని వీడి
ధర్మాన్ని వీడి
నువ్వేదైవాన్ని కొలిచినా
ఫలితం శూన్యం !
నీ స్వార్థం వల్లనే మోక్షాన్ని ఆశిస్తున్నావు !
నీ సంకుచిత భావమే వల్లనే
స్వర్గాన్ని కాంక్షిస్తున్నావు !
మంచిచేయనివాడు
మానవత్వంలేనివాడు
అసూయ ద్వేషమున్నవాడు
భక్తిమార్గమెంతపట్టినా
ముక్తిని పొందలేడు !
కామరూపమున్నవాడు
రామజపం చేస్తే లాభంలేదు !
అక్షరజ్ఞానం తెలియని వాడు
గురువును పూజించినా బుద్ధిరాదు !
గురువొక జ్ఞానం !
గురువొక ప్రపంచం !!

-కందుకూరి శ్రీరాములు
9440119245

కత్తి పదును

కోకిల గొంతు విప్పేందుకు శబ్దాలు గమనిస్తుంది.
కుక్క మొరిగేందుకు అనవాలు తడిచూస్తుంది..
పాము పాకేందుకు పరిసరాలు పసిగడుతుంది ...
మనిషి మాత్రమే ఒళ్లు మరిచి సంచరిస్తాడు..
స్వాతంత్ర్యం అంటే స్వేచ్ఛ కాదు... జ్ఞానం!
నోరు నీదే అని విషం మాటలు చల్లుకుంటూ పోతే..
కళ్ళు నీవే కదా అని చూపులు
కంచె దాటుకుంటూ పోతే..
కాళ్లు నావే కదా అని అడుసు తొక్కుకొంటూ పోతే..
స్వేచ్ఛ కొండ చిలువై
ఒంటిని చుట్టేస్తుంది!
ఉప్పు సత్యాగ్రహం ఉద్యమ చరిత్ర కాదు..
స్వతంత్రమే .. ఉప్పు అని తెలిపే పాఠం..
మిత మయితే మధుర మవుతుంది
తూకం తెలియకుంటే గరళం అవుతుంది!
ఎంగిలి చేయి అమ్మ కొంగుకు తుడవడం పసితనం..
ఎంగిలికోసం
పర పడతి కొంగు లాగడం "మద" తనం..
మెదడు యంత్ర మయితే
చేతలు చీకటిలో రాళ్లు అవుతాయి..
మనసు వన్య మైతే
కోరికలు కూర మృగాలు అవుతాయి..
శరీరాన్ని రామ రాజ్యం చేసుకుని ఏలాలి అంటే
విస్ఫోటనం కాదు... కావాల్సింది వివేకం!
చుట్టుకునే బట్ట నీది కాదు..
చదివే చదువు నీది కాదు..
చేసే ఉద్యోగం నీది కాదు..
కట్టే తాళి పద్ధతి నీది కాదు..
పరాయి పెత్తనంతో 'సహజీవనం' ..
విముక్తి అంటే పరాయి పాలన పోవడం కాదు..
పరాయి తనం పోవడం..
స్వధర్మాన్ని పాటించడం!
స్వాతంత్ర్య వేడుక అంటే?
ఇంటిపై మూడు రంగుల జెండా
ఎగరెయ్యడం కాదు..
సత్యం.. ధర్మం.. త్యాగం..
మూడు గుణాల రంగులు
గుండెలో నింపుకోవడం!
చితికి చేరిన ప్రతి కాయానికి..
అర గంట కో.. గంటకో కపాల మోక్షం,
జ్ఞానంతో
జన్మ ధన్యం చేసుకున్న వాడికి మాత్రమే
నిజమైన మోక్షం...
స్వాతంత్ర్యం అంటే అంగట్లో
దొరికే వస్తువు కాదు..
గుళ్ళో దొరికే ప్రసాదం..
పరిమితి గా తీసుకోవాలి..
పవిత్రంగా చూసుకోవాలి!. -కంచి శేషగిరిరావు

తెల్లవాడి దెబ్బలకు
తట్టుకున్న తరుణమది..
నల్లవాడి చేష్టలకు
నలుగుతున్న వైనమిది..
అహింసయే ఆయుధముగ
అందుకున్న ఫలములెన్నొ..
హింసతోటి మగ్గుతున్న
భరతమాత బాధ లెన్నొ...
అర్ధరాత్రి అబలతిరుగు
కోరుకున్న ఆశలెన్నొ..
పట్టపగలు బలిపీఠం
దారుణాల కథలుఎన్నొ..
నీతి నిర్భయాల తోటి
సాగినట్టి పోరులెన్నో..
నిజమును పాతేస్తునేడు
బొంకుతున్న తీరు లెన్నొ..
దేశమంటే భక్తి చూడు
పోరాటమే స్ఫూర్తి నాడు...
దోచుకొనుటే యుక్తి నేడు
దాచుకొనుటె ముక్తి నేడు..
తెచ్చిన స్వతంత్రమింక
తెల్లబోయి చూస్తున్నది..
బూడిదలో పోసిన
పన్నీరవుతున్నదని......
నాటి వీరులంత కలసి
నేలకు దిగివస్తరేమో....
మరో పోరు నడుపుటకు
కలుపుమొక్క లేరుటకు..
వచ్చిన స్వాతంత్రము
సకల జనుల కోసమని.
దోచుకు తింటున్నవారి..
మక్కెలిరగ తన్నుటకు.
మరలా దిగి వస్తరేమో
మరో సారి వస్తరేమో...
స్వాతంత్రం తెస్తరేమో
స్వాతంత్రం తెస్తరేమో..

-మేడిశెట్టి యోగేశ్వరరావు
(మచిలీపట్నం)

ఫేస్ బుక్ "అమరావతి సాహితీ మిత్రులు" గ్రూపులో డా. రావి రంగారావు నిరంతరాయంగా నిర్వహిస్తున్న "వారం వారం కవితల వర్క్ షాప్".వారం వారం కవితల వర్క్ షాప్-3 కు మొత్తం 20 మంది కవులు తమ కవితలు పోస్ట్ చేశారు. ఆరుగురి కవితలకు ప్రశంసా పత్రా లివ్వటం జరిగింది. -సంపాదకులు

స్వతంత్రం

స్వతంత్రం అంటే
నడి వీధిలో
గడకర్రను పట్టుకుని
గిరగిరా తిప్పడం కాదు.
స్వతంత్రం అంటే
చదువులు
చట్టుబండలు మానేసి
ఆవారాగా తిరగడం కాదు.
స్వతంత్రం అంటే
ఎవడికి దొరికినంత
వాడు అందిపుచ్చుకుని
దోచేయటం కాదు.
స్వతంత్రం అంటే
కులాల వారీగా
మతాలవారీగా
కత్తులతో
పొడుచుకోవడం కాదు.
స్వతంత్రం అంటే
పంటలు పండించే వాడి దగ్గర
తక్కువ ధరకు కొని
కొనేవాడికి
బొమ్మ చూపించడం కాదు.
స్వతంత్రం అంటే
నాయకులమని చెప్పుకుని
పైన పటారం
లోన లొటారం చేస్తూ
కోట్లు మింగేయడం కాదు.
స్వతంత్రం అంటే
పదవి వచ్చేదాకా
పెద్ద పెద్ద మాటలు చెబుతూ
పదవులు వచ్చాక
పెదవులు విరవడం కాదు.
స్వతంత్రం అంటే
శ్రీరంగనీతులు చెబుతూ
చిద్విలాసంగా
విలాసవంతమైన
క్లబ్బుల్లో తిరగడం కాదు.
స్వతంత్రం అంటే
ప్రతి వస్తువును
భయంకరమైన కల్తీల పాలుచేసి
తోటి ప్రజల్ని
పొట్టను పెట్టుకోవడం కాదు.
స్వతంత్రం అంటే
మాతృభాషలో
విద్యాభ్యాసం చేయకుండా
పర భాషల్లో ప్రావీణ్యం పొంది
తల్లి రొమ్ము తన్నడం కాదు.
స్వతంత్రం అంటే
ఆశ చూపించి వ్యవస్థలు
అమాయక ప్రజల
నడుం విరిచి,
నిట్ట నిలువునా
బోర్డు తిప్పేయడం కాదు.
స్వతంత్రం అంటే
ప్రతి పనికీ ఎంతో కొంత
చేయి తడప మనడం
ప్రభుత్వ అధికారులు
పనిగా పెట్టు కోవడమే కాదు.
మన దేశం భారతదేశం అని
మన మందరం భారతీయుల మని
అందరం కలిసి ఎదగాలని
ప్రణాళికలతో
ప్రయాణం చేయాలని
చదువుతో పాటు సంస్కారం రావాలని
మాతృ దేశ భక్తి పరిమళించాలని
ప్రపంచంలోనే మన దేశం
తలమానికంగా ఎదగాలని
ప్రభుత్వ ప్రైవేటు రంగాలు రెండు
రెండు కళ్ళగా ఉండాలని
యువతకు అండదండగా ఉంటూ
స్త్రీ పురుషులకు సమాన అవకాశాలు ఇస్తూ
అభివృద్ధి పథంలో దేశం
మున్ముందుకు దూసుకుపోవాలని
దేశంలోని ప్రతి పౌరుడు కోరుకున్నప్పుడే
అది నిజమైన స్వతంత్రం!

-శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యం, హైదరాబాద్

స్వతంత్రం

స్వతంత్రం అంటే పండగ కాదు
పిడుగులను భరించిన...
బిగించిన పిడికిలి,
జరిపిన పోరాటం...
ఎన్నో ఆదర్శాలను వడికిన
అహింసా రాట్నం,
కొల్లాయి గుడ్డ త్యాగం
కోట్ల జనం చెల్లించిన మానం, ప్రాణం.
తుపాకీ గుండుకు గుండెను అడ్డుంచి
ఎదురించిన ధైర్యం
కొండ కొనల్లోని వారిని కూడా
నడిపించిన విప్లవం
ఏరులై పారిన
రక్తమే దారిగా మార్చుకున్న చైతన్యం
అందరం ఒక్కటే అని గర్జించిన వందే మాతరం.
దేశభక్తి నిండిన ఉచ్ఛ్వాస, నిశ్వాసల సారం
ఇష్టపడి ముద్దాడిన ఉరికొయ్యల ఎర్రటి స్వేదం
కిక్కిరిసి మరణించిన జైలు గదుల నినాదం
లేత హృదయాలు కూడా ధారపోసిన జీవితం.
చదువుని వదిలేసి...
డిగ్రీలను చింపేసి...
నగలన్నీ ఒలిచి దానం చేసి
నడిరోడ్డుపై న్యాయం కోసం దీక్షలు చేసి
ఇన్ని... కలిసి...ప్రవాహమై
ఇందరిని.. కలిపి...ప్రళయమై
తపించి
తెగించి
తెచ్చుకున్న అమృతం స్వతంత్రం,
ఈ స్ఫూర్తితోనే చూడటం ఇప్పటి బాధ్యత
ఈ స్వేచ్ఛని అందరిలో చూడటం
నిజమైన భవిత.

-శ్రీఅరుణం శ్రీనివాస్ (హైదరాబాద్)

నిత్య నీడ

పేరుకే అవి నా రెక్కలు..
నను కన్నవారి
కనుసన్నలను దాటవు.!.
ఎన్నాళ్ళని నా వాళ్లు
చూపే రీతిలో
చూడగలవు నా కలలు.! .
నా వాళ్ళ ఆజ్ఞను
దాటనిదే నను చేరలేవు
ఆనందాలు.!.
నా డైరీ
చవి చూడాలనుకుంటున్నది
నా మనసులోని
మాటలను.!.
సకల పోషకాలను
అందిస్తున్నాం
అనుకుంటున్నారు..
నా శరీర తత్వానికి ఏది
సరిపడుతుందో
గుర్తించడం లేదు.!.
చదువే ఏకైక వ్యాపకమని
నమ్మ పలికారు.!
ఆటపాటలకు దూరంగా
ఎదుగుతున్నది నా వయస్సు.!.
వెలివేశారు నాలోని
లలిత కళలను...
చదువుల చెరసాలకు
రాసిచ్చారు నా
ఆలోచనలను...
ఉన్నత శిఖరాలను
అధిరోహించ మన్నారు..
శిఖరం అవ్వాలని
తపిస్తున్నది నా మనస్సు.!.
నా బంగారు భవితకై
పెట్టుబడి పెడుతున్నారు..
పెడచెవిన పెట్టారు
వర్తమాన స్వరమును...
మీ రక్తమాంసాలను
పంచుకొని పుట్టిన
బిడ్డని నేను...
నా శక్తియుక్తులను
మోసగించలేను...
మీ ప్రతిబింబం వలె
నా ప్రతిబింబాన్ని
మలచకండి...
అద్దం లాంటి మనసు
నాది ...
ముక్కలైతే
అతికించలేము దాన్ని.!.
చేయి పట్టుకుని
రాయించే వయస్సు కాదు నాది...
చేయనీయండి
సొంతంగా నా సంతకాన్ని.!.
ఎవరి వేలిముద్రలు
వారివే అని
గమనించండి...
కాలంపై నా ముద్ర
వేసేందుకు
ఆన తివ్వండి.!.
నిత్య నీడన మొక్క
ఎదగదని గమనించండి!.
చెదరగొట్టొద్దు
నా స్వయం చింతన
స్వతంత్రాన్ని.

- లీలాకృష్ణ.
తెనాలి

ఆశ

మహనీయు లెందరో ఎన్నింటినో
తృణప్రాయంగా పరిత్యజించి
అందించిన స్వేచ్ఛా ఫలాలను
మహానుభావులు కొందరు
కంటకప్రాయంగా
పరిధవిల్లుతూ పాశవికంగా దోచేస్తుంటే
స్వతంత్రమంటే ఇదే అని మురిసిపోతూ
అంబరాన్నంటే సంబరాలు జరిపేసుకుంటున్నా...
చదువు లమ్మను సిరుల తల్లితో తూకం వేస్తూ
పచ్చని పైరు తల్లిని పారిశ్రామీకరణ అంటూ
ఆబగా ఆక్రమిస్తుంటే
కుటిల నీతుల్ని వణికించిన రాట్నపు వెలుగులే
కటిక చీకటిలో మగ్గుతూ క్రుంగుతుంటే
స్వతంత్రమంటే ఇదేనని మురిసిపోతూ
అంబరాన్నంటే సంబరాలు జరిపేసుకుంటున్నా...
న్యాయ ప్రయాణా లన్నీ అంగవైకల్యంతో
అపసవ్య దిశలో పయనిస్తుంటే
తెల్లకోటు లన్నీ నల్లరంగు పులుముకొని
ఆ దిశలోనే యమపాశా లిసిరేరుస్తుంటే
వేలి ముద్రలే సరస్వతీ పుత్రుల భవితలు
అపర బ్రహ్మల్లా లిఖిస్తుంటే
ఆధునిక సంస్కృతీ వలలో చిక్కి
భారతీయత పక్షి
విలవిల లాడుతుంటే
స్వతంత్రమంటే ఇదేనని మురిసిపోతూ
అంబరాన్నంటే సంబరాలు జరిపేసుకుంటున్నా...
ఆకాశంలో సగ మంటూనే అతివల్ని
అమానుషంగా అభాసుపాలు చేస్తూ
కొండ కోనల్లో వికసిస్తున్న సుమాలను సైతం
అన్యాక్రాంతంగా ఆఘ్రాణిస్తుంటే
ఎగసే ఆక్రందనల కార్చిచ్చులను
నిశ్శబ్దంగా అర్పేస్తూ
ఆర్భాటంగా భక్తిభావా లంటూ
అగ్నిహోత్రాలు రగులుస్తుంటే
స్వతంత్రమంటే ఇదే నని మురిసిపోతూ
అంబరాన్నంటే సంబరాలు జరిపేసుకుంటున్నా...
మెరిసే గాజు కళ్ళతో ఎండిన డొక్కల
వెతుకులాటలు ఒకవైపు
విరిసే కాంతులతో నిండిన బొజ్జల
మెక్కులాటలు ఇంకొకవైపు
యుగాల జ్ఞానాలన్నీ
ఆదరణ కరువై ఆవిరవుతుంటే
శతాబ్దాల అజ్ఞానాలు
విశృంఖలత్వంతో విహరిస్తుంటే
స్వతంత్ర మంటే ఇదే నని మురిసిపోతూ
అంబరా న్నంటే
సంబరాలు జరిపేసుకుంటున్నా...
మారుతున్నది రంగుల జండాలే కానీ
జనాల తల రాత కాదనే నగ్న సత్యాన్ని
వాతాపి జీర్ణం చేసేస్తూ
గత ప్రాభవాన్ని పునర్నిర్మించలేక
నవ నిర్మాణానికి నాంది పలుకలేక
జన జీవన ,"కుంగులు" రాజకీయ రంగులు
ఎరుగని మూడు రంగుల జండా
రెపరెప లాడుతూ
ఆకాశాన ఎగురుతుంటే
"జై హింద్" అంటూ
నేల చూపులతో నిర్వేద వందనం చేస్తూ
స్వతంత్ర మంటే ఇదే నని మురిసిపోతూ
అంబరాన్నంటే సంబరాలు జరిపేసుకుంటున్నా.

-మేడిశెట్టి సుభద్రా కృష్ణ
గుంటూరు

మానవతం నా మనోగతం

జీవుల ఆవిర్భావ తొలిదశను దాటి
పరిణామోదయంలో మొలిచిన మొక్క మనిషి.
ఆ మొక్క కణాల్లో నరాల్లో
మతం రుధిర జాడలు లేవు..
ఏపుగా ఎదిగే ఆ పత్రాల్లో
ఒదిగిన పసరులో మతం వాసన లేదు.
ఆ జీవిలో పుట్టిన ఆకలి చూపులు
రాళ్లు రప్పలను ఆకులు అలాలను తాకాయి కానీ
మతం నీడ సోకలేదు..
ఆ మెదళ్ల మొదల్లలో మెదిలిన
ఆలోచన రాపిడికి
అగ్గి రవ్వల జీవనం విరబూసింది కానీ..
మట్టితో స్వేద జలపాతాలను మమేకం చేసి
మతం మాణిక్యాలను పండించలేదు.
అలుపెరుగని గమనంలో
చక్రం ప్రగతి దారులను పరిచింది కానీ
నాగరిక జీవనానికి మతం నాంది పలకలేదు.
భ్రూణంలో ప్రాణం పోసుకున్నజీవి
తన ప్రమేయం లేకుండానే
ఉమ్మనీటి మాయతో
మతం ఊబిలోకి ఊడి పడుతున్నాడు.
ఒక తల్లి ప్రసవ వేదన అనుభవించి
ఒక పసి గుడ్డుకు జన్మనిచ్చినప్పటికీ..
పశువుల కాపరులు తమ జీవాలకు
ముద్దరలు వేసుకున్నట్లు
ఏ ప్రయాస పడకుండానే పసితనాలకు
తమ మతం చెవులు కుట్టి
తమదొడ్డిలో తోలుకుంటున్నది.
మతం జీవన వైవిధ్యమే కావచ్చు
బతుకుల మధ్య కార్చిచ్చులు కావొద్దు
నాగరికమంటే మనుషుల మధ్య
అంతరాలను తూచే మాపనమా? మతం.
విభిన్న జీవన గమనములు
ద్విగిణీకృత
సౌభ్రాతృత్వ సహజాతములు
పండు వెన్నెలై కురియాలి
సమ భావన సహజీవన సంస్కృతులై విరియాలి
మానవతం ప్రగతి పథం
మన అభిమతం
లౌకితత్వం ప్రేమతత్వం
మన మనోగతం

-కొప్పోలు యాదయ్య
9494273703

విప్లవోద్యం కవిత్వానికి నిదర్శనం 'కోరస్'

భూమి కోసం, భుక్తి కోసం, విముక్తి కోసం జరిగే ప్రజాపోరాటాలు కవులు, రచయితలకు తరగని వస్తువునిస్తాయి. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా జరుగుతున్న ఉద్యమాల వీరోచిత గాథలు మనల్ని ప్రభావితం చేస్తాయి. గత శతాబ్ది కాలంగా వచ్చిన మార్పులు అనూహ్యమైనవి.

సామాజిక, రాజకీయ, ఆర్థిక రంగాలలోని మార్పులకు ఉవ్వెత్తున ఎగిసిన పోరాటాలు ఒక ప్రధాన కారణం. తెలంగాణ సాయుధ పోరాటం అందించిన స్ఫూర్తితో విప్లవోద్యమం తెలుగునాట వికసించింది. ఎందరో సృజనకారులు ప్రజలపక్షాన నిలిచారు. అభ్యుదయ, దిగంబర, తిరగబడు కవులకు మార్క్సిజం అందించిన చైతన్యంతో నవసమాజ నిర్మాణానికి పూనుకున్నారు.

ఆ ఆశయ సాధనం కోసం ఏర్పడిన విప్లవ రచయితల సంఘం (విరసం) నక్సల్బరీ పోరాటాలకు అండగా కొనసాగించింది. ఆ సిద్ధాంతాలతో ప్రభావితమైన దామెర రాములు తొలినాళ్లల్లో రాసిన మినీకవితల సంపుటినే 'కోరస్'. దీనిని 1979లో వెలువరించారు.

వైద్య విద్యార్థిగా చదువుకుంటున్న రోజుల్లో చెరబండరాజు ఆయనకు పరిచయం కావడం వల్ల పద్య రచనను వదిలి వచన కవిత్వం వైపు దృష్టి సారించారు. నాటి సామాజిక పరిస్థితులకు అనుగుణమైన కవితలను రాశారు. శ్రీశ్రీ మహా ప్రస్థానం కొనసాగింపుగా మరో ప్రస్థానం వచ్చిన తరుణం. శివసాగర్ విప్లవగేయాలను అల్లుతున్న కాలం. వరవరరావు సృజన ఒకవైపు సంచలనం రేపుతుండగా మరోవైపు చెర, గద్దర్‌ల పాటలు తెలుగు సాహిత్యాన్ని మలుపు తిప్పటంతో పాటు ఉద్యమాలను ఉధృతం చేస్తున్న సందర్భమది. జగిత్యాల జైత్రయాత్ర పాలకవర్గాల్లో వణుకు పుట్టిస్తున్న కాలంలో 'కోరస్' వాటికి గొంతునిచ్చింది. ఆనాటి యువత ఆకాంక్షలకు నిలువెత్తు నిదర్శనం 'కోరస'. ఇందులో నలభై ఏడు కవితలున్నాయి.

నువ్వు ఆదమరిచి నిద్రపోతే నీకు బతుకులే దని, కళ్ళ ముందు కదలాడుతున్న జనప్రవాహంను చూసి మారకపోతే సమాధే గతని 'జడత్వానికి గుడ్‌బై' కవితలో ఇలా హెచ్చరించారు దామెర.

'మౌనంగా ఉంటే
మెల్ల మెల్లగా మూగగా మారుతాం
కదలకుండా ఉంటే
నిమ్మళంగా రాయిగా మారుతాం
మనమింకా ఉద్యమించకపోతే
సజీవంగా సమాధి చేస్తారు

వర్గ సంఘర్షణ జరుగుతున్న తీరును కవిత్వం ద్వారా వ్యక్తీకరిస్తున్న సందర్భంలో ప్రపంచ వ్యాప్తంగా చెలరేగిన ఉద్యమాలను పరిశీలించకుండ కవులు ఉండలేరు. చైనా సాంస్కృతిక విప్లవం, లాటిన్ అమెరికా దేశాల పోరాటాలు, ఆఫ్రికా దేశాల ప్రజల ఉద్యమ చైతన్య కిరణాలు తాకకుండా రాయలేరు కదా. తూర్పు పవనాల ప్రస్తావన చాలా కవితల్లో చూస్తాం. అగ్ని శ్వాసలను విడిచే యువరక్తం అణువణువులో ఉండే కాలంలో అక్షరాలు శరాలై సంధించారు. 'నేను వస్తున్నాను' కవితలో దామెర. ఒక్కసారి చదవండి మీకు తెలుస్తుంది.

'గతం
కోట బురుజుదాకి
వర్తమానం అందించిన
చైతన్యాన్ని వంట బట్టించుకొని
యంత్రాల దగ్గరికి
పొలాల చేరువకి
క్రమంగా
నా జనంలోకి
నేను వస్తున్నాను..'

కవిత్వం ఎవరి ప్రయోజనం కోసం రాస్తున్నామో చెప్పుకోవటానికి స్పష్టమైన అభిప్రాయం ఉండాలి. లేకపోతే ఆ భావజాలంకు విలువ లేదు. గమ్యం లేని వాడికి ఎంత నడి చిన తీరం కనిపించనట్లే అవగాహన లేని కవి ఏది రాసిన ఎక్కువ కాలం నిలవదు. అందుకే 'సార్థకత' కవితలో ఇలా స్పష్టం చేశారు దామెర. ఇప్పటికీ ఆ నేపథ్యాన్ని విడువకుండా కవిత్వ సృజన చేస్తున్న కవి ఆయన.

'రేయనక పగలనక
ఎండనక వాననక
బుక్కెడు మెతుకుల కోసం
రెక్కలు ముక్కలు చేసుకుంటున్న
ఓ కర్షకా!
నిను గూర్చి వ్రాయడానికేనయ్యా
నేను కవిత్వం నేర్చుకున్నది...'

నాటి ఉద్యమ లక్ష్యాలను చాలా కవితల్లో చూస్తాం. ప్రజా పోరాటాల పట్ల మమేకమయ్యె కవి కాబట్టే ఆయన కవిత్వానికి సజీవ లక్షణం అబ్బింది.

విద్యార్థి దశ నుండి వైద్యవృత్తిలోకి వచ్చాక కూడా కవిత్వరచన మాను కోలేదు. తెలంగాణలో నిత్యం కవిత్వమై గొంతు వినిపించే అతికొద్ది మందిలో దామెర ఒకరు. గోండు ఆదివాసుల నెత్తుటి గాయమైన ఇంద్రవెల్లి సంఘటనకు స్పందించి **'నెత్తుటి వెన్నెల'** అందించారు. గత రెండు దశాబ్దాలుగా తెలంగాణోద్య మంలో కీలకపాత్ర పోషిస్తూనే అందుకు అనుగుణమైన కవితల్ని **'జయహే తెలంగాణా కొర్రాయి'** కవితా సంపుటాల్లో సృజించారు.

విప్లవ కవి శివసాగర్ పేరు వినగానే గుర్తుకు వచ్చే చాలా కవితల్లో **'అమరులు'** ఒకటి. చెర గుర్తుకు వస్తే **'కొండలు పగలేసినం'** అనే గేయం, గద్దర్‌ను తలచుకుంటే **'సిరిమల్లే చెట్టు కింద లచ్చుమమ్మో'** గూడ అంజయ్య అనుకోగానే **'ఊరు మనదిరా'** పాటలు ఎలాగో దామెర పేరు తలుచుకోగానే మన మధ్య నిలిచే కవిత 'అజేయం' గుర్తుకు వస్తుంది నాకు.

'మొక్క ఎదిగేది
ఎప్పుడూ వెలుగు వేపే..
కనీసం మాకు
ఆ స్వేచ్ఛనైనా దక్కనీవా?
...
అణచివేత
ఎంతైతేనేం
జీవితం అజేయం' మినీ కవితలను రాయడంలో ప్రసిద్ధి చెందిన అలిశెట్టి ప్రభాకర్‌ను స్మరించుకోకుండ ఉండలేము. అంతే బిగువుగా మెరుపుల్లాంటి పదాలతో కూడిన కవితలను రాసి దామెర కవిగా తన ప్రతిభను చాటుకున్నారు.

ఇప్పుడు హైకూలు, నానీలుగా చెలామణిలో ఉన్నవాటిని ఈ మినీ కవితలతో తులనాత్మకంగా పరిశీలించి చూస్తే ఈ రోజుకు కూడా ఈ కవితల విశిష్టతకు లోటు లేదనిపిస్తుంది. అందుకే సాహితీ ప్రేమికుల కోరిక మేరకు **'కోరస్'** రెండవ ముద్రణను ఇంతకాలానికైన తెస్తున్నందుకు దామెర రాములుకు అభినందనలు తెలుపుతూ.. ఈ సంపుటిపై విస్తృత పరిశోదన జరపాలని పరిశోధకులను కోరుకుంటున్నాను.

ప్రతులకు:
దామెర శోభారాణి
సెల్: 9866422494

ప్రముఖ విప్లవ కవి చెరబండరాజు రాసిన ముందు మాటతో డా॥ దామెర రాములు 'కోరస్'ను 1979లో వెలువరించారు. 2013 ద్వితీయ ముద్రణకు గోపగాని రవీందర్ రాసిన ముందు మాట ఇది..

- గోపగాని రవీందర్
9440979882

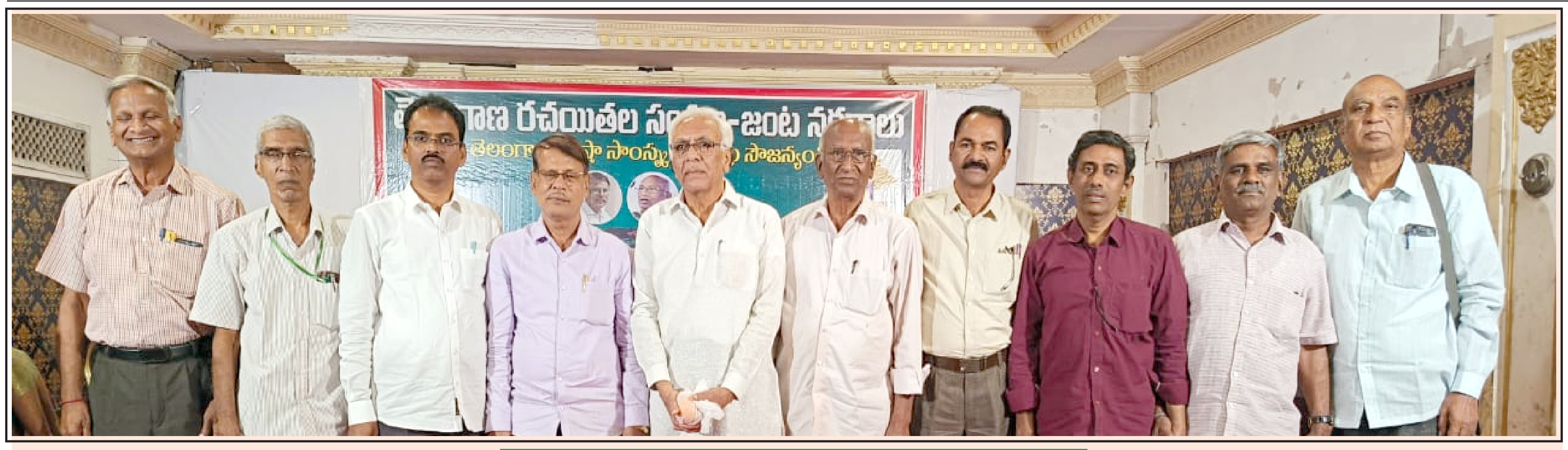

సోపతి సప్తతి

హైదరాబాద్, ఫిబ్రవరి 19: తెలంగాణ రచయితల సంఘం జంట నగరాలు ఈ నెల 16 న కందుకూరి శ్రీరాములు , డాక్టర్ నాళేశ్వరం శంకరం,డాక్టర్ నందిని సిధారెడ్డి ముగ్గురు కవుల సప్తతి సభలు రవీంద్ర భారతి సమావేశ మందిరము నందు నిర్వహించింది. వి.పి.చందన్ రావు విశ్లేషించినట్టు ముగ్గురు సోపతి సప్తతి సభలు. 50 సంవత్సరాల సాహిత్య ప్రయాణం ఈ ముగ్గురిది కావడం విశేషం. ఉదయం 10:30 ల ప్రారంభ సమావేశానికి ప్రముఖ కవయిత్రి ఉషారాణి స్వాగత వచనాలు పలికారు. ఈ సభకు సభాధ్యక్షులు నేటి నిజం పత్రికా సంపాదకులు బైస దేవదాసు నిర్వహించగా దేశపతి శ్రీనివాస్ శాసనమండలి సభ్యులు ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్నారు. తెలంగాణ భాష సాంస్కృతిక శాఖ సంచాలకులు మామిడి హరికృష్ణ ,తెలంగాణ ఉద్యమ ఎన్జీవో నాయకులు దేవి ప్రసాద్,తెలంగాణ రాష్ట్ర జర్నలిస్టుల సంఘం అధ్యక్షులు విరాహత్ అలీ విశిష్ట అతిథులుగా సభలో ప్రసంగించారు.సభ ఆసాంతం ఆత్మీయంగా జరగటం విశేషం.బైస దేవదాసు గారు తన అధ్యక్ష ఉపన్యాసంలో సప్తతి పొందుతున్న ముగ్గురు కవులతో గల అనుబంధాన్ని,వివిధ ప్రారంభ దశలను,సంబంధాలను స్నేహ సంబంధాలను ఉపన్యసిస్తూ ప్రారంభమైన తొలినాళ్ళ కాల సందర్భాన్ని ఆనంద క్షణాలుగా తలపోశారు. దేశపతి శ్రీనివాస్ ముగ్గురు సప్తతి కవుల స్నేహబంధాన్ని,ఉద్యమ దశలో దాటి వచ్చిన అనేక ఒడిదుడుకులను,వేదనలను,ధైర్యంగా ఎదుర్కొన్న సవాళ్లను, స్నేహ పరిమళాలను, ఆత్మీయత అనుబంధాలను తను ప్రారంభమైన రోజుల పరిస్థితులను చెప్తూనే ముగ్గురు కవుల సప్తతి సందర్భాన్ని ప్రసంగించారు.మామిడి హరికృష్ణ ముగ్గురు గొప్ప కవుల సప్తతి జరగటం ఆ సభలు మన మధ్యలో జరగటం విశేషంగా అభివర్ణించారు.కందుకూరి శ్రీరాముల రచనలలోని నిక్కచ్చితనం,నాళేశ్వరం శంకరం నిబద్ధతను, నందిని సిధా రెడ్డి సాహిత్య జీవితం వ్యక్తిత్వం,విధానం,నిజాయితీ నిబద్ధతలని ధైర్య సాహసాలు ఈ తరానికి అందవలసిన విలువల గురించి ప్రసంగించారు.దేవి ప్రసాద్ మాట్లాడుతూ సప్తతి సభలు ఈ తరానికి ప్రేరణ అన్నారు.ముగ్గురు కవులు 50 సంవత్సరాలుగా కలిసి ప్రయాణించటం విశేషం.అనేక సామాజిక సందర్భాలలో ఉద్యమ దశలలో సహచర్యం ఎంత గొప్పదో చెప్పారు.నందిని సిధారెడ్డి సాహిత్య సంఘాల స్థాపనలో మిత్ర సంబంధాలలో ఆత్మీయత ఉన్నా కొత్త తరాలను తయారు చేయడంలో దండలో దారమై చేసిన విశేష కృషిని సభలో ప్రస్తావించారు.విరాహత్ అలీ 70 సంవత్సరాల సప్తతి సభల ద్వారా నేర్చుకోవాల్సింది చాలా ఉన్నది. ఈ ముగ్గురి సాహిత్య ప్రయాణం అనేక ఉద్యమ దశలను సవాళ్లను ఆత్మీయ బంధాలను మానవీయ విలువలను తెరమీదికి తెస్తుంది.మనం మెదులుకోవలసిన విలువలను ప్రతిపాదిస్తున్నది అని సప్తతి సభల యొక్క ప్రాధాన్యతను వివరించారు.

మొదటి ప్రారంభ సభ ఇచ్చిన స్ఫూర్తి గొప్పదైంది.అదే క్రమంలో మొదటి సప్తతి సభ లో సప్తతి లో మొదటి కవి కందుకూరి శ్రీరాములు సభకు నరేష్ చారి వర్ధమాన కవి, స్వాగత వచనాలు పలికారు.డాక్టర్ బెల్లంకొండ సంపత్ కుమార్ సభాధ్యక్షత వహించారు.సప్తతి కవి గురించి డాక్టర్ తూర్పు మల్లారెడ్డి ప్రసంగించారు.డా.బెల్లంకొండ సంపత్ కుమార్ తన అధ్యక్ష ఉపన్యాసంలో ఈ సప్తతి సభ ఒక ఉత్సవం అన్నారు. ఈ రచయితలు ఇంటి పండుగ అన్నారు.ఈ ప్రజా కవుల వారసత్వ నిలయం అన్నారు. ప్రజల కవులుగా రచయితలుగా సాహిత్యం,ఉద్యమం,జీవితంగా బతికిన ఈ ముగ్గురు సప్తతి సభల ద్వారా కొత్త తరానికి విలువలు అందుతాయి అన్నారు.సప్తతి సభలు జరుపవలసిన నేపథ్యాన్ని చెప్పారు.ప్రముఖ విమర్శకుడు తూర్పు మల్లారెడ్డి మనల్ని మనం ఎట్లా మలుచుకోవాలో సామాజిక సందర్భం ఏమిటో ఈ సభలు బోధపరుస్తాయన్నారు.కవిత్వం అంటే పద్యమే అనుకున్న దశ నుండి ఈ కవులు వచన కవిత్వం వైపు వచ్చి కొత్త ఒరవడిని సమాజానికి అందించారు.సిధారెడ్డి సార్ తో గల అనుబంధాన్ని స్నేహాన్ని వివరిస్తూ కందుకూరి శ్రీరాముల వచన కవిత్వాలు, ఆయన రాసిన రచనల వరవడులని పరిశోధనాత్మకంగా విశ్లేషించారు.సప్తతి కవి భాషలో కందుకూరి శ్రీరాములు తను ప్రారంభమైన తొలినాళ్ల రోజులని , విద్యాభ్యాస కాలం నుండి ఎదుర్కొన్న అనేక సవాళ్లను సాహిత్యంలోకి అడుగుపెట్టటానికి కారణమైన బెదిద రాజేశ్వర్,తన గురువులను గుర్తు చేస్తూ తన రచన క్రమాన్ని,కేశవరెడ్డి తో గల అనుబంధాన్ని సిధారెడ్డి గారితో గల స్నేహ బంధాన్ని,దివిటీ మినీ కవిత సంకలనం ప్రచురించిన నాటి నుండి గల సాహిత్య క్రమాన్ని వివరించారు.కవి భాషణంలో మొదటి సప్తతి సభ ముగిసింది.

రెండవ సప్తతి సభలో **రెండవ సప్తతి కవి డాక్టర్ నాళేశ్వరం శంకరంది.** ఈ సభ మధ్యాహ్నం భోజనానంతరం సుమారు రెండు గంటల సమయానికి ప్రారంభమైంది.రెండవ సప్తతి సభకు నల్లగొండ రమేష్ ప్రముఖ కవి స్వాగత వచనాలు పలికాడు. ప్రముఖ కవీ రచయిత విమర్శకుడు డా. రూప్ కుమార్ డబ్బీ కార్ సభాధ్యక్షత వహించాడు. నాళేశ్వరం శంకరం సాహిత్య ప్రయాణం గురించి ప్రముఖ కవి కందాళై రాఘవాచార్య ప్రసంగించాడు. ప్రముఖ కవి రూప్ కుమార్ డబ్బీకార్ ముగ్గురు కవుల సప్తతి విశేష సందర్భంగా చెప్పాడు. డా.నాళేశ్వరం శంకరం నిరాడంబర జీవి.సాహిత్యం ఊపిరిగా గల విలక్షణమైన కవి అన్నాడు. ప్రజల కోసం రచనలు చేసిన కవిగా శంకరం సాహిత్య జీవన ప్రయాణాన్ని తెలిపాడు.ప్రపంచీకరణ నేపథ్యం నుండి ఉద్యమ నేపథ్యం నుండి అంకురించిన కవి సాహిత్య జీవిత క్రమాన్ని వివరించాడు.సభ లోప్రసంగించిన కందాళై రాఘవాచార్య ఇందూరు భారతి సాహిత్య క్రమం నుండి,తమ స్నేహ సంబంధాల నుండి ,విద్యార్థి దశ నుండి రాస్తున్న కవిత్వ సందర్భాన్ని వివరించాడు.రాత్రి పగలు తేడా తెలవకుండా అధ్యయనం చేయటం కవిత్వాన్ని చదువుకోవటం ఏ విధంగా అలవర్చుకున్నారో శంకరం కవిత్వం ఏ విధంగా శక్తివంతంగా అంకురించిందో ప్రయాణ దశలను వివరించాడు.సప్తతి కవి భాషణంలో డా. నాళేశ్వరం శంకరం బాల్యము నుండి తను చదువు కోసం తపన పడుతున్న తీరుతెన్నులను,విద్యాభ్యాసంలో ఎదురైన చిక్కులను,తన సామాజిక వివాహ సందర్భాన్ని,ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం నుండి సీరియస్ గా అధ్యయనం చేస్తూ సమాజం వైపు నిలబడటానికి స్నేహ హస్తమైన డా. నందిని సిధారెడ్డి తో ఏర్పడ్డ అనుబంధం గురించి కష్ట సుఖాలు కన్నీళ్లు మానవీయ సందర్భాలను స్నేహ సందర్భాలను,కందుకూరి శ్రీరాముల తో గల అనుబంధాన్ని సవిస్తారంగా వేదిక ముందు ప్రసంగించాడు.ఆయన ఉపన్యాసంలో బెడద రాజేశ్వర్ తో గల స్నేహ సంబంధాలు, బైస దేవదాసుతో గల అనుబంధం మాత్రమే కాకుండా ప్రముఖులతో గల ఆత్మీయ బంధాలు ఆవిష్కృతమైనాయి.అట్లా బెడిద రాజేశ్వర తో బైస దేవదాసుతో కందుకూరి శ్రీరాములు కి ,డాక్టర్ నందిని సిధారెడ్డి కి దగ్గర స్నేహ సంబంధాన్ని వివరించాడు.

మూడవ సప్తతి కవి,రచయిత డా. నందిని సిధారెడ్డి సప్తతి సభ టీ విరామంతో ప్రారంభమైంది.ఈ సభకు రాధికా సూరి స్వాగత వచనాలు పలికారు.మూడవ సప్తతి సభకు కవి,రచయిత,వ్యాఖ్యాత పొరెడ్డి రంగయ్య సభ అధ్యక్షత వహించాడు. తెలంగాణ రచయితల సంఘం రాష్ట్ర కార్యదర్శి డా. వి. శంకర్, ప్రసంగించారు. పోరెడ్డి రంగయ్య తన అధ్యక్ష ఉపన్యాసంలో ముగ్గురి కవులకు సప్తతి జరగటం ఒక పండుగ ,ఒక స్ఫూర్తి,ఒక ప్రేరణ.జరపవలసిన సందర్భం గా ఈ తరాలకు అందవలసిన ఉద్యమ సాహిత్య జీవిత వ్యక్తిత్వాల ప్రాధాన్యతను చెబుతూనే,ప్రజల వైపు నిలబడ వలసిన అవసరాన్ని చెప్పాడు.డా. వి. శంకర్ సప్తతి కవి డాక్టర్ నందిని సిధారెడ్డి ప్రయాణ దశలను ,ఉద్యమ జీవితాన్ని,వ్యక్తిత్వాన్ని ప్రసంగించాడు. డా. నందినిసిధారెడ్డి ఆదర్శ జీవితం యొక్క ప్రభావం తరతరాలకు నిలబడి ఉంటుంది అన్నాడు. నందిని సిధారెడ్డి లో గల సూటిదనం ,సాహిత్య సామాజిక సందర్భాలలో ధైర్యంగా ఎదుర్కొని ప్రజల వైపు నిలబడే విలక్షణమైన తత్వం ,ప్రేమగా దగ్గరికి తీసుకుని ఒక తండ్రి లాగా తోడుంటే ఆత్మీయతలను ఉదయావిష్కరణ చేశాడు. తండ్రి తెలంగాణ రైతాంగ ఉద్యమంలో పాల్గొన్న స్ఫూర్తి డాక్టర్ నందిని సిద్ధారెడ్డి పై ఉన్నదని చెప్పాడు.మెదక్ లో స్టడీ సర్కిల్ ఏర్పాటు నుండి సిద్దిపేటలో మంజీరా రచయితల సంఘాన్ని నిర్మాణం చేయటం,ఆ తరువాత తెలంగాణ రచయితల వేదిక ఏర్పాటు వెనుక రాష్ట్రవ్యాప్తంగా కవులను రచయితలను రచయితల సంఘాలను కూడగట్టటం ఉద్యమోన్ముఖులను చేయటం,తెలంగాణ వాదాన్ని స్థాపించటం సాహిత్య ఉద్యమ వాతావరణన్ని నెలకొల్పటం చివరికి తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధన అస్తిత్వ పతాకను ఎగురవేసే దాకా గల అనేక దశలను సవివరంగా వివరించాడు. తెలంగాణ మలిదశ ఉద్యమంలో సాహిత్యాన్ని ఆయుధంగా చేసి ప్రజలను చైతన్యవంతం చేయటంలో డా. నందిని సిధారెడ్డి ఒక చారిత్రక సందర్భాన్ని పోషించాడు అన్నారు.తెలంగాణ అస్తిత్వానికి చిహ్నాలైనా బతుకమ్మను ,రూప ధారణను కాదనుకున్న ఇటీవల పరిణామాల ను నిరసిస్తూ ప్రభుత్వం ఇవ్వదలచిన కోట్ల పురస్కారాన్ని సైతం తిరస్కరించిన ప్రజా కవి గా నందిని సిధారెడ్డి ఏ విధంగా ఈ తరాలకు ఆదర్శమవుతున్నాడో విస్తారంగా తెలియజేశాడు. సప్తతి కవి భాషణంలో డా. నందిని సిధారెడ్డి తన ప్రయాణ క్రమాన్ని వివిధ అనుభవాలను ప్రసంగించాడు.అనేక భావోద్వేగాలకు కారణమైన దశలను అనుభవాలను తెలియజేశారు.కుటుంబ సంబంధాలు మానవ సంబంధాలు ప్రజా సంబంధాలు ఒక క్రమమై విస్తరించుకున్న జీవన దశలను ప్రజలపరమైన ఆలోచన విధానం ఆవశ్యకతను కవిత్వం యొక్క ఊపిరినీ తన ప్రసంగంలో చేశారు.కందుకూరి శ్రీరాములు, నాళేశ్వరం శంకరం తో గల అనుబంధం గురించి వివరించారు.తెలంగాణ ప్రజల భాష సంస్కృతి జీవన విధానం సహజంగా కవిత్వం అంతర్లీనమై మాట్లాడే జీవనాడి ఎలా ఉంటున్నదో ఉదాహరణలతో వివరించాడు. తెలంగాణ రచయితల సంఘం జంట నగరాల ముగ్గురు కవుల సప్తతి సభ నుద్దేశించి డా. గంద్ర లక్ష్మణరావు వంటీ ప్రముఖులు తన సభాముఖంగా తెలియచేయడానికి తమ సందేశాలను పంపించారు. ఈ సభలలో పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం పూర్వ వైస్ ఛాన్సలర్ ఆచార్య ఎస్వీ సత్యనారాయణ డాక్టర్ నరహరి గారు,చీకోలు సుందరయ్య గారు , టేకులపల్లి గోపాలరెడ్డి,చెన్నకేశవరెడ్డి వంటి ప్రముఖులు ప్రసంగించారు.

కందుకూరి శ్రీరాములు, నాళేశ్వరం శంకరం,నందిని సిధారెడ్డి జీవితాలను, వ్యక్తిత్వాలను,ఉద్యమాలను, సాహిత్యాన్ని పరిశీలనాత్మకంగా ప్రవచించిన సభలివి. ఆనందకరమైన క్షణాలే ఆయుస్సు పోస్తాయి.ప్రజలతో ఉన్న కవులు.కార్యరంగంలోనే ఉంటారు.

–డా.బెల్లంకొండ సంపత్ కుమార్

సునందామృతం

తృణారణిమణి న్యాయము

తృణము అంటే గడ్డి.అరణి అంటే నిప్పు పుట్టించుటకు ఉపయోగించే కొయ్య వస్తువు.

దీనిని జమ్మిచెట్టు కొయ్యతో చేస్తారు.ఈ చెట్టు యొక్క ప్రస్తావన రుగ్వేద కాలం నుండి ఉండటం విశేషం. ఈ చెట్టు యొక్క బలమైన కొమ్మలను రాపాడించి అగ్నిని పుట్టించే వారు.అలా నిప్పును పుట్టించడానికి ఉపయోగించిన జమ్మి కొయ్య సాధనమును అరణి అంటారు.

అలాగే సూర్య కాంతిని సూర్యమణి,అగ్ని మణి అంటారు.అగ్ని అంటే నిప్పు, జ్యోతి,సెగ, వేడి అనే అర్థాలు ఉన్నాయి.

ఇలా గడ్డి వలన కలిగిన నిప్పును గడ్డి నిప్పు అని,అరణి యందు మథింపబడిన నిప్పును యజ్ఞాలలో హోమాలలో ఉపయోగిస్తారు కాబట్టి పవిత్రమైన హోమాగ్ని అనీ, అలాగే సూర్యుని నుండి పుట్టిన కాంతిని,వేడిని జ్వాలను, సూర్య కాంత మణి అని అంటారు.

ఇలా మూడు రకాలుగా ఏర్పడింది నిప్పే అయినప్పటికీ అది ఉద్భవించిన స్థానాన్ని బట్టి గౌరవం, పవిత్రతను పొందుతుందని గ్రహించాలి

దీనినే మనుషులకు వర్తింప చేస్తే మనిషిలో ఉద్భవించిన జ్ఞానమనే స్థానాన్ని బట్టి,అది ఆచరణలో ఉపయోగించడాన్ని బట్టి గౌరవ మర్యాదలు పొందడాన్నే తృణారణిమణి న్యాయముగా చెప్పుకోవచ్చు.

మనిషి యొక్క జ్ఞానమును నిప్పుతో పోలిస్తే ఒక్కో చోట ఒక్కో విధంగా ఎలా గౌరవాన్ని పొందుతుందో అలాగే నీటితో కూడా పోల్చ వచ్చు. చెరువులో ఉన్నది నీరే అయినప్పటికీ ఆ నీటిని పవిత్రంగా భావించరు. అలాగే సముద్రంలో నీటిని అ ఎ ా ం జలరాశి,అంభోనిధి, నీరధి పయోధి, అంటామే కానీ సముద్రపు నీటిని పవిత్రంగా భావించం.

కానీ నది నీటిని ఎంతో పవిత్రంగా భావిస్తాం. కాశీలాంటి పుణ్య క్షేత్రాలకు వెళ్ళినప్పుడు గంగా జలాన్ని కొనుక్కుని వచ్చి భక్తితో పూజిస్తాం.

అలాగే అందరం మనుషులమే అయినప్పటికీ చేసే పనులను బట్టి గౌరవ మర్యాదలు పొందడాన్ని ఈ తృణారణిమణి న్యాయమునకు ఉదాహరణగా చెప్పుకోవచ్చు.

–పురిమళ్ల సునంద
9441815722

ప్రతి వారం ప్రచురిస్తున్న 'సాహితీ కెరటాలు' పోస్టులో పంపడానికి
5 సం॥రాలకు రూ.**700/-**లు.
10 సం॥రాలకు రూ**1200/-**లు.
పత్రిక కావాలనుకున్నవారు
సభ్యత్వ రుసుమును సెల్: **8179349643**కి
గూగుల్‌పే/ఫోన్‌పే ద్వారా పంపవచ్చు.
నేటి నిజం
సభ్యత్వ రుసుము

పురస్కారాలు కవుల్ని ప్రోత్సహిస్తాయి

–జన రంజక పురస్కారాల సభలో గ్రంధాలయ పరిషత్ అధ్యక్షులు గోనుగుంట్ల

పురస్కార గ్రహితలతో అతిథులు...

హైదరాబాద్, ఫిబ్రవరి 19:పురస్కారాలు కవుల్ని ప్రోత్సాహిస్తాయి అని ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రంధాలయ పరిషత్ అధ్యక్షులు గోనుగుంట్ల కోటేశ్వరరావు భావించారు. గుంటూరు బృందావన్ గార్డెన్స్ శ్రీవేంకటేశ్వర స్వామి దేవాలయ ప్రాంగణంలోని అన్నమయ్య కళా వేదిక మీద రావి రంగారావు సాహిత్య పీఠం శుక్రవారం సాయంత్రం నిర్వహించిన జన రంజక కవి ప్రతిభా పురస్కార ప్రదాన సభలో ఆయన ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొని ప్రసంగించారు. కవులు కాలానికి కూడా దిశా నిర్దేశకులని కవుల ప్రాధాన్యం గుర్తు చేశారు. దారి తప్పుతున్న సమాజాన్ని దారిలోకి తీసుకువచ్చే లక్ష్యం కవుల కుంటుందని ఆయన తెలిపారు. పదకొండు సంవత్సరాల నుండి జనానికి పనికొచ్చే కవుల్ని గుర్తించి పురస్కారాలిస్తున్న రావి రంగారావు సాహిత్య పీఠం కృషిని మెచ్చుకున్నారు. ప్రముఖ విద్యావేత్త గద్దె మంగయ్య అధ్యక్షత వహించిన సభలో రాజమండ్రి ఆదికవి నన్నయ విశ్వ విద్యాలయం ఆచార్యులు డా. తరపట్ల సత్యనారాయణ కూడా మాట్లాడారు. మార్మిక ధోరణులు కాకుండా జన రంజక స్పష్ట గంభీర భావయుక్త కవిత్వం అవసరాన్ని గుర్తించి జన రంజక కవి ప్రతిభా పురస్కారాలు ఇస్తున్నట్లు పీఠం వ్యవస్థాపకులు డా. రావి రంగారావు పురస్కారాల నేపథ్యం వివరించారు.పోటీకి వచ్చిన వందకు పైగా కవిత్వ గ్రంధాలలో ఎంపికైన నాలుగు పుస్తకాల కవులకు సభలో పురస్కారాలు అందించారు. "నాన్న ఎందుకో వెనక బడ్డాడు" కవి ప్రకాశ్ నాయుడును, "అమ్మకు ఓ జత చెప్పులు కొనాలి" కవి లేదాళ్ల రాజేశ్వరరావును, "గాజా లేని గాజా" కవి నేలపూరి రత్నాజీని అతిథులు శాలువాలతో, జ్ఞాపికలతో, రెండేసి వేల రూపాయల నగదుతో ఘనంగా సత్కరించారు. "పుష్ప మంజరి" పద్యాల సంపుటి రాసిన గుమ్మా నాగ మంజరి పక్షాన శ్రీమతి రాజ్య లక్ష్మి పురస్కారం అందుకున్నారు. తొలుత దేవాలయ పాలక మండలి అధ్యక్షులు చిటిపోతు మస్తానయ్య జ్యోతి వెలిగించారు. పీఠం డైరెక్టరు డా. రావి అరుణ అతిథుల్ని వేదిక మీదకు ఆహ్వానించారు. సన్మాన కార్యక్రమాన్ని డా. మైలవరపు లలిత కుమారి నిర్వహించారు. పోటీలో గెలుపొందిన పుస్తకాలను గడల శివ ప్రసాద్ పరిచయం చేసారు. కొల్లూరి నాగేంద్రం దేశభక్తి గీతంతో సభ ప్రారంభమయింది. పీఠం కన్వీనర్ నర్రా ప్రభావతి వందన సమర్పణ చేసారు.

సాహితీ కిరణం ఆహ్వానము
డా॥పులివర్తి కృష్ణమూర్తి రచించిన
'పరమపథం' గ్రంథావిష్కరణ

ముఖ్యఅతిథి : డా॥కె.వి.రమణాచారి ఐ.ఎ.ఎస్.(రి)
తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పూర్వ సలహాదారులు
సభాధ్యక్షులు : శ్రీ గుదిబండి వెంకటరెడ్డి
గౌరవ సంపాదకులు, సాహితీకిరణం
సభాప్రారంభకులు : శ్రీ పొత్తూరి సుబ్బారావు
సంపాదకులు, సాహితీకిరణం
అతిథి సత్కారం : శ్రీ పెద్దూరి వెంకటదాసు
సలహాదారు, సాహితీకిరణం
ఆత్మీయ అతిథి : శ్రీ ఎన్వీ. రఘువీర్ ప్రతాప్
కవి, రచయిత
పుస్తక పరిచయం : శ్రీమతి పొత్తూరి జయలక్ష్మి
మేనేజర్, సాహితీకిరణం

సాంస్కృతిక కార్యక్రమం
శ్రీమతి ఆర్.దమయంతిచే సినీ సంగీత విభావరి
తేది: 25.02.2025, మంగళవారం ఉ॥10.30 ని॥లకు
వేదిక: డా॥కె.వి.రమణాచారి క్యాంపు కార్యాలయం, ఎ.సి.గార్డ్స్, హైదరాబాద్
సాహితీకిరణం
శ్రీమతి పి.జయలక్ష్మి- మేనేజర్
శ్రీ వి.వి. రాఘవరెడ్డి -సలహాదారులు

Printed, Published and owned by VEENADAS, at Freedom Publications, SRT-74, Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500 020, Telangana.
Published at SRT-74, Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500020. Telangana.'Editor: B. Devadas. **RNI No.52865/93.** E-mail :netinijam93@gmail.com.